

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

3 maart 2004

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

ACTUELE VRAGEN

DECREET HOGER ONDERWIJS

BIJZONDER DECREET PARTICIPATIE IN HET HOGER ONDERWIJS EN COÖRDINATIE VAN DE HOGERONDERWIJSREGELGEVING

DECREET INSTEMMING MET HET VERDRAG VAN ATHENE

PROTOCOLLEN

ROUWHULDE

DECREET LOKAAL SOCIAAL BELEID – STEMMINGEN

DECRETEN INSTEMMING MET DE VERDRAGEN 142, 150, 160, 168, 175, 177 EN 179 VAN DE INTERNATIONALE ARBEIDSCONFERENTIE – STEMMINGEN

DECREET INSTEMMING MET DE AANPASSING VAN DE EUROPA-OVEREENKOMSTEN TUSSEN DE EG EN TSJECHIË, POLEN, SLOWAKIJE, HONGARIJE, ROEMENIË EN BULGARIJE – STEMMING

DECREET WIJZIGING DECREET MEDISCH VERANTWOORDE SPORTBEOEFENING – STEMMING

DECREET INSTEMMING MET DE OVEREENKOMST TUSSEN DE BLEU EN BELARUS – STEMMING

DECREET INSTEMMING MET HET ZETELAKKOORD TUSSEN BELGIË EN HET INTERNATIONAAL COMITÉ VAN HET RODE KRUIS – STEMMING

DECREET INSTEMMING MET HET AANVULLEND PROTOCOL TUSSEN BELGIË EN DE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEIT VAN DE EUROPESE VRIJHANDELSASSOCIATIE – STEMMING

DECREET INSTEMMING MET HET ZETELAKKOORD TUSSEN BELGIË EN DE WEST-AFRIKAANSE ECONOMISCHE EN MONETAIRE UNIE – STEMMING

RESOLUTIE GENETISCH GEWIJZIGD VOEDSEL – STEMMING

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES – STEMMINGEN

Inhoud

Nr. 37

Woensdag 3 maart 2004
Middagvergadering

Berichten van verhindering	1
Actuele vragen (Regl. art. 82)	
Actuele vraag van mevrouw Ann De Martelaer tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over initiatieven voor betaalbare huisvesting	1
Actuele vraag van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de nieuwe federale aanpassingen inzake de spreiding van de vluchten vanuit Zaventem en het overleg terzake met de gewesten	3
Actuele vraag van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het stimuleren van de keuze voor Duits als derde taal	6
Actuele vraag van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het akkoord binnen de Vlaamse regering inzake de dienstencheques voor kinderopvang	8
Actuele vraag van de heer André Denys tot de heer Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de vrijstelling van distributiekosten voor groene stroom	9
Actuele vraag van de heer Jean Geraerts tot de heer Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de vrijstelling van distributiekosten voor groene stroom	9
Ontwerp van decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen – 1960 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 8	
Algemene bespreking	12
Sprekers : de heren Karlos Callens, verslaggever, Luc Martens, Gilbert Van Baelen, Pieter Huybrechts, Dirk De Cock, mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Sven Gatz en minister Marleen Vanderpoorten	
Artikelsgewijze bespreking	18
Ontwerp van bijzonder decreet betreffende de participatie in het hoger onderwijs en de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen – 1961 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 6	
Algemene bespreking	90
Artikelsgewijze bespreking	91
Ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, Ierland, de Italiaanse Republiek, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Portugese Republiek, de Republiek Finland, het Koninkrijk Zweden, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (lidstaten van de Europese Unie) en de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek betreffende de toetreding van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek tot de Europese Unie, en de slakte, ondertekend in Athene op 16 april 2003 – 2040 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2	

Algemene bespreking	96
Sprekers : de heren Stefaan Platteau, verslaggever, Luc Van den Brande en Karim Van Overmeire en minister Patricia Ceysens	
Artikelsgewijze bespreking	106
Protocollen	107
Rouwhulde	107
Ontwerp van decreet betreffende het lokaal sociaal beleid	
– 1777 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 7	
Aangehouden stemmingen	108
Hoofdelijke stemming	111
Ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag nr. 142 betreffende de rol van beroepskeuzevoorlichting en beroepsopleiding bij de ontwikkeling van menselijke hulpbronnen, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar zestigste zitting in Genève op 23 juni 1975	
– 1805 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	113
Ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag nr. 150 betreffende de bestuurstaak op het gebied van de arbeid : taak, functies en organisatie, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar vierenzestigste zitting in Genève op 26 juni 1978	
– 1806 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	114
Ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag nr. 160 betreffende arbeidsstatistieken, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar eenenzeventigste zitting in Genève op 25 juni 1985	
– 1807 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	116
Ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag nr. 168 betreffende de bevordering van werkgelegenheid en de bescherming tegen werkloosheid, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar vijfenzeventigste zitting in Genève op 21 juni 1988	
– 1808 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	117
Ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag nr. 175 betreffende deeltijdwerk, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar eenentachtigste zitting in Genève op 24 juni 1994	
– 1809 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	119
Ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag nr. 177 betreffende thuiswerk, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar drieëntachtigste zitting in Genève op 20 juni 1996	
– 1810 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	120
Ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag nr. 179 betreffende de werving van en arbeidsbemiddeling voor zeevarenden, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar vierentachtigste zitting in Genève op 22 oktober 1996	
– 1811 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	122

Ontwerp van decreet houdende instemming met :

- 1° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Tsjechië, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 24 juni en 29 november 1999 ;
- 2° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Polen, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 25 juni 1999 ;
- 3° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Slowakije, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 25 juni 1999 ;
- 4° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Hongarije, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 28 juni 1999 ;
- 5° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en Roemenië, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 28 juni 1999, en met
- 6° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Bulgarije, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 30 juni 1999

– 1828 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

124

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening

– 1854 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 6

Hoofdelijke stemming

126

Ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de republiek Belarus, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 9 april 2002

– 1867 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

127

Ontwerp van decreet houdende instemming met het zetelakkoord tussen het koninkrijk België en het Internationaal Comité van het Rode Kruis, ondertekend in Brussel op 19 april 1999

– 1943 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

128

Ontwerp van decreet houdende instemming met het aanvullend protocol tussen het koninkrijk België en de Toezichthoudende Autoriteit van de Europese Vrijhandelsassociatie, ondertekend in Brussel op 6 juli 2001

– 1944 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

130

- Ontwerp van decreet** houdende instemming met het zetelakkoord tussen het koninkrijk België en de West-Afrikaanse Economische en Monetaire Unie, ondertekend in Brussel op 26 maart 2002 – 1945 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 131
- Ontwerp van decreet** betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen – 1960 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 8
Aangehouden stemming 133
Hoofdelijke stemming 134
Spreker : mevrouw Brigitte Grouwels
- Ontwerp van bijzonder decreet** betreffende de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen, de coördinatie van de hogeronderwijsregelgeving en de modernisering van de regelgeving op de Vlaamse autonome hogescholen – 1961 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 6
Hoofdelijke stemming 136
- Ontwerp van decreet** houdende instemming met het verdrag tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, Ierland, de Italiaanse Republiek, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Portugese Republiek, de Republiek Finland, het Koninkrijk Zweden, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (lidstaten van de Europese Unie) en de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek betreffende de toetreding van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek tot de Europese Unie, en de slotakte, ondertekend in Athene op 16 april 2003 – 2040 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 137
- Voorstel van resolutie** van mevrouw Trees Merckx-Van Goey en de heren Robert Voorhamme, Dirk Holemans, Cis Schepens, Kris Van Dijck en Gilbert Vanleenhove betreffende genetisch gewijzigd voedsel en het geven van nieuwe impulsen aan het debat over genetisch gewijzigd voedsel – 1799 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 4
Hoofdelijke stemming 139
- Met redenen omklede motie** van de heren Julien Librecht en Dominiek Lootens-Stael tot besluit van de op 10 februari 2004 door de heer Julien Librecht in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over geweld op school – 2115 (2003-2004) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 140
- Met redenen omklede motie** van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Frans Ramon, Dirk De Cock en Julien Demeulenaere tot besluit van de op 10 februari 2004 door de heer Julien Librecht in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over geweld op school – 2120 (2003-2004) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 142

- Met redenen omklede motie** van mevrouw Veerle Heeren, mevrouw Dominique Guns, de heer Dirk De Cock, mevrouw Ann De Martelaer en de heer Carlo Daelman tot besluit van de op 10 februari 2004 door mevrouw Veerle Heeren in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de controle op onbewoonbaarheid van woningen en de mogelijkheden terzake van de wooninspectie
– 2118 (2003-2004) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 143
- Met redenen omklede motie** van de heer Johan Sauwens tot besluit van de op 10 februari 2004 :
1° door de heer Jos Stassen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, en tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de recente uitspraken van de minister-president en de minister vice-president betreffende het Vlaamse deel van de fiscale amnestie ;
2° door de heer Johan Sauwens in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de recente uitspraken van de minister-president en de minister vice-president betreffende het Vlaamse deel van de fiscale amnestie
– 2125 (2003-2004) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 145
Spreker : de heer Johan Sauwens
- Met redenen omklede motie** van de heren Mathieu Boutsen en Roland Van Goethem tot besluit van de op 10 februari 2004 :
1° door de heer Jos Stassen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, en tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de recente uitspraken van de minister-president en de minister vice-president betreffende het Vlaamse deel van de fiscale amnestie ;
2° door de heer Johan Sauwens in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de recente uitspraken van de minister-president en de minister vice-president betreffende het Vlaamse deel van de fiscale amnestie
– 2117 (2003-2004) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 147
Spreker : de heer Mathieu Boutsen
- Met redenen omklede motie** van de heren Luc Martens, Gilbert Vanleenhove en Jos De Meyer, mevrouw Brigitte Grouwels en mevrouw Veerle Heeren tot besluit van de op 10 februari 2004 door de heer Luc Martens in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het leerlingenvervoer
– 2126 (2003-2004) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 148
- Met redenen omklede motie** van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Frans Ramon, Dirk De Cock en Julien Demeulenaere tot besluit van de op 10 februari 2004 door de heer Luc Martens in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het leerlingenvervoer
– 2119 (2003-2004) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 150
- Regeling van de werkzaamheden** 151

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.38 uur*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Sonja Becq, Jos Bex, Mathieu Boutsen, Louis Bril, Jozef Browaeyns, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Marc Cordeel, Carlo Daelman, Norbert De Batselier, Carl Decaluwe, Veerle Declercq, Dirk De Cock, Frans De Cock, Niki De Gryze, Hilde De Lobel, Anny De Maght-Aelbrecht, Ann De Martelaer, Wivina Demeester-De Meyer, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, Johan Demol, André Denys, Herman De Reuse, Peter De Ridder, Claudine De Schepper, Bart De Smet, Jacques Devolder, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Jaak Gabriëls, Gisèle Gardeyn-Debever, Sven Gatz, Jean Geraerts, Jos Geysels, Eloi Glorieux, Brigitte Grouwels, Dominique Guns, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Koen Helsen, Margriet Hermans, Dirk Holemans, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Patrick Lachaert, Boudewijn Laloo, Jan Laurys, Herman Lauwers, Julien Librecht, Marcel Logist, Jacky Maes, Johan Malcorps, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, André Moreau, Jan Penris, Jean-Paul Peuskens, Stefaan Platteau, Frans Ramon, Didier Ramoudt, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Freddy Sarens, Johan Sauwens, Cis Schepens, Guy Sols, Jos Stassen, Steve Stevaert, Felix Strackx, Lucien Suykens, Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Johan Van Brusselen, Riet Van Cleuvenbergen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Chris Vandembroeke, Luc Van den Brande, Marleen Van den Eynde, Ria Van Den Heuvel, Mark Van der Poorten, Kris Van Dijck, Jan Van Duppen, Ilse Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Ingrid van Kessel, Gilbert Vanleenhove, Jef Van Looy, Gracienne Van Nieuwenborgh, Luk Van Nieuwenhuisen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Etienne Van Vaerenbergh, Erna Van Wauwe, Josée Vercammen, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Ver-

ougstraete, Bob Verstraete, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Paul Wille, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Wilfried Aers, André-Emiel Bogaert, Dominiek Lootens-Stael, Chokri Mahassine, Leo Peeters, Eddy Schuermans : gezondheidsredenen ;

Johan De Roo, Jan Loones : ambtsverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Gerald Kindermans, Walter Vandenbossche.

ACTUELE VRAGEN (*Regl. art. 82*)

Actuele vraag van mevrouw Ann De Martelaer tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over initiatieven voor betaalbare huisvesting

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw De Martelaer tot de heer Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over initiatieven voor betaalbare huisvesting.

Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, geacht publiek, ik wil u ook begroeten want u bent talrijker aanwezig dan de parlementsleden.

Vorige week was het politiek reces, maar er werd wel hard gewerkt inzake huisvesting. Dat was te merken in de kranten. Tijdens de begrotingsbespreking heb ik hier gezegd dat 15 percent van de Vlamingen nooit in staat zou zijn om een eigen woning te verwerven. Ik heb nu gelezen dat het er volgens

De Martelaer

recente studies flink wat meer zijn. Een kwart van de Vlamingen zal nooit een woning kunnen kopen.

Ik heb heel geamuseerd gekeken naar de uitzending van De Zevende Dag. Daar kwamen mensen die wel een eigen woning hadden, uitgebreid aan bod. Alle politieke partijen verkondigen in het zicht van de verkiezingen hun eigen woonidee. Ze staan zelfs allemaal te drummen om de minister van Huisvesting te kunnen leveren. Dat zijn positieve zaken.

Als parlamentslid – geïnteresseerd en actief in dit domein – vind ik echter dat we niet naar de verkiezingen moeten gaan met allerlei beloftes. De komende 2 maanden zullen we hard moeten werken om enige zaken te realiseren. Maar liefst 700.000 gezinnen zijn niet in staat om een eigen woning te kopen. Ze zijn aangewezen op de privé-huurmarkt. Velen van hen kennen heel wat problemen om de huur te betalen. De begrotingsbesprekingen 2004 werden afgesloten in het besef dat huursubsidies noodzakelijk zijn. We hebben afgesproken om dat bij de begrotingscontrole weer aan te kaarten. Ik heb deze week ter ondersteuning het voorstel van resolutie uitgeschreven.

Mijnheer de minister, welke initiatieven zult u in deze regeerperiode nog ondersteunen om mensen die op dit moment moeten huren te helpen ?

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben op 10 juni 2003 in functie getreden en heb van de bevoegdheid Huisvesting Wonen gemaakt, omdat ik deze opdracht zie als een werkwoord, als iets waar je werk van maakt. Eén zaak moet je deze legislatuur nageven, namelijk dat we de afgelopen 5 jaar heel veel hebben gedaan voor huisvesting en wonen. Nooit is er meer geld naar die sector gegaan als in die periode. Mensen een dak boven het hoofd geven hangt samen met de middelen die je daarvoor reserveert.

In het investeringsprogramma van de VHM zit 227 miljoen euro voor 2004. Dat is het viervoudige van het gemiddelde van de jaren '90. Het budget voor de projectsubsidies van bijna 78 miljoen euro is nooit geëvenaard. Die bedragen worden voor 100 percent benut. Dat is heel belangrijk. Geld reserveren is een materiële handeling, maar het operationaliseren is de kunst van het besturen. Dat betekent dat we 4.000 woningen zullen opleveren in

2004. In het laatste jaar van de vorige legislatuur waren er dat 1.800.

We zitten inderdaad nog met een lange wachtlijst van 66.000 mensen. De maatregelen waarover ik sprak, moet die lijst inkorten. Waarom blijft de druk zo groot ? Sinds begin jaren '90 zijn er in België meer dan 300.000 gezinnen bij gekomen, heel vaak eenoudergezinnen door echtscheiding. Alleenstaande moeders met kinderen zijn vaak het type cliënteel dat aanklopt bij de huisvestingsmaatschappijen, maar ook allochtonen en gepensioneerden.

Naast investeringen en huizen zelf bouwen, hebben we ook investeringen en huizen laten bouwen door een PPS. Jarenlang was dat een toverwoord, nu is het operationeel. Einde maart moeten de kandidaten hun offerte indienen op basis van een prestatiebestek. In april kijken de bevoegde administraties de offertes na en in mei zullen we de toewijzing doen. In het vroege najaar zullen de werken kunnen aanvatten. In september volgend jaar zullen de eerste woningen kunnen worden betrokken. Ongeveer 450 woningen en appartementen zullen aan het sociaal woonpatrimonium worden toegevoegd.

We hebben hetzelfde gedaan met het project Constructieve Benadering Overheidsopdrachten. We laten de privé-sector opnieuw investeren in de sociale huisvesting. Er waren proefprojecten in 2003 in Limburg, Kortrijk en de regio Roeselare-Tielt. Verspreid over Vlaanderen zullen er op die manier 400 woningen en appartementen bij komen. Dat is niet gering.

Ik heb ook de reglementering veranderd voor de socialeverhuurkantoren. Dat zijn organisaties die woningen huren op de privé-huurmarkt van huiseigenaars, en die doorverhuren aan een sociaal doelpubliek. Nu is het voor de socialeverhuurkantoren lonend om hun aanbod aan sociale woningen uit te breiden. We zien daar nu al de effecten van. We rekenen erop dat er op die manier 300 extra sociale woningen en appartementen kunnen worden aangeboden.

Ik heb ook werk gemaakt van het populariseren van het instrument van de sociale leningen. Dat bestond al lang maar was intussen niet meer interessant doordat de waarden niet meer waren geactualiseerd. Zo heb ik de verkoopwaarde voor woningen en appartementen gevoelig opgetrokken voor mensen die een lening wensen via het Vlaams Woningfonds. Wat de sociale leningen betreft die worden aangeboden met een gewestwaarborg, is het nu mogelijk die niet enkel te verwerven via de sociale-

Keulen

kredietvennootschappen maar ook via de vertrouwde huisbankier.

Er is nu ook de verzekering gewaarborgd wonen, wat belangrijk is voor mensen die eigenaar willen worden, en de verlaging van de registratierechten. We hebben nogal snel de neiging in dit halfroond om zaken die we hebben verworven, als evident te beschouwen. De maatregel van minister Van Mechelen om die rechten te verlagen van 12,5 percent naar 10 percent heeft een gevoelige impuls gegeven voor iedereen die een woning wil kopen, of het dan gaat over mensen met veel geld die groot kunnen bouwen of over mensen die een bescheiden woning moeten bouwen.

Zelf ben ik een groot voorstander van de huursubsidies. Ik geloof in dit instrument omdat het mensen met een bescheiden inkomen toelaat om te huren op de privé-huurmarkt. Vandaag is dat voor die mensen heel moeilijk geworden. Zij moeten dat namelijk doen op basis van een vervangingsinkomen. Daarnaast vermindert het de druk op de wachtlijsten voor een sociale woning. Het is dan ook het probate middel om die wachtlijsten in te korten. Bovendien is het grote voordeel dat op die manier spontaan een sociale mix wordt gerealiseerd.

Intussen heb ik een studiegroep van experts samengesteld die een onderzoeksproject 'Ruimte voor woonbeleid' hebben gelanceerd. Die experts zijn afkomstig van de KU Leuven, van de Universiteit van Gent en van de Technische Universiteit van Delft. Hun eerste opdracht is een werkbaar systeem van huursubsidies uit te werken. Bovendien moet worden vermeden dat we worden geconfronteerd met een huurval en met een stijging van de huurprijzen. De resultaten van dat onderzoek worden verwacht tegen eind mei, dus nog voor de verkiezingen.

Mevrouw de Martelaer, u hebt tijdens de begrotingsbesprekingen voorgesteld om het bedrag van 200.000 euro uit het Garantiefonds voor de PPS bij de begrotingsherschikking te gebruiken als eerste aanzet om huursubsidies te operationaliseren. Ik heb u daar toen mijn woord voor gegeven. Het probleem is echter dat die 200.000 euro betalingskredieten zijn. Senu stricto kan je die daar niet voor gebruiken. We moeten dus een andere weg zoeken als we willen dat alles op een wettelijke manier gebeurt.

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann de Martelaer : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. U hebt het vooral over de projecten die in de steigers staan. Als ik echter in de krant lees dat niet 15 percent maar 30 percent van onze bevolking nooit in staat zal zijn om ooit een woning te verwerven en aangewezen is op de huurmarkt, dan zou ik proberen om nog een tandje bij te steken.

U hebt ook gezegd dat u een probleem hebt om de 200.000 euro van het Garantiefonds over te boeken. Ik kan u misschien helpen. De diensten hebben die zaak op de technische en boekhoudkundige problemen onderzocht. De amendementen waren klaar. Ik zal u die informatie doorgeven. U kunt er eventueel gebruik van maken om, zoals afgesproken tijdens de begrotingsbesprekingen, de middelen te transfereren en na te gaan in welke mate we voor de verkiezingen al iets concreets kunnen realiseren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de nieuwe federale aanpassingen inzake de spreiding van de vluchten vanuit Zaventem en het overleg terzake met de gewesten

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Rompuy tot de heer Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking, over de nieuwe federale aanpassingen inzake de spreiding van de vluchten vanuit Zaventem en het overleg terzake met de gewesten.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, het is de derde groene minister van Leefmilieu die ik kan ondervragen over het dossier van de dag- en nachtvluchten. Het dossier heeft er voor gezorgd dat de groenen hun nek hebben gebroken in de vorige federale regering. Mevrouw Durant heeft er trouwens de regering door moeten verlaten.

Van Rompuy

Mijnheer de minister, het heeft me altijd verwonderd dat uw voorgangers in de Vlaamse regering in het dossier van de nachtvluchten en de geluidsproblematiek bijzonder zwijgzaam zijn gebleven en geen enkele rol hebben willen spelen tijdens de afgelopen 3 jaar. U bent hier nieuw. U zegt dat u een man van de dossiers bent. U wilt de zaken vooruit helpen en een groen accent leggen. U hebt nu de kans om tijdens de volgende dagen te bewijzen dat een groene minister ook de Vlaamse belangen kan verdedigen.

Het Vlaams Parlement heeft unaniem een resolutie goedgekeurd waarin stond dat het spreidingsplan van minister Anciaux een onvoldoende draagvlak heeft voor wat Brussel betreft. Het zwaartepunt ligt in de Vlaamse Rand. Het aandeel in de geluidslast dat Brussel op zich neemt, is in dit plan onvoldoende. Het Vlaams Parlement heeft ook gesteld dat er een geluidskadaster moet worden ingevoerd vooraleer er een nieuw plan wordt ingevoerd. Ten slotte vond het parlement dat de Vlaamse en Brusselse normen op elkaar moeten worden afgestemd.

Minister Anciaux heeft nu een nieuw plan. Op 27 februari 2004 heeft hij een persconferentie gegeven over de 'beslissing ter uitvoering van de opdracht tot spreiding van dag- en nachtvluchten'. De realisatie zal gebeuren einde maart voor de nachtvluchten en eind april voor de dagvluchten. In het plan neemt hij bijna integraal de beslissing van 3 december 2003 over. Die beslissing werd op 19 januari 2004 door de Raad van State opgeschort. Over dat plan had uw voorganger, toenmalig minister Sannen, gezegd dat het onaanvaardbaar was zolang er geen geluidskadaster was en de normen van Brussel en Vlaanderen niet geharmoniseerd waren. Hij vond ook dat het aandeel van Brussel groter moest zijn.

Mijnheer de minister, de mensen die in de Rand wonen, willen weten of er nu eindelijk een Vlaamse regering is die de belangen van de Vlaamse inwoners zal verdedigen en bij de federale regering zal aankloppen om de het geluidskadaster, de metingen, de harmonisering en uiteraard ook de spreiding ter sprake te brengen. Brussel moet een groter aandeel krijgen. In het plan-Anciaux wordt de hinder in de Brusselse agglomeratie met 30 percent verminderd. Hij heeft dat zelf gezegd.

Mijnheer de minister, hebt u de afgelopen dagen overleg gepleegd met minister Anciaux ? Is er sprake van een kadaster ? Wat zal de houding van de Vlaamse regering zijn ? Uw voorganger heeft

gezegd dat als het plan-Anciaux wordt doorgevoerd, hij onmiddellijk naar het Overlegcomité zou stappen. Ik heb hem toen gezegd dat dit te laat was.

U bent totaal afwezig. U schudt ontkennend het hoofd. Ik hoop dat we van u een antwoord krijgen. Vrijdag is er ministerraad en ik heb gelezen dat Franstalige ministers zich om allerlei redenen tegen het spreidingsplan zullen keren. Wat is de houding van de Vlaamse regering en zeker van u, als Vlaams minister van Leefmilieu die groene accenten legt ? Iedereen in de Rand rond Brussel vraagt zich trouwens af waar de groene partij is gebleven. Zowel de voormalige ministers Dua als Sannen hebben de belangen in dit dossier niet verdedigd. Er was radiostilte gedurende drie jaar. Ik hoop dat u me nu een duidelijk antwoord geeft over de rol van de Vlaamse regering in dit dossier.

De voorzitter : Minister Tavernier heeft het woord.

Minister Jef Tavernier (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Rompuy, ik dank u voor uw vraag. Ik heb eens nagekeken welke vragen u vroeger over dit onderwerp al hebt gesteld en u legt in elk geval een grote ijver aan de dag. Het is inderdaad een belangrijke zaak.

Het spreekt voor zich dat ik dit dossier van nabij volg. We willen een beleid voeren dat maximaal aansluit bij de resolutie die in het Vlaams Parlement is goedgekeurd. Dat betekent dat, zolang er geen sprake is van een afbouw van de nachtvluchten, we naar een maximaal evenwichtige spreiding moeten gaan waarbij iedereen een deel van de last draagt. Anderzijds moeten we ook een aantal afspraken nakomen, zoals inzake de afstemming van de geluidsnormen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Vlaams Gewest. U hebt gelijk dat de normen niet gelijklopend zijn en minister Anciaux heeft daarover een voorstel gedaan. Ik heb hem eraan herinnerd dat de afstemming van de normen nog niet is gebeurd, terwijl hij zich ertoe had geëngageerd om daarover overleg te plegen.

Op de vraag of we betrokken zijn bij de beslissing, zeg ik uitdrukkelijk 'neen'. Er was op 26 februari wel een informatievergadering waarop we zijn geïnformeerd over een aantal gegevens. De NV BIAC heeft een voorstelling gedaan over de kaarten en geluidsmetingen van 2000, 2002 en 2004. Voor 2004 gaat het uiteraard om simulaties waarvan iedereen weet wat ze waard zijn. Ik wil er geen waardeoordeel over vellen, maar het zijn veronderstellingen. We hebben geen gegevens gekregen over 2003. Nochtans is dat een belangrijk jaar

Tavernier

omdat er dan een vlootvernieuwing is doorgevoerd zonder dat er een spreidingsplan was.

Ik wil duidelijk stellen dat het spreidingsplan een bevoegdheid is van federaal minister Anciaux. Die heeft via NV BIAC enkel een mededeling gedaan die erg technisch was. We hebben de hele bundel overgemaakt aan onze administratie voor advies en duidelijke stellingname. U zegt nogal gemakkelijk dat wat nu voorligt, hetzelfde is als wat op 3 december werd voorgelegd. Als ik bepaalde reacties van Brusselse politici lees, heb ik de indruk dat het niet helemaal hetzelfde is en er duidelijk verschillen inzitten.

Bovendien kunnen wij op dit moment, los van het advies van mijn administratie, een duidelijke stelling aanhouden. Ten eerste moet er een gelijkschakeling komen van de geluidsnormen tussen het Brussels en het Vlaams Gewest. Dat moet gebeuren op initiatief van minister Anciaux, zo niet kunnen wij daarvoor geen toestemming geven of er ons akkoord mee verklaren, mocht het ons worden gevraagd.

Ten tweede is het voor ons belangrijk te beschikken over de gegevens van het jaar 2003. Zo kunnen wij in navolging van de resolutie van het Vlaams Parlement tot een definitieve standpuntenbepaling komen.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Ik ben ontgoocheld over uw antwoord.

Minister Jef Tavernier : Dat ontgoochelt mij dan weer.

De heer Eric Van Rompuy : Ik had wel positiever willen zijn. Intussen is het plan in werking. Het is beslist door minister Anciaux en moet vrijdag het fiat krijgen in de ministerraad. Het wordt einde maart doorgevoerd wat de nachtvluchten betreft, en einde april wat de dagvluchten aangaat. Ik heb hier de spreiding van het baangebruik. Zo gaat bijvoorbeeld de helft van de nachtvluchten over de ooststrand, en verlopen tijdens de weekends alle dagvluchten langs twee banen : een langs Steenokkerzeel, en een andere langs Sterrebeek. Er zal een concentratie van dagvluchten in de weekends plaatsvinden en een meerderheid van de nachtvluchten gaat langs de ooststrand. Dit is door minister Anciaux beslist.

De Vlaamse regering gaat alleen wat uitleg vragen over de normen. Het kadaster bestaat niet. Het gaat hier om een zuivere simulatie, een louter theoretisch model, terwijl het gepaard zou moeten gaan met reële metingen en cijfers. De Brusselse politici spelen het spel al maanden. De Vlaamse regering reageert niet en blijft post factum opereren, zoals nu door te stellen dat men wil discussiëren over de normen.

U zegt zelf dat het om simulaties gaat. De Brusselse politici zijn nu voorstander van het plan en drijven u meer en meer in de richting van een plan met last richting Vlaams-Brabant en de ooststrand. Minister Anciaux zegt zelf dat de Brusselse agglomeratie 30 procent minder last heeft. Het is evident dat mensen zoals de heren Vandenhoute en Gosuin op dezelfde nagel blijven slaan omdat zij goed weten dat de Vlaamse regering in dat dossier afwezig blijft. Wij zullen u volgende week daarover interpellieren. De motie die wij in het Vlaams Parlement hebben goedgekeurd, wordt immers absoluut niet door de Vlaamse regering gerespecteerd.

Wij zullen de ministerraad van vrijdag afwachten. De Brusselse en Franstalige politici zullen opnieuw zwaar wegen op dit dossier en de last verder verschuiven naar de ooststrand. U zult als groene minister in die regio nog weinig mensen kunnen overhalen om op Groen! te stemmen. Het gaat om een groene minister die al drie jaar niet in staat is om de belangen van de regio in dat dossier te beschermen.

U kunt een puntje zuigen aan de houding van mevrouw Onkelinx en nog andere Franstalige politici, die reëel doorwegen op het dossier. U durft het niet en hebt evenmin de mogelijkheden in de Vlaamse regering om op dat dossier zwaar door te wegen.

Uw eerste antwoord was dus ontgoochelend en ik zal namens de fractie een interpellatie indienen. Het is spijtig want het is misschien te laat, tenzij er vrijdag een regeringscrisis over ontstaat. Dat zal dan eerder aan Franstalige kant gebeuren en niet aan Vlaamse zijde. Hier blijft men achter de feiten aanhollen.

Minister Jef Tavernier : We bestuderen dit zeer technisch dossier erg grondig. Ik zal niet onvoorbereid antwoorden op vragen. Ik wil het advies van de administratie inwinnen.

Ik stel echter ook in alle duidelijkheid dat we het overleg over de geluidsnormen hebben aangevraagd. Dat overleg moet er komen. De gegevens

Tavernier

over 2003 ontbreken nog. Men mag ons dus niet inertie verwijten. Ik zal echter niet reageren vooraleer het dossier grondig is bestudeerd.

De heer Eric Van Rompuy : Ik heb hier een persbericht voor me liggen waarin staat : 'Minister van Mobiliteit Bert Aniaux heeft vandaag een aantal belangrijke maatregelen genomen ter uitvoering van de beslissing tot spreiding van de ministerraad van 16 januari 2004. Die maatregelen werden genomen met betrekking tot de windnormen en andere maatregelen met betrekking tot de spreiding van routes en banen.'

Het is juist dat die maatregelen pas in maart en april worden uitgevoerd, maar als bevoegd minister weet u niet eens dat die beslissingen zijn genomen. Dat maakt me wantrouwig. Uw antwoord toont aan dat u achter de feiten aanholt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het stimuleren van de keuze voor Duits als derde vreemde taal

De voorzitter : Aan de orde is er actuele vraag van de heer De Cock tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het stimuleren van de keuze voor Duits als derde vreemde taal.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, geachte collega's, in De Standaard, De Morgen en Voor de dag kwam een onderzoek aan bod van de universiteit van Antwerpen. De onderzoeker, de heer Verboren, komt tot het besluit dat onze opleidingen vreemde talen in het defensief worden gedrukt. Volgens hem wordt er wel aandacht aan besteed, maar te veel aandacht gaat uit naar exotische talen en te weinig naar talen die economisch relevanter zijn. Voor 46 percent van vacatures voor bachelors en nog hoger opgeleiden moet men Frans kennen ; voor 38 percent Engels en voor 13 percent Duits. Daar wringt het schoentje.

20 percent van de export van de Vlaamse bedrijven gaat naar de Duitstalige landen, dus naar Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland. Die bedrijven willen mensen aantrekken die Duits kennen. We moeten ervan uitgaan dat ten minste 13 percent van onze hoger opgeleiden drie vreemde talen goed moeten kennen, en de derde vreemde taal is het Duits.

We moeten misschien de hand in eigen boezem steken. In onze middelbareschoolopleidingen worden soms nog andere talen als derde vreemde taal aangeboden, en de onderzoekers vinden dat dit eigenlijk niet relevant is. Spaans en Italiaans komen maar in 1 percent van de vacatures voor, en de andere talen zijn volslagen irrelevant, want ze komen maar in 0,05 percent van de gevallen voor.

Ons vreemdetalenbeleid staat voor een beslissende keuze. We moeten er vandaag voor zorgen dat de toekomstige generaties hun voorsprong in de EU niet verliezen. Duitsland heeft in de eerste helft van de vorige eeuw een gewelddadige geschiedenis gekend. Duitsland is vandaag toch wel enigszins anders. Tijdens hun opleiding krijgen de Duitse scholieren van hun tiende tot hun negentiende twee uur per week maatschappelijke vorming. Deze lessen bieden de leerlingen een antwoord op de vraag hoe dit ondemocratisch regime in het Duitsland van de jaren dertig en veertig van de vorige eeuw tot stand is kunnen komen. De scholieren leren deze vraag interactief te beantwoorden.

Mevrouw de minister, op welke manier wilt u de studie van het Duits als derde vreemde taal in Vlaanderen promoten ? De studie van deze economisch belangrijke taal komt in vele vacatures aan bod. Nu we, ook bij de wat hoger opgeleiden, met een tamelijk hoge jeugdwerkloosheid worden geconfronteerd, moeten we hier eens over nadenken.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, als lid van de commissie voor Onderwijs en Vorming herinnert de heer De Cock zich allicht de talrijke gesprekken die we de jongste tijd over het talenonderricht hebben gevoerd.

De meerderheidsfracties hebben zelfs een voorstel van decreet betreffende het talenonderricht in het basisonderwijs ingediend. De bezorgdheid om de toestand van ons talenonderricht vormt het uitgangspunt van dit voorstel van decreet. De meeste mensen gaan er traditioneel van uit dat Vlaanderen

Vanderpoorten

op dit vlak een voorsprong op onze buurlanden heeft. De jongste tijd blijkt evenwel uit allerlei signalen dat we die voorsprong stilaan verliezen.

Tegelijkertijd hebben we ook de toestand van het talenonderricht in het secundair onderwijs besproken. Ik heb een aantal betrokkenen uit de onderwijswereld toen gezegd dat we hier de komende maanden de nodige aandacht aan zullen moeten schenken.

Ik ben ervan overtuigd dat in het beroepsonderwijs meer talen moeten worden gegeven. Momenteel worden alle leerlingen van het ASO, het TSO en het KSO gedurende hun volle secundaire schoolloopbaan met Frans en Engels geconfronteerd. De leerlingen van het BSO worden enkel tijdens de eerste graad met het Frans geconfronteerd. De leerlingen die de BSO-studierichting Kantoor volgen, vormen hierop een uitzondering.

Dit is geen gezonde situatie. Later, in de loop van hun professionele loopbaan, zullen deze leerlingen immers vaak met andere talen worden geconfronteerd. Ik ben dan ook van mening dat het BSO meer aandacht aan vreemde talen moet schenken.

Een andere vraag betreft de keuze van de vreemde talen die in ons onderwijs moeten worden gegeven. Op dit ogenblik bieden 588 Vlaamse secundaire scholen Duits, 98 Vlaamse secundaire scholen Spaans en amper twee Vlaamse secundaire scholen Italiaans aan. Het is duidelijk dat de overgrote meerderheid van onze scholen nog steeds voor het Duits kiest.

We mogen evenwel niet vergeten dat momenteel de nieuwe eindtermen worden geïmplementeerd. In september 2004 zullen de nieuwe eindtermen voor de derde graad van het secundair onderwijs in werking treden. Op basis van deze nieuwe eindtermen zullen nieuwe lessentabellen worden opgesteld. De eindtermen worden door het Vlaams Parlement goedgekeurd. De lessentabellen zijn een zaak van de scholen zelf. Meestal laten de scholen zich hierbij wel door de netten en de koepels begeleiden.

Bij het opstellen van de nieuwe lessentabellen heeft het vrij onderwijs voor het inbouwen van een pakket vrije ruimte in de derde graad gekozen. Om dit pakket in de tabellen te kunnen inschrijven, moeten natuurlijk eerst de nodige uren worden gevonden. Dit betekent dat die uren van andere vakken moeten worden afgenomen.

Wat de derde graad van de studierichting Moderne Talen betreft, heeft het VSKO besloten het aandeel van de vreemde talen van 10 tot 9 uur te reduceren. In de praktijk zal de derde vreemde taal het met 2 in plaats van 3 uur moeten stellen.

Tegelijkertijd wordt een geïntegreerde seminarie-werking in het leven geroepen. Tijdens deze seminars kunnen vreemde talen, met inbegrip van het Duits, weer meer aandacht krijgen. We moeten afwachten of er inderdaad een verdere achteruitgang van het Duits is, zoals uit de studie zou blijken.

Mijnheer De Cock, ik deel uw bezorgdheid. Het is in Europa heel belangrijk om Duits te kennen, om in bepaalde sectoren van de arbeidsmarkt aan de slag te kunnen. We moeten deze opmerking ernstig nemen en nader bekijken.

U zult ook begrijpen dat de roep van de scholen om hun autonomie te bewaren zeer groot is. Ik ben niet geneigd om naast het bepalen van de eindtermen ook bepaalde vakken en uren te verplichten. Deze keuze wil ik niet maken. We kunnen wel het debat voeren, en zoeken naar middelen om te sensibiliseren. Het ter beschikking stellen van de studie kan een eerste stap zijn. Mijnheer De Cock, ik heb dezelfde bezorgdheid, maar ik heb ook veel respect voor de autonomie van de scholen.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ga met u akkoord als u zegt dat we de autonomie van de scholen moeten respecteren. De eindtermen worden door het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering bepaald, maar de invulling van de lestijden is de autonomie van de school.

Ik ben ook verheugd dat u zegt dat we het debat moeten voeren. Hoe meer we het debat voeren, hoe meer de mensen die de lessentabellen van de scholen samenstellen, gevoelig zullen zijn voor dit onderwerp. U weet dat informatie en kennis resulteren in daadkracht. Waarschijnlijk zal er dan in de lessentabellen nog een beetje ruimte voorzien worden voor het Duits.

Naast het Frans en het Engels is het Duits heel belangrijk om tot een volledige tewerkstelling te kunnen komen van de hoger opgeleiden, vanaf het niveau van bachelor, en zelfs vanaf het niveau van hoger middelbaar onderwijs. Vooral in de havenregio's, waar zich veel bedrijven met een hoofdzetel in Duitsland hebben gevestigd, is dit van belang.

De Cock

We hebben nood aan mensen die zijn opgeleid in die drie vreemde talen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het akkoord binnen de Vlaamse regering inzake de dienstencheques voor kinderopvang

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Becq tot mevrouw Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het akkoord binnen de Vlaamse regering inzake de dienstencheques voor kinderopvang.

Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik kom nog eens terug op de discussie over de dienstencheques.

Ik heb nog niet lang geleden de vraag gesteld naar de stand van zaken, na het arrest van de Raad van State. Hierin wordt uitdrukkelijk gesteld dat het niet de bevoegdheid is van de Vlaamse regering, en zeker niet van minister Landuyt, om de regeling van de dienstencheques in het kader van de kinderopvang te organiseren.

Mevrouw de minister, tussen u en minister Landuyt was er nogal wat discussie over de bevoegdheid, en over de personen en de desiderata waarmee rekening zal worden gehouden. U was heel duidelijk, net zoals wij, niet gesteld op een commercialisering van de dienstencheques, zeker niet voor de kinderopvang, waar het om kwaliteit en inkomensgebondenheid gaat.

We hebben er schrik voor dat, eenmaal de piste van de commercialisering is gekozen, we op weg zijn naar de dualisering van de zorgsector. Dit is een eerste precedent. Er wordt in de kinderopvang met een klein experiment gestart, en later zal men verder doen.

Mevrouw de minister, wij dachten in u een medestander te vinden, maar vanmorgen hoorde ik op de radio dat er een oplossing is. U gaat blijkbaar

akkoord met een commercialisering van de dienstencheques.

Uit de persmededeling blijkt dat u – en dat is een goede piste – via het bestaande circuit de mogelijkheid voorziet om kinderopvang aan huis te organiseren. Ik wil u even in herinnering brengen dat CD&V onder mijn initiatief een voorstel van decreet heeft ingediend voor de opvang van zieke kinderen thuis met de nodige garanties van kwaliteit en betaalbaarheid, dat toen door de meerderheid werd weggestemd. Dit was eigenlijk een voorloper van wat nu voorligt. Enerzijds zegt u dat u dit via het reguliere circuit wil doen, maar anderzijds blijft er een opening en wordt er geëxperimenteerd met andere initiatiefnemers waarbij men vermoedelijk ook interimbureaus zal inschakelen en waarbij de opening naar een commercialisering van dienstencheques in de kinderopvang uitdrukkelijk aan de orde wordt gesteld.

Mevrouw de minister, hebt u uw principes dan verloochend ? U zult misschien zeggen dat u er heel veel voor in de plaats hebt gekregen, maar principes blijven principes, en u hebt die wel degelijk verloochend, al is het maar voor een klein stukje. Mevrouw de minister, waarom gaat u nu de weg op van de commercialisering, waar u voordien tegen was ?

De voorzitter : Minister Byttebier heeft het woord.

Minister Adelheid Byttebier (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, gisteren hebben we aangaande de nieuwe ontwikkelingen in de kinderopvang een politieke consensus bereikt. Vanaf de ondernemingsconferentie van het najaar 2003 hebben we in de Vlaamse regering expliciet gesproken over de kinderopvang, omdat het in die context belangrijk is te zorgen voor meer aanbod, voor een grotere variatie en voor kwaliteitsbewaking.

Dankzij de bereikte consensus hebben we meer kinderopvang door een directe investering van 4 miljoen euro in de bestaande kinderdagverblijven, in buitenschoolse opvang en in buurt- en nabijheidsdiensten. We zorgen daarbij niet alleen voor een directe verhoging van kinderopvangplaatsen maar ook voor een grotere variatie in de kinderopvang.

Reeds in het plan van voormalig minister Vogels van 2000 werd deze keuze gemaakt. Daarin werd niet alleen meer gesproken over de klassieke crèches maar werden ook particulieren die kinderopvang organiseerden, vergoed aan 400 euro per

Byttebier

kind per jaar en zijn ook nieuwe vormen uitgeprobeerd van buitenschoolse opvang.

Nu brengen we in het kinderopvangaanbod ook de buurt- en nabijheidsdiensten. Een vijftigtal hebben zich onlangs in een koepel verenigd, waarvan één op drie reeds kinderopvang als project heeft opgenomen. Wij zullen ervoor zorgen dat ze dat verder kunnen uitbouwen. Het gaat om initiatieven in kansarme buurten waardoor kinderopvang ook meer toegankelijk wordt.

Een andere variatie in de kinderopvang, die de meeste aandacht heeft gekregen, is dat nu ook opvang aan huis mogelijk wordt. Dit vinden wij belangrijk. Het kan interessant zijn voor mensen die bijvoorbeeld op een woensdagnamiddag of andere specifieke momenten willen dat de kinderopvang garant staat voor kwaliteit. Wij zorgen ervoor dat de erkenning en controle van Kind en Gezin wordt gewaarborgd en dat de kinderverzorgers die aan huis komen, betaald met dienstencheques, worden uitgezonden door kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang. Dat betekent een 400-tal uitzendpunten in Vlaanderen.

Op hetgeen we nog doen, plakt u graag de term 'commercialisering van de kinderopvang' wat ik ten stelligste zal ontkennen. Wel staan we toe dat er experimenten gebeuren met andere ondernemingen dan kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang. Die zijn beperkt in tijd en ruimte : ze kunnen maximaal 2 jaar duren en maximaal in één provincie en één stad plaatsvinden. We zullen die experimenten evalueren om te bekijken wat hun concrete effecten zijn.

U weet dat ik de kwaliteitsbewaking steeds boven alles heb geplaatst. Vandaar dat Kind en Gezin bij elke stap controleert en een garantie biedt, zeer zeker ook bij die experimenten. Er zijn ook de kwaliteitsvoorwaarden, die we zeer zeker in het decreet zullen verankeren. Anderzijds willen we nieuwe vormen van kinderopvang met een open geest bekijken. Daarom laten we ook nu deze experimenten toe, en laten we toe dat andere ondernemingen dan kinderdagverblijven op het terrein actief zijn. Dat is geen gewijzigd standpunt van mij. Het is heel belangrijk dat er meer kinderopvang is in Vlaanderen. Daar gaan we voor.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, iedereen is het ermee eens dat flexibele opvang be-

langrijk is. Daarover gaat het niet. Maar ik stel wel vast dat u de deur open zet voor commercialisering. En of u de deur nu half of helemaal open zet, ze staat open.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer André Denys tot de heer Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de vrijstelling van distributiekosten voor groene stroom

Actuele vraag van de heer Jean Geraerts tot de heer Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de vrijstelling van distributiekosten voor groene stroom

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heren Denys en Geraerts tot de heer Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de vrijstelling van distributiekosten voor groene stroom.

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, mijnheer de minister, ik heb de indruk dat de Vlaamse regering wat sukkel met het beleid inzake groene stroom. Op 3 jaar tijd heeft de regering viermaal een nieuw besluit moeten uitvaardigen om het kader te wijzigen. Mijn raming is dat op het einde van 2004 groene stroom qua productie 0,5 percent zal uitmaken van het geheel aan elektriciteitsleveringen, terwijl dat aandeel in 2010 6 percent zou moeten bedragen.

Dan verrast me de beslissing die de Vlaamse regering vorige vrijdag heeft genomen om de stimulans die erin bestaat dat er geen distributiekosten zijn voor groene stroom, te beperken tot de groene stroom geproduceerd in België. De distributiekosten maken 40 percent uit van de elektriciteitskosten. We weten welke moeilijkheden er zijn met betrekking tot het plaatsen van windmolens en alle vormen van hernieuwbare energie. Het valt dan ook te voorspellen dat we die doelstelling van 6 percent nooit zullen halen tegen 2010. Ik vind het dus onbegrijpelijk dat men die stimulans beperkt tot alleen de binnenlandse productie.

De Nederlandse firma WattPlus heeft voorgesteld om 150.000 gezinnen te voorzien van groene stroom afkomstig uit Nederland. Welnu, door dit te

Denys

beperken tot alleen de binnenlandse productie, wordt dit vrijwel onmogelijk. Iedereen weet immers dat groene stroom duurder is dan grijze stroom. Gezien onze doelstellingen inzake groene stroom is dit onbegrijpelijk. Het is ook in tegenstrijd met onze Kyoto-doelstellingen, waarbij men naar zo veel mogelijk groene stroom wil streven.

Ik vraag me af hoe het komt dat we die stimulans niet geven als na jaren blijkt dat we die doelstelling niet kunnen bereiken. Men schermt met het argument dat we, door het toelaten van groene stroom uit het buitenland, de distributieprijzen zullen moeten verhogen. Als we dat doen tot de 6 procent wordt behaald, dan blijven we binnen de destijds afgesproken beleidsdoelstellingen. Bovendien is de maatregel in tegenstrijd met het vrij verkeer aan goederen en diensten.

De maatregel is voor mij onbegrijpelijk, zowel in het licht van de milieudoelstellingen als van de Europese afspraken. Ik zou daarom graag van de minister vernemen op basis van welke argumenten het besluit werd goedgekeurd.

De voorzitter : De heer Geraerts heeft het woord.

De heer Jean Geraerts (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, enkele weken geleden hielden we een actualiteitsdebat over de energievoorziening. Ook toen kwam de groene stroom aan bod. Al jaren wordt gesproken over de liberalisering van de stroomvoorziening, maar deze regering grijpt veel te veel in waardoor de vrije markt onvoldoende haar rol mag spelen.

Groene stroom is in Vlaanderen duurder dan elders. Het is immers heel moeilijk om hier windmolens te plaatsen wegens geografische omstandigheden. Daardoor kan maar heel weinig groene stroom worden opgewekt. De regering blijft groene stroom promoten, maar zal daardoor in de problemen geraken, want er is niet voldoende groene stroom beschikbaar. De weinige groene stroom die hier kan worden geproduceerd, is bovendien veel te duur.

Waarom wil men groene stroom ? Fossiele brandstof is eindig, over enkele jaren worden de kerncentrales afgebouwd en de Kyoto-doelstellingen moeten worden gehaald door de CO₂-uitstoot te verminderen.

Mijnheer de minister, om de groene stroom te promoten, hebt u een verplichting ingevoerd en legt u een boete op aan de netbeheerder of distributeur die niet over groenestroomcertificaten beschikt. U hebt daarnaast de groenestroomverdelers bevoordeeld door geen distributiekosten aan te rekenen. Daardoor wordt groene stroom 40 procent goedkoper dan hij feitelijk is. De kosten worden simpelweg doorgerekend aan degenen die grijze of gewone stroom kopen. Als u meer groene stroom wilt leveren, moet u bijgevolg meer aanrekenen aan mensen die grijze stroom kopen.

WattPlus wil groene stroom in het buitenland aankopen. U wilt de distributeur verplichten om de kost door te rekenen. Groene stroom is goedkoper in Nederland dan bij ons. De omstandigheden zijn daar immers beter. In Denemarken hebben de windmolens een nog groter rendement, waardoor de groene stroom nog goedkoper is. WattPlus heeft twee voordelen, want het koopt goedkope stroom aan in het buitenland en kan gebruik maken van gratis distributie. Als de distributiekosten wel moeten worden doorgerekend, zal de firma geen enkel nut meer zien in de aankoop van groene stroom. U zult uw doelstelling voorbijschieten, want mensen zullen geen groene stroom kopen als die duur is.

Waarom wilt u de distributie dan niet gratis houden ? Ik begrijp de bedrijven die u beschuldigen van concurrentievervalsing. U zult heel ernstig ingrijpen, want 40 procent komt neer op een heel groot bedrag. U zult daarmee de markteconomie ontwrichten. Zult u inderdaad opnieuw de distributiekosten voor de buitenlandse groene stroom doen betalen ?

Enkele maanden geleden heeft de Raad van State een gelijkaardige beslissing over de Waalse stroom vernietigd. Aangezien we opereren op dezelfde Europese markt, loopt ook u het risico dat de Raad van State deze beslissing zal vernietigen. Gaat u door met het besluit de distributiekosten weer in te voeren ?

De voorzitter : Minister Bossuyt heeft het woord.

Minister Gilbert Bossuyt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil vooraf iets rechtzetten. We zijn het allemaal eens over de doelstelling dat we tegen 2010 6 procent energie moeten halen uit hernieuwbare bronnen. Dat is ons ook opgelegd door de Kyoto-conferentie.

Om die doelstelling te bereiken moeten we van nu af aan alle hensen aan dek roepen, en er de juiste voorwaarden voor creëren. We hebben een eigen

Bossuyt

industriële productie van hernieuwbare energie, maar die is nog zwak. We hadden aanvankelijk 0,5 percent, maar intussen zitten we aan 0,9 percent. Om aan 6 percent te geraken, zullen we dus nog een belangrijke inspanning moeten doen. De voorbereidingen daarvoor zijn volop aan de gang. Er zijn bijvoorbeeld plannen, tenminste als de gemeenten wat willen meewerken, om de productie van windenergie in belangrijke mate te versterken.

Wat we eveneens moeten doen, is die jonge industrie op ons grondgebied, die tenslotte ook zorgt voor tewerkstelling, beschermen. Het is dus het moment om te tonen dat Vlaanderen gelooft in hernieuwbare energiebronnen. We moeten de producenten dan ook tijdens hun opgang beschermen.

De Europese Commissie is het daarmee eens. Er is natuurlijk de liberalisering van de energiemarkt, maar tegelijkertijd wordt ieder land geconfronteerd met de verplichting de Kyoto-normen na te leven. Om die reden aanvaardt de Europese Commissie de binnenlandse projecten, niet alleen in ons land of alleen in Vlaanderen, maar bijvoorbeeld ook in Nederland, dat u vermeldde. In Vlaanderen hebben we gekozen voor het systeem van groenestroomcertificaten en gratis distributie.

De Raad van State heeft onze beslissing verbroken. We zitten in België met de bijzondere situatie dat Vlaanderen geliberaliseerd is, en dat Wallonië nog moet volgen. De Raad van State heeft geredeneerd dat de situatie op het Belgisch grondgebied gelijk moet blijven. De distributie van groene stroom die in Vlaanderen wordt geproduceerd kan daarom nog steeds gratis gebeuren. De beslissing van de raad houdt met andere woorden in dat de maatregel alleen kan voor het Belgisch grondgebied.

Wat we nu doen, is onze beslissing in die zin aanpassen. De distributie is nog steeds gratis voor groene stroom geproduceerd in België, dus in Vlaanderen of Wallonië. Daar is de Europese Commissie het mee eens. De beslissing houdt tevens in dat we, van het ogenblik dat we een akkoord hebben met Wallonië en met de federale regering over de lastenverdeling, dus wie welke Kyoto-doelstelling zal moeten realiseren, opnieuw uitgaan van onze beslissing om de groene stroom in Vlaanderen gratis te distribueren.

Ook de sector vraagt ons dat trouwens. Het is immers een manier om die productie, die intussen vervijfvoudigd is maar toch nog op een heel laag

niveau zit, precies op dat scharniermoment te steunen, en dat met de goedkeuring van de Europese Commissie.

U had het over de vrije markt, maar u ook mag niet vergeten dat de Nederlandse stroom die in Vlaanderen wordt ingevoerd, en die we gratis zouden distribueren, ook in Nederland al gesubsidieerd wordt. We kunnen geen tweemaal dezelfde stroom subsidiëren. Dat zou pas een concurrentievervalsing zijn.

Voor degenen die het dossier van nabij volgen : Nederland zat in dezelfde situatie als Vlaanderen nu. Nederland heeft de groene stroom op zijn grondgebied moeten beschermen omdat de markt overspoeld werd door groene stroom uit Duitsland. Dat is wat wij vandaag moeten doen. Het wordt tevens hoog tijd dat we de groenestroomproductie op eigen grondgebied gaan stimuleren en opdrijven om de Kyotodoelstelling van 6 percent te halen in 2010. Ik ben daar optimistisch over. Als we de huidige inspanningen aanhouden, halen we die doelstelling.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Er mag geen misverstand bestaan. De 6 percent die we moeten halen in 2010 is geen productie maar levering. Als die 6 percent groene stroom in eigen land wordt geproduceerd, des te beter, maar dat hoeft niet. Ik heb vanmorgen nog alles nagelezen : waar de stroom vandaan komt, heeft geen belang.

Het gaat om een beschermingsmaatregel voor de eigen productie van hernieuwbare energie via windmolens, biomassa-productie, waterkrachtcentrales en dergelijke. *(Opmerkingen van minister Gilbert Bossuyt)*

Ik respecteer dat, ik heb daarmee geen probleem. De resultaten zijn na 3 jaar echter pover. We staan op slechts 0,9 percent. Als u die 6 percent zelf wilt produceren tegen 2010, moeten we dat verachtvoudigen. Ik zie overal moeilijkheden met de inplanting van windmolens en dergelijke. Ik heb dan ook mijn twijfels over uw streefdoel. Als u dit wilt halen, is dat goed. Waarom handhaaft u intussen niet de stimulerende maatregelen voor groene stroom ? Ook al komt die voorlopig uit Nederland, dat doet geen afbreuk aan de eigen productie. Dat doet geen afbreuk aan de Kyotodoelstelling. Dat is zeker en vast in orde met het vrije verkeer van goederen en diensten in Europa.

De voorzitter : Minister Bossuyt heeft het woord.

Minister Gilbert Bossuyt : Mijnheer Denys, ik wil u nog eens herinneren aan de beslissing van deze regering om 6 percent van onze energie uit hernieuwbare bronnen te produceren. (*Opmerkingen van de heer André Denys*)

Dat kunnen we morgen al bereiken. We moeten ons toch aan de afspraken houden ?

De heer André Denys : Ik heb de teksten van uw voorganger, de heer Stevaert, gelezen. Hij had het niet over 6 percent productie maar over levering. Ik heb dit niet zelf uitgevonden.

Minister Gilbert Bossuyt : Productie ook, mijnheer Denys. Ik hoop dat u het met mij eens bent dat we de Nederlandse groene stroom geen tweede keer gaan subsidiëren.

De heer André Denys : Daar hebt u een punt.

Minister Gilbert Bossuyt : Ik wil de Nederlanders gerust een plezier doen, maar dat zou te ver gaan.

Verder wil ik u eraan herinneren dat we wel degelijk een sector van hernieuwbare energieproductie hebben. Uw argument schiet absoluut te kort. We hebben vestigingsproblemen, dat klopt, maar dat komt doordat de mensen nog te weinig beseffen hoe groot de nood aan eigen groenestroomproductie is. Dat is absoluut noodzakelijk. De tegenstand tegen de vestiging aanvaard ik om rationele motieven, maar ik aanvaard die niet als het gebeurt om andere motieven, die we de laatste tijd hebben gehoord. In Brugge zijn er mogelijkheden, ook op de Thorntonbank. Als de investeringen in de Thorntonbank rond zijn, dan beslaan die de helft van de 6 percent. Het is noodzakelijk voor het halen van de Kyotonorm om de maatregelen op een gewetensvolle manier te blijven uitvoeren.

De voorzitter : De heer Geraerts heeft het woord.

De heer Jean Geraerts : Mijnheer de minister, als u de prijs van de groene stroom met 40 percent laat stijgen, dan geeft u een slecht signaal aan de bevolking. De mensen zullen die stroom niet meer kopen. U wilt nochtans het omgekeerde bereiken.

De voorzitter : Minister Bossuyt heeft het woord.

Minister Gilbert Bossuyt : Mijnheer Geraerts, het klopt niet wat u zegt. Als we niet snel optreden en als we onze eigen industrie kapotmaken, dan hebben we nul percent eigen productie. Dan zijn er andere monopolies, en dan zullen we een hoge prijs betalen voor groene stroom uit het buitenland. We

moeten dringend onze eigen productie verder helpen uitbouwen, vooral in de moeilijke startfase. Dat is toegelaten door de Europese Commissie. Ook de andere Europese landen doen dat. Nederland moest het doen, anders werden ze overspoeld met groene stroom uit Duitsland. Dan zouden ze die ook dubbel gesubsidieerd hebben. U mag de Nederlanders veel verwijten, maar niet dat ze op dat vlak gekke dingen doen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen

– 1960 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 8

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Callens, verslaggever, heeft het woord.

De heer Karlos Callens, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, mijnheer de minister, collega's, het ontwerp van decreet is een implementatiedecreet van het structuurdecreet hoger onderwijs dat we op 4 april 2003 hebben goedgekeurd. Het bestaat uit 2 onderdelen. In het eerste deel wordt de rechtspositie van de student geregeld. Door de inschrijving sluiten het bestuur en de student een toetredingsovereenkomst, waarin hoofdzakelijk de wederzijdse rechten en plichten van het bestuur en de student worden bepaald. Tevens worden woorden als gelijkheid, openbaarheid, onpartijdigheid en rechten van verdediging in dit deel bepaald en voorzien van de nodige bescherming door beide partijen.

Callens

Nieuw hierbij is de oprichting van een raad voor examenbetwistingen binnen de Vlaamse Gemeenschap. Wat die raad betreft, voorziet het decreet in de samenstelling, het procedureverloop, de dossier-samenstelling, het onderzoek, de zitting en de uitspraak.

In dit decreet wordt ook de participatie inzake onderwijsaangelegenheden vastgelegd. Er wordt een verplichting ingevoerd waarbij het bestuur van de associatie of de instelling van de hogeschool samen met afgevaardigden van het personeel en de studenten de algemene organisatie en de werking van de instelling bespreken. Ik heb het dan meer bepaald over het strategisch beleid, de onderwijsvernieuwing, de onderzoeksdoelstellingen, de internationalisering en de besteding van de middelen.

Belangrijk voor dit ontwerp van decreet is ook de vermelding van de verplichting voor elk hogeschoolbestuur om toe te zien op de oprichting van een studentenraad op het niveau van de associatie of instelling.

Dit ontwerp van decreet omvat nog een tweede onderdeel waarbij alle aandacht uitgaat naar vier punten. Het eerste punt is de oprichting van het Vlaams onderhandelingscomité voor hoger onderwijs. Het tweede is de verplichte overname van het personeel dat terecht komt bij een hogeschool bij een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs. Ten derde is er de oprichting en werking van een erkenningscommissie die advies zal verlenen, hoofdzakelijk bij het oprichten van nieuwe opleidingen. Het laatste punt betreft de regelgeving in verband met accreditatie, programmatie en registratie voor de instellingen die de graden van bachelor of master verlenen.

Namens de VLD-fractie wil ik besluiten dat de voorliggende ontwerpen van decreet een constructieve invulling zijn van de afspraken tussen de meerderheidsfracties en CD&V, zoals was overeengekomen na het zogenaamde structuurdecreet van 4 april 2003. We hopen dat we via deze weg een groeipad hebben gevonden voor een constructieve participatie en een toekomstgericht kwalitatief hoger onderwijs. (*Applaus*)

De heer Luc Martens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, we hebben inderdaad beide ontwerpen van decreet mee onderhandeld. Dit houdt dan ook in dat we akkoord gaan over de hoofdlijnen. We beseffen wel degelijk dat het om een gevoelige mate-

rie gaat. Ik denk daarbij aan de participatie, waarbij een evenwicht moet worden gezocht tussen de vrijheid van de instellingen, wat niet hetzelfde is als ongebondenheid en willekeur. De vrijheid moet komen vanuit de betrokkenheid van alle actoren, uiteraard ook van de studenten, de personeelsleden en van al degenen die deel uitmaken van de gemeenschap waar hogescholen, universiteiten en associaties voor staan.

De formulering van het ontwerp is aanvaardbaar. Iedereen zal een inspanning moeten leveren om zich te richten naar de vastgelegde lijn. Iedereen heeft zijn eigen cultuur en manier van werken. Het is duidelijk dat we voor een nieuwe uitdaging staan. Ik ben er echter van overtuigd dat ze in de praktijk werkbaar is. Wel moeten er een aantal oplossingen worden gevonden. Zo is er de problematiek van het overleg, zoals die ook bestaat in de welzijnssector. Op dit moment is dat een tweepartijoverleg. Aan de ene kant wordt er onderhandeld tussen een overheid en de vertegenwoordiging van het personeel. Aan de andere kant lopen er parallelle onderhandelingen met de instellingen die een aantal diensten moeten aanbieden.

Eigenlijk zouden we moeten komen tot een situatie waarin de drie partijen op een evenwichtige manier bij de zaak kunnen worden betrokken, te meer daar er een verplichting is te werken met een enveloppe. Voor dat delicaat probleem hebben we op dit moment geen antwoord gevonden. Dit is geen verwijt aan een van de betrokken partijen. Het is wel duidelijk dat dit een probleem blijft, zowel voor het huidige als voor het toekomstige onderwijs.

Daarnaast wens ik ook de aandacht te vestigen op de positie van het hoger onderwijs voor sociale promotie. Voor een deel wordt dat onderwijs geïntegreerd en, omwille van allerlei redenen, voor een ander deel niet. Mevrouw de minister, ik blijf u vragen aandacht te hebben voor die instellingen. Ze zijn vragende partij om zich te integreren in de associaties. Bij de besprekingen van het structuurdecreet hebben we een akkoord bereikt. We hebben afgesproken dat er een traject zou worden uitgetekend waarbij ze zich zouden kunnen laten beoordelen op hun kwaliteit. Uiteindelijk zouden ze kunnen deelnemen aan de vormen van associatie en het systeem van accreditaties. Daarover blijft veel onduidelijkheid bestaan. Voor de ene instelling weegt dit al wat zwaarder dan voor de andere. Men spreekt ons daarover geregeld aan. Ik dring erop aan dat hiervan werk wordt gemaakt zodat de vroegere, de huidige en de toekomstige studenten de waardering krijgen die ze verdienen.

Martens

Mevrouw de minister, ik zal kort zijn over het volgende punt omdat mevrouw Grouwels daarop dieper zal ingaan. We blijven het betreuren – en dat is zacht uitgedrukt – dat de KUB niet de kans krijgt om als volwaardige partner mee te spelen in de associaties. U zegt dat de tijd nog niet rijp is. We weten welk getouwtrek er is geweest op het moment dat het structuurdecreet werd voorbereid en goedgekeurd. Men kan moeilijk ontkennen dat er geen bereidheid was de KUB een plaats te laten innemen in een associatie.

Men had tegen de instelling moeten zeggen dat ze geen toekomst had en dat ze zich via een fusie moest integreren in een andere universitaire instelling. Op het moment dat men de instelling laat bestaan, moet men haar echter ook de vrijheid geven om een plaats in te nemen in het hertekende landschap. We hebben daarvoor gepleit. We hebben er geen breekpunt van willen maken omdat er veel andere positieve elementen waren. Vandaag is dat niet anders. Het probleem blijft echter.

In Gent kunnen de Arteveldehogeschool en de RU Gent hun opleidingen voor kinesithérapie integreren. Het lijkt ons evident dat ook de KUB en de EHSAL over dezelfde mogelijkheden zouden kunnen beschikken. Het formele argument dat de ene tot de associatie behoort en de andere niet, hebben we zelf opgebouwd. We hebben de KUB verhinderd om binnen te treden in een associatie. We vragen via een amendement om een nieuw artikel 5.4 bis in te voegen waardoor we ruimte willen creëren. We willen diverse opleidingen de mogelijkheid geven om binnen of tussen associaties of instellingen te komen tot een betere samenwerking en rationalisering die in andere omstandigheden uitdrukkelijk wordt bepleit. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, het verbaast me dat de heer Martens iets zegt over de KUB. Hij was minder dan een jaar geleden betrokken bij de totstandkoming van een structuurdecreet en de afspraken dienaangaande. We willen de afspraken die toen zijn gemaakt met de diverse instellingen honoreren en gestalte geven. Dit vandaag doorbreken lijkt me niet correct.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het Vlaams Blok betreurt de ondemocratische houding van de traditionele partijen door onze partij niet bij de samenwerking tussen de meerderheid en CD&V te betrekken voor de totstandkoming van dit ontwerp van decreet. Ons stemgedrag zal daardoor echter niet worden bepaald.

Ofschoon we wel enkele opmerkingen hebben bij bepaalde gedeeltes inzake rechtsbescherming bij examenbeslissingen en bij de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie, zullen we het ontwerp van decreet toch goedkeuren omdat de rechtspositieregeling van de student voor het Vlaams Blok belangrijk is.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Ik wil nog even reageren op de opmerking van de heer Van Baelen. Mijn opmerking betekent niet dat we de akkoorden niet zullen naleven. We hebben een akkoord gesloten en ons daarnaar gedragen. Het is echter niet omdat we een akkoord sluiten, dat we de vrijheid verliezen om kritische opmerkingen te maken over punten waarmee we het moeilijk hebben. Een akkoord is altijd een balans van pro's en contra's. Voor ons blijft dat een belangrijk discussiepunt.

De minister heeft ook geen argumenten ten gronde kunnen geven. Ze heeft gezegd dat dit een gevoelig punt is en dat de tijd nog niet rijp is. Het ging over de stellingen die de heer De Gucht systematisch heeft ingenomen. Hij zetelt hier niet meer, maar zijn geest waart nog altijd door dit parlement en dat is de waarheid.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn woorden wikken en wegen. Ik hou niet van een politieke partij die afspraken maakt en dan te pas en te onpas mensen aanvalt enkele maanden voor de verkiezingen.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, participatie en inspraak vormen twee belangrijke elementen voor een kwaliteitsvolle onderwijsomgeving. Daarmee trap ik een open deur in. Ze creëren een goed leef- en leerklimaat. Daarnaast zijn participatie en inspraak essentieel in een samenleving van mensen waar heel wat diversiteit is, aan bod komt of aan bod moet

De Cock

kunnen komen, zoals aan een hogeschool of universiteit. Daarenboven geschieden participatie en inspraak in een bepaalde, op voorhand vastgestelde structuur en met duidelijke afspraken. Daarover wordt vandaag gesproken.

Een volgend uitgangspunt is het feit dat participatie en inspraak moeten leiden tot het opnemen van verantwoordelijkheid en tot uitspraken. Die uitspraak is het resultaat van een democratisch proces, en in die optiek bieden de voorliggende decreten een minimumwaarborg met betrekking tot de rechtspositie en de inspraak van de student. Deze rechtspositie omvat de wederzijdse rechten en plichten en biedt de student tevens de nodige informatie. Een student zou voor zijn deelname aan het participatieproces of aan de participatieve manier van meebesturen of meedenken over besturen een of andere honorering mogen krijgen, bijvoorbeeld onder de vorm van studiepunten. Dat is hier nog niet aan bod gekomen.

Verder wil ik de nadruk leggen op de ruimte voor verscheidenheid inzake inspraak en participatie. De associaties en instellingen kunnen de open regeling zelf vormgeven. Dit past volledig in het principe van de autonomie van de instellingen voor hoger onderwijs. Participatie en inspraak zijn niet alleen op zichzelf belangrijk, ze zijn even belangrijk in iedere fase van de totstandkoming ervan. Om die reden is het heel belangrijk dat studenten begeleid worden in het participatief besturen.

Het is eveneens belangrijk dat de enige keuze voor de instellingen alleen nog méér participatie kan zijn. Associaties nopen niet alleen tot het herdenken van onderwijskundige, maar ook van bestuursmatige opdrachten. Die zullen leiden tot verre gaande bestuurlijke en onderwijskundige vernieuwing. De toelichting stelt dat de partners tot op zekere hoogte autonoom moeten kunnen bepalen op welke punten de associatie eigen bevoegdheden kan opnemen. Dat mag in geen enkel geval een alibi zijn om de klok terug te draaien. Er zijn vandaag zowel hogescholen met weinig participatie als hogescholen met heel veel participatie. Het is mijn stelligste overtuiging dat het hoger onderwijs evolueert naar veel meer participatie.

Daarom is het belangrijk de studenten via vorming te bekwamen in het participeren. Een punt van aandacht blijft zeker de organiseerbaarheid van participatie in het nieuwe onderwijslandschap. Zo zijn er de modularisering, schaalvergroting, associaties en het werken met studiepunten veeleer dan

met studie jaren. Het zijn vernieuwingen, die stuk voor stuk goed zijn, maar waar iedereen nog moet mee leren omgaan. Zij zullen de invulling van de participatie niet vergemakkelijken. De aanwezigheid van enige vorm van participatiecultuur lijkt mij een noodzaak om de decreten succesvol uit te voeren. Een instantie of een persoon die het proces begeleidt, zal geen overbodige luxe zijn. Hogescholen hebben de voorbije jaren heel veel geïnvesteerd in individuele begeleiding van studenten of in ombudsdiensten.

Vermits het hoger onderwijs een groot verloop kent, zijn groepsbegeleiding inzake inspraak en participatie even belangrijk. Een belangrijke verantwoordelijkheid ligt bij de hogeschooldirecties en de schoolbesturen. Een goed manager is daarom immers nog geen goed participatiebegeleider. De dialoog tussen personeel, studenten, middenveld en instelling moet met voldoende deskundigheid en vaardigheid gestuurd worden. Participatief besturen vraagt de nodige beheersstrategieën om competenties, verantwoordelijkheid en belangen op één lijn te brengen. Hiervoor moet het lokale instellingsniveau over voldoende autonomie beschikken om de juiste keuzes te maken. Men moet rekening kunnen houden met de specifieke ervaring en historiek van iedere instelling. De heer Martens zei het daarnet nog.

Bij de uitvoering van de decreten moet er daarom plaats zijn voor diversiteit en flexibiliteit. Het is belangrijk dat het gelijkheidsbeginsel niet verhindert dat er in de onderwijsinstellingen positieve acties kunnen worden ondernomen, zeker voor kansarme groepen. Deze bezorgdheid heeft mevrouw Van Nieuwenborgh al naar voren gebracht. Dergelijke acties zijn nodig omdat kansarme autochtone en allochtone jongeren en groepen nog steeds ondervertegenwoordigd zijn in het hoger onderwijs. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, dat de KUB een eigen rol heeft te vervullen in het Brussels onderwijslandschap hoeft geen betoog. De KUB draagt in belangrijke mate bij tot de Vlaamse aanwezigheid in Brussel en biedt kwaliteitsvol universitair onderwijs aan. Sinds de hervorming van het hoger onderwijs en de invoering van de bachelor-masterstructuur is de KUB echter onophoudelijk belaagd. De KUB wordt geïsoleerd. De universiteit mocht geen associatie met de KUL aangaan. Vandaag wordt een nieuw probleem ge-

Grouwels

creëerd. Er wordt een nieuw rondje KUB-pestes georganiseerd.

Er waren afspraken en er was een akkoord. De stand-alonepositie van de KUB heb ik niet goedgekeurd. Toch is dat goedgekeurd, ook door mijn fractie. Wat vandaag voorligt, is echter niet nodig. Waarom gaat men verder met de KUB aan de kant te zetten ?

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Ik begrijp absoluut niet waarom mevrouw Grouwels zegt dat de KUB aan de kant wordt gezet. Iets meer dan een jaar geleden hebben wij de toestand van de KUB geanalyseerd in het kader van het universitaire landschap van Vlaanderen. Er is beslist om in het kader van de uitbouw van de KUB de universiteit toe te staan om een derde bachelorjaar te organiseren. Die beslissing was, is en zal nooit op rationele gronden verklaarbaar zijn. Ik druk het cru uit : de opleidingen aan de KUB kosten de Vlaamse gemeenschap zeer veel geld. De KUB heeft de mogelijkheid gekregen om een volwaardige bacheloropleiding te kunnen aanbieden zonder dat daarvoor rationele gronden zijn aan te voeren. Vandaag beweren dat de KUB wordt gekortwiek, vind ik totaal onverantwoord. Ik druk me nog voorzichtig uit.

Mevrouw Brigitte Grouwels : De heer Van Baelen wil me toch niet de bek openbreken over de VUB, en over het aantal studenten in een aantal opleidingen van die universiteit ? Ook de VUB is een ideologisch zeer gekleurde instelling. Waarom moet de Vlaamse Gemeenschap die wel betalen ? *(Opmerkingen van de heer Gilbert Van Baelen)*

Ik wil echter niet op dat niveau discussiëren. De KUB wordt eens te meer in haar dynamische ontwikkeling afgeremd. Daarover wil ik het hebben. Hierover zijn afspraken gemaakt. Dit punt kan hier zonder enig probleem los van worden gezien.

De kern van de zaak is dat de KUB en de EHSAL, beide in Brussel gevestigd, hun opleidingen economie willen samenvoegen. Dat de EHSAL tot de associatie van de KUL behoort, doet hier niet terzake. De betrokken instellingen werken vanuit een bepaalde dynamiek en zijn ervan overtuigd dat deze samensmelting in een verbetering van het aanbod voor hun studenten zou resulteren.

Ik wil er trouwens op wijzen dat de Vlaamse overheid er al jaren voor pleit om gelijkaardige opleidingen in eenzelfde stad te kunnen samenvoegen.

De heer Gilbert Van Baelen : Mevrouw Grouwels, bent u voorstander van het invoeren van een regionale factor in het hoger onderwijs ? Indien u dit argument gebruikt, ben ik het met u eens.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik pleit daar niet voor. Ik heb het hier over een spontane beweging van onderwijsinstellingen in eenzelfde stad. De Vlaamse overheid zou die beweging moeten ondersteunen.

Dit punt ligt zeer gevoelig. Het ontwerp van decreet biedt de Universiteit Gent en de Arteveldehogeschool Gent de mogelijkheid om met betrekking tot hun opleidingen kinesitherapie samen te werken. Mijn fractie steunt dit punt van het ontwerp van decreet. *(Opmerkingen van de heer Gilbert Van Baelen)*

Dit punt is in het ontwerp van decreet opgenomen om te verhinderen dat de KUB en de EHSAL kunnen samenwerken. Voor ons hoeft dit niet.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mevrouw Grouwels, u weet dat ik de KUB wil verdedigen.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer De Cock, ik geloof dat niet.

De heer Dirk De Cock : Mevrouw Grouwels, de onderwijsinstellingen hebben hun associatie op vrijwillige basis kunnen kiezen en aangaan. Dit geldt ook voor de EHSAL. De EHSAL is evenwel geen associatie met de KUB aangegaan.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ze mochten niet. Dat is iets heel anders.

De heer Dirk De Cock : De KUB is een universiteit. De KUB mocht geen associatie met de KUL aangaan. Associaties tussen universiteiten waren niet in de regeling opgenomen. In ruil heeft de KUB wel het recht gekregen om bacheloropleidingen in te richten. In de praktijk betekent dit het inrichten van een bijkomend jaar. Het is oneerlijk om nu te beweren dat het Vlaams Parlement de KUB in het defensief heeft gedwongen.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Dat is helemaal niet oneerlijk. Het Vlaams Parlement beslist zelf over de te hanteren regels. De bestaande regels zijn zo opgesteld dat de KUB geen associatie met de KUL kon aangaan.

Daar wil ik het vandaag eigenlijk niet meer over hebben. Het gaat hier over het samenvoegen van twee opleidingen. Volgens de nieuwe regel zouden de twee instellingen tot dezelfde associatie moeten behoren. Ik vraag me af waarom deze regel in het leven wordt geroepen. Er moet een reden zijn. Wat ons betreft, is het duidelijk dat hier met twee maten en twee gewichten wordt gewerkt. De KUB wordt weer eens vanuit vrijzinnige hoek geïviseerd.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, ik vind het onbetamelijk dat dit argument hier naar voren wordt gebracht.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Het is duidelijk dat de VUB heeft tegengewerkt. Ik vind de onverdraagzame en sectaire houding van de VUB onbegrijpelijk. Deze vrijzinnige houding hoort in de twintigste eeuw thuis. Ik ken heel wat vrijzinnige mensen. Zij begrijpen de houding van de VUB ook niet.

Alle instellingen die een opleiding economie inrichten, vragen om een vereenvoudiging van het Brussels onderwijslandschap. De VUB vraagt hier zelf om. Ik begrijp dan ook niet waarom de VUB een houding aanneemt die tegen haar eigen belangen ingaat. Ik vraag me af hoe groot de onverdraagzaamheid eigenlijk is.

De heer Sven Gatz : Mevrouw Grouwels, u moet deze zaak niet als een 'heilig boontje' verdedigen. Ik weet niet of dit de beste manier is om de zaak van de KUB te bepleiten. Een aantal mensen frontaal aanvallen, zal de zaak van de KUB niet dienen.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Mijnheer de voorzitter, mijn verbazing blijft maar stijgen. De meerderheid in dit parlement heeft bij de vorming van de associaties geen ideologisch debat gevoerd. Mevrouw Grouwels, niet dit parlement heeft een ideologisch debat gevoerd, maar wel de KUL. Als u praat over de tweedeling tussen katholiek en vrijzinnig, vraag ik u om met de heer Oosterlinck een gesprek te voeren over de wijze waarop hij de associatievorming met de KUL heeft opgevolgd.

Mevrouw Grouwels, als u in het debat over de KUB de vrijzinnigheid aanvalt, zeg ik dat u er niets van kent. U weet niet waarover het gaat. U speelt een plat politiek Brussels spel dat ik niet aanvaard. Vorig jaar hebben we met CD&V een politiek akkoord gesloten met een moeilijk evenwicht, ook voor de KUB. In Brussel heeft men 10 jaar geweigerd om samen te werken. Nu zegt u dat de vrijzinnigheid dit zou tegenhouden. Mevrouw Grouwels, hoe durft u !

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik durf nog meer zeggen als u mij uitdaagt.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels, u had het daarnet over de twintigste eeuw. Laat ons met dit debat niet teruggaan in de geschiedenis, want we zouden verouderde discussies voeren. Ik neem aan dat we dit debat op een objectieve manier kunnen voortzetten. *(Applaus bij de meerderheid)*

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik wil dit graag doen. Mijn pleidooi voor objectiviteit en rechtvaardigheid en voor gelijke maten en gewichten past hierin, maar ik stel vast dat dit pleidooi niet wordt gedeeld door dit parlement.

We hebben het amendement opnieuw ingediend. Het gaat om een rationalisering van het onderwijs op het Brusselse niveau, waar alle instellingen die economie aanbieden wel bij varen, ook de VUB. Ik blijf zeggen dat de VUB dit spel meespeelt. Ik hoop dat de tijd rijp is om gelijke maten en gewichten te hanteren voor alle instellingen.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, de verslaggever heeft al veel gezegd. Dit decreet is een onderdeel van de hele hervorming van het hoger onderwijs, waarvan we nog niet het einde hebben bereikt. Vorig jaar werd het structuurdecreet, dat de basis legt voor de hervormingen, goedgekeurd. Nu ligt dit aanvullingsdecreet voor, met vier belangrijke onderdelen.

De volgende weken zullen ook nog het flexibiliserings- en het studiefinancieringsdecreet en het accreditatieverdrag worden behandeld.

Zoals de heer Martens zei, moeten een aantal zaken tijdens de volgende legislatuur afgewerkt worden. Het gaat dan om de lerarenopleiding, die nu niet is afgerond, en een aantal thema's die door bepaalde omstandigheden niet zijn uitgediscussieerd.

Vanderpoorten

Over het amendement van mevrouw Grouwels zijn de standpunten duidelijk. In het structuurdecreet worden associaties gevormd rond één universiteit. Er is besloten om samenwerking mogelijk te maken binnen de associaties en niet tussen de associaties. Dit is zo voor de samenwerking waarover mevrouw Grouwels het heeft.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

DEEL I

Algemene bepaling

Artikel I.1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid. De bepalingen van artikel V.2 regelen tevens een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

DEEL II

De rechtspositie van de student en de participatie in het hoger onderwijs

TITEL I

Definities en toepassingsgebied

Artikel II.1

Voor de toepassing van dit deel wordt verstaan onder :

- 1° afgevaardigde : een behoorlijk gemachtigde vertegenwoordiger ;
- 2° associatie : de vereniging zonder winstoogmerk bedoeld in titel I, hoofdstuk VI van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen ;
- 3° bestuur : elk bestuursorgaan van een associatie, respectievelijk een instelling dat krachtens een wettelijke of decretale bepaling of de statuten is aangewezen om uitvoerbare beslissingen te nemen in de in dit decreet bedoelde aangelegenheden ;
- 4° erkende vakorganisatie : personeelsvereniging die aangesloten is bij een in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen vertegenwoordigde syndicale organisatie en een werking ontplooit naar het hoger onderwijs ;
- 5° examenbeslissing : elke beslissing die een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meerdere opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel ;
- 6° examentuchtbeslissing : elke sanctie opgelegd naar aanleiding van examenfeiten ;

Voorzitter

- 7° Hogescholendecreet : het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap ;
- 8° instelling : een universiteit of een hogeschool ;
- 9° onderhandelen : het gezamenlijk vergaderen met het oog op het afsluiten van een overeenkomst, geformaliseerd in een protocol ;
- 10° onderwijs- en examenregeling : de regeling bedoeld in titel I, hoofdstuk III, afdeling 5 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen ;
- 11° overleggen : het gemeenschappelijk vergaderen met het oog op het uitbrengen van een gemotiveerd advies ;
- 12° partners bij een associatie : de in artikel 97 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen bedoelde leden van de associatie ;
- 13° personeel :
- a) het academisch personeel bedoeld in hoofdstuk IV van het Universiteitendecreet,
  - b) het onderwijzend personeel bedoeld in titel III, hoofdstuk II van het Hogescholendecreet,
  - c) de wetenschappelijke medewerkers en de bursalen werkzaam binnen een instelling, ongeacht de aard van de tewerkstelling of de herkomst van de bezoldiging en
  - d) de beleidsondersteunende en technische personeelsleden van een instelling, ongeacht de aard van de tewerkstelling of de herkomst van de bezoldiging ;
- 14° raadsman : een advocaat of een deskundige ;
- 15° student : de persoon ingeschreven in een instelling ;
- 16° Universiteitendecreet : het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap ;

17° volstrekte meerderheid van stemmen : het feit dat het aantal voorstemmen het aantal tegenstemmen overtreft.

– *Aangenomen.*

Artikel II.2

§ 1. De bepalingen van dit deel zijn van toepassing op de associaties en de instellingen, met uitzondering van de bepalingen van titel II, die slechts van toepassing zijn op de instellingen.

§ 2. De bepalingen van dit deel zijn niet van toepassing op de transnationale Universiteit Limburg, met uitzondering van de bepalingen van Titel II, Hoofdstuk 3, Afdeling 2, Onderafdeling 2, voor wat betreft examen(tucht)beslissingen die betrekking hebben op de academische opleidingen bedoeld in artikel 3 van het Verdrag van 18 januari 2001 tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de transnationale Universiteit Limburg.

Voor de toepassing van artikel II.24, § 1, eerste lid, wordt voor wat betreft de transnationale Universiteit Limburg verstaan onder :

- 1° “de dag van kennisname van de in artikel II.14, eerste lid bedoelde beslissing” :
- a) bij ontstentenis van een interne beroepsprocedure : de dag van proclamatie in geval van een examenbeslissing, zoniet de dag waarop de student kennis heeft genomen van de genomen beslissing ;
  - b) indien een interne beroepsprocedure openstaat : de dag van kennisname van een beslissing na enig intern beroep.
- 2° “het verstrijken van de in artikel II.14, tweede lid bedoelde termijn” : het verstrijken van een redelijke termijn om een beslissing na intern beroep te nemen, zo een interne beroepsprocedure openstaat.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

HOOFDSTUK 2

TITEL II

Algemene beginselen

De rechtspositie van de student

AFDELING 1

HOOFDSTUK 1

Algemeen

Aard van de rechtspositie

Artikel II.5

Artikel II.3

Het bestuur waarborgt ten aanzien van de studenten de beginselen die in dit hoofdstuk worden vastgelegd.

§ 1. Het bestuur en de student sluiten door de inschrijving een toetredingsovereenkomst.

– *Aangenomen.*

§ 2. Het bestuur bepaalt en wijzigt de algemene voorwaarden van de overeenkomst, met inachtna-me van de participatierechten van de studentenraad, zoals bedoeld in titel III, hoofdstuk 2.

AFDELING 2

Deze algemene voorwaarden worden vastgelegd in :

Gelijkheidsbeginsel

1° de onderwijs- en examenregeling ;

Artikel II.6

2° de rechtspositieregeling van de student, waarin ten minste worden opgenomen :

§ 1. De studenten worden gelijk behandeld.

a) de wederzijdse rechten en plichten van het bestuur en de student en de gevolgen van de niet-naleving daarvan,

§ 2. Besturen nemen, gezamenlijk of individueel, maatregelen om de toegankelijkheid van het hoger onderwijs – in materiële en immateriële zin – te waarborgen ten aanzien van :

b) de wegwijsinformatie bedoeld in artikel 29, § 1, van het decreet van [...] betreffende de openbaarheid van bestuur.

1° studenten met een handicap of chronische ziekte, en

2° studenten uit objectief af te bakenen bevolkingsgroepen waarvan de deelname aan het hoger onderwijs beduidend lager is dan deze van andere bevolkingsgroepen.

– *Aangenomen.*

Artikel II.4

Besturen beschikken daarbij over de mogelijkheid om maatregelen van corrigerende ongelijkheid te nemen of te handhaven, voor zover deze maatregelen :

De examencommissie treedt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur op als openbare dienst, die in een reglementaire verhouding staat tot de student.

1° van tijdelijke aard zijn en verdwijnen wanneer het in het eerste lid vooropgestelde doel is bereikt, en

– *Aangenomen.*

2° geen onnodige beperking van andermans rechten inhouden.

Voorzitter*– Aangenomen.*

AFDELING 3

Openbaarheid

Artikel II.7

Het bestuur treedt ten aanzien van de studenten op als bestuursinstantie voor wat betreft de toepassing van het decreet van [...] betreffende de openbaarheid van bestuur.

Artikel 35 van voormeld decreet is niet van toepassing op de bekendmaking van examenbeslissingen.

– Aangenomen.

AFDELING 4

Onpartijdigheid

Artikel II.8

De studenten worden behandeld zonder vooringenomenheid.

Het bestuur voorkomt dat personen die een persoonlijk belang hebben bij een beslissing inzake een bepaalde student de besluitvorming beïnvloeden.

– Aangenomen.

AFDELING 5

Rechten van verdediging

Artikel II.9

Het bestuur stelt een ombudsdienst in die onder de voorwaarden bepaald in de onderwijs- en examenregeling een bemiddelende rol opneemt bij geschil-

len tussen een student en één of meerdere personeelsleden.

De geschillen houden verband met :

1° de toepassing van de onderwijs- en examenregeling en/of de rechtspositieregeling van de student ;

2° als onbillijk ervaren handelingen en toestanden.

– Aangenomen.

Artikel II.10

Een student heeft bij een tuchtprocedure het recht op :

1° de mededeling van de aard van de jegens hem overwogen maatregelen en van de gronden waarop deze zijn gebaseerd ;

2° inzage in het volledige dossier ;

3° een redelijke termijn om een mondeling of schriftelijk verweer voor te bereiden en naar voor te brengen ;

4° bijstand door een raadsman.

– Aangenomen.

AFDELING 6

Motivering

Artikel II.11

Eenzijdige rechtshandelingen met individuele strekking die beogen rechtsgevolgen te hebben voor één of meer studenten vermelden in de akte de juridische en feitelijke overwegingen waarop zij zijn gegrond. Deze motivering moet afdoende zijn.

– Aangenomen.

Voorzitter

Artikel II.14

HOOFDSTUK 3

Rechtsbescherming bij examenbeslissingen

AFDELING 1

Materiële vergissingen

Artikel II.12

De onderwijs- en examenregeling bepaalt de wijze waarop examenbeslissingen worden herzien, wanneer deze zijn aangetast door materiële vergissingen die worden vastgesteld binnen een vervaltermijn van tien kalenderdagen na de datum van deliberatie.

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Onregelmatigheden

ONDERAFDELING 1

Intern beroep

Artikel II.13

De student die oordeelt dat een ongunstige examenbeslissing of een examentuchtbeslissing aangetast is door een schending van het recht, heeft toegang tot een interne beroepsprocedure, waarvan de vormen zijn vastgelegd in de onderwijs- en examenregeling.

De student stelt een verzoek tot heroverweging van de examen(tucht)beslissing in binnen een vervaltermijn van vijf kalenderdagen, die ingaat op :

1° in het geval van een examenbeslissing : de dag na deze van de proclamatie ;

2° in het geval van een examentuchtbeslissing : de dag na deze waarop de student kennis heeft genomen van de genomen beslissing.

– *Aangenomen.*

De interne beroepsprocedure leidt tot :

1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan ;

2° een beslissing van de examencommissie, genomen in bijzondere zitting, die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet. De examencommissie, bijeen in bijzondere zitting, beraadslaagt geldig indien ten minste de helft van de stemgerechtigde leden aanwezig is, behoudens gevallen van overmacht.

De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van vijftien kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.

– *Aangenomen.*

ONDERAFDELING 2

De Raad voor examenbetwistingen

SECTIE 1

Algemeen

Artikel II.15

Er wordt een Raad voor examenbetwistingen, verder “de Raad” genoemd, opgericht bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten worden ingesteld tegen examen(tucht)beslissingen, na uitputting van de in onderafdeling 1 bedoelde interne beroepsprocedure.

– *Aangenomen.*

Artikel II.16

De Vlaamse regering bepaalt de zetel van de Raad.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

SECTIE 2

Samenstelling

Artikel II.17

§ 1. De Raad is samengesteld uit volgende leden :

1° een werkend en een plaatsvervangend voorzitter ;

2° twee werkende en twee plaatsvervangende bijzitters.

§ 2. De voorzitter is een jurist met een grondige kennis van het hoger onderwijs.

De bijzitters zijn op het ogenblik van hun benoeming ten minste vijf jaar belast met een opdracht als lid van het academisch of onderwijzend personeel van een instelling.

– *Aangenomen.*

Artikel II.18

§ 1. De Vlaamse regering benoemt de leden.

De bijzitters worden benoemd op gezamenlijke voordracht van de Vlaamse Interuniversitaire Raad en de Vlaamse Hogescholenraad. Deze voordracht voorziet in een billijk evenwicht tussen de universiteiten en de hogescholen en tussen de officiële en de vrije instellingen.

§ 2. Het mandaat van de leden heeft een duur van zes jaar. Het is hernieuwbaar.

– *Aangenomen.*

Artikel II.19

§ 1. De leden kunnen op ieder moment ontslag nemen.

De Vlaamse regering kan een lid slechts ontslaan in geval van grove nalatigheid of kennelijk wangedrag.

§ 2. Totdat in hun vervanging is voorzien blijven de leden hun functie uitoefenen, behoudens in het geval van een door de Vlaamse regering gegeven ontslag.

– *Aangenomen.*

Artikel II.20

De Vlaamse regering stelt onder de ambtenaren van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap de secretaris van de Raad aan.

– *Aangenomen.*

SECTIE 3

Bevoegdheid

Artikel II.21

De Raad beoordeelt of examen(tucht)beslissingen in overeenstemming zijn met :

1° de decretale en reglementaire bepalingen en de onderwijs- en examenregeling ;

2° de algemene administratieve beginselen.

De Raad stelt zijn appreciatie betreffende de waarde van een kandidaat niet in de plaats van die van de examencommissie.

– *Aangenomen.*

Artikel II.22

De behandeling van het verzoekschrift door de Raad leidt tot :

1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid en/of ongegrondheid ervan, of ;

2° de gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen examen(tucht)beslissing, in welk geval de Raad het bestuur kan bevelen een nieuwe beslissing te nemen, onder door de Raad te stellen voorwaarden. Deze voorwaarden kunnen inhouden dat :

Voorzitter

- a) een nieuwe examen(tucht)beslissing afhankelijk wordt gemaakt van de organisatie van een nieuw examen of een onderdeel daarvan. De Raad kan de termijn en de materiële voorwaarden bepalen waaronder deze organisatie moet gebeuren ;
- b) welbepaalde onregelmatige of onredelijke motieven bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing niet worden betrokken ;
- c) welbepaalde regelmatige en redelijke motieven bij de totstandkoming van de nieuwe beslissing kennelijk in ogeschouw moeten worden genomen.

In het geval bedoeld onder het eerste lid, 2°, kan de Raad, zo hij dit op grond van de aangedragen feiten kennelijk noodzakelijk acht, bevelen dat de verzoeker in afwachting van een nieuwe beslissing voorlopig ingeschreven wordt, alsof hij geslaagd was geweest, dan wel alsof geen examentuchtbeslissing was genomen.

– *Aangenomen.*

Artikel II.23

De Vlaamse regering vermag aan de leden van de Raad op geen enkele wijze enige instructie te geven omtrent de wijze waarop zij de in deze sectie bedoelde bevoegdheden uitoefenen.

– *Aangenomen.*

SECTIE 4

Procedureverloop

SUBSECTIE 1

Aanhangigmaking

Artikel II.24

§ 1. De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van vijf kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisname van de in artikel II.14, eerste lid bedoelde beslissing, of, in

voorkomend geval, na het verstrijken van de in artikel II.14, tweede lid bedoelde termijn.

Indien de vijfde dag van de in het eerste lid bedoelde termijn een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is, wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag waarop de postdiensten open zijn.

§ 2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

Het verzoekschrift vermeldt :

1° de naam en de woonplaats van de verzoeker. Wanneer woonplaatskeuze wordt gedaan bij de raadsman van de verzoeker, wordt dit in het verzoekschrift aangegeven ;

2° de naam en de zetel van het bestuur ;

3° het voorwerp van het beroep.

§ 3. Het verzoekschrift wordt bij aangetekend schrijven overgemaakt aan de Raad. Een kopie van het verzoekschrift wordt tezelfdertijd bij aangetekend schrijven overgemaakt aan het bestuur.

Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk.

– *Aangenomen.*

Artikel II.25

§ 1. De verzoeker kan aan het verzoekschrift de overtuigingsstukken toevoegen die hij nodig acht.

De verzoeker kan naderhand slechts bijkomende overtuigingsstukken aan het dossier laten toevoegen, voor zover deze bij de opmaak van het verzoekschrift nog niet aan de verzoeker bekend waren. De verzoeker bezorgt in dat geval onverwijld een kopie van de bijkomende overtuigingsstukken aan het bestuur.

§ 2. De overtuigingsstukken worden door de verzoeker gebundeld en op een inventaris ingeschreven.

Voorzitter

– *Aangenomen.*

Artikel II.26

Een onontvankelijk verzoekschrift kan lopende de beroepstermijn worden vervangen door een nieuw verzoekschrift, dat uitdrukkelijk de intrekking van het eerdere verzoekschrift bevestigt.

– *Aangenomen.*

Artikel II.27

De secretaris schrijft elk inkomend beroep in op een register.

– *Aangenomen.*

SUBSECTIE 2

Samenstelling van het dossier

Artikel II.28

§ 1. Na ontvangst van de kopie van het verzoekschrift stelt het bestuur de Raad en de verzoeker onverwijld in het bezit van de stukken op grond waarvan de beslissing is genomen.

Deze stukken omvatten ten minste :

- 1° een afschrift van de bestreden examen-(tucht)beslissing ;
- 2° in voorkomend geval : de examenkopij(en) van of het stagerapport inzake de verzoeker ;
- 3° het dossier samengesteld naar aanleiding van het in artikel II.13, eerste lid, van dit decreet bedoelde intern beroep.

De stukken worden door het bestuur gebundeld en op een inventaris ingeschreven.

§ 2. Het bestuur geeft bij de overmaking van de stukken aan welke contactpersoon belast is met de administratieve opvolging van de procedure bij de Raad.

§ 3. Indien het bestuur de in § 1 bedoelde stukken niet onverwijld overmaakt, kan het door de voorzitter worden aangemaand om daartoe alsnog, binnen een gestelde termijn, over te gaan.

Indien het bestuur de stukken en inlichtingen niet of niet binnen de gestelde termijn overlegt, worden de door de verzoeker aangehaalde feiten als bewezen geacht, behoudens indien deze feiten kennelijk onjuist zouden zijn of worden tegengesproken door de door verzoeker overgelegde overtuigingsstukken.

– *Aangenomen.*

Artikel II.29

De secretaris is onder het gezag van de voorzitter belast met de samenstelling van het dossier, dat naast de in artikel II.28, § 1, bedoelde stukken tevens de overtuigingsstukken omvat die door de verzoeker bij het verzoekschrift werden gevoegd.

– *Aangenomen.*

Artikel II.30

Zodra het dossier is samengesteld, wordt dit door de secretaris via het meest gereede communicatiemiddel aan de partijen gemeld. De secretaris geeft het lokaal aan waar het dossier door de partijen en/of hun raadsman kan worden geraadpleegd.

– *Aangenomen.*

SUBSECTIE 3

Onderzoek

Artikel II.31

De secretaris bezorgt de partijen na samenstelling van het dossier via het meest gereede communicatiemiddel :

- 1° een ontwerp van procedurekalender ;
- 2° de datum, het uur en de plaats van de zitting van de Raad ;

Voorzitter

3° de samenstelling van de Raad.

– *Aangenomen.*

Artikel II.32

§ 1. Het in artikel II.31, 1°, bedoelde ontwerp van procedurekalender stelt de termijn vast waarbinnen :

1° het bestuur in staat wordt gesteld een antwoordnota aan de Raad en aan de verzoeker voor te leggen ;

2° de verzoeker in staat wordt gesteld een wederantwoordnota aan de Raad en aan de verzoeker voor te leggen.

De in het eerste lid bedoelde termijn bedraagt voor elke partij ten minste achtenveertig uur.

De secretaris en de partijen kunnen het ontwerp in onderling overleg wijzigen. Indien geen overeenstemming wordt bereikt, wordt het ontwerp van procedurekalender definitief.

§ 2. De definitief vastgestelde procedurekalender wordt bij aangetekend schrijven aan de partijen overgemaakt.

§ 3. De antwoordnota en de wederantwoordnota worden aan de Raad en aan de tegenpartij bezorgd via het meest gereede communicatiemiddel.

Een buiten de gestelde termijn aan de Raad overgemaakte antwoordnota of wederantwoordnota wordt uit de verdere procedure geweerd.

– *Aangenomen.*

Artikel II.33

§ 1. De partijen kunnen één of meer leden schriftelijk en op gemotiveerde wijze wraken vóór de aanvang van de zitting, tenzij de reden tot wraking later is ontstaan. De voorzitter, of, zo deze wordt gewraakt, de plaatsvervangende voorzitter, doet onmiddellijk uitspraak over het verzoek tot wraking. Zo het verzoek wordt ingewilligd, neemt de plaatsvervanger de plaats in van het gewraakte lid.

Het lid dat weet dat er een reden tot wraking tegen hem bestaat, moet zich van de zaak onthouden.

§ 2. De redenen tot wraking zijn de volgende :

1° de redenen bedoeld in artikel 828, 829, tweede lid en 830 van het Gerechtelijk Wetboek ;

2° de hoedanigheid van lid van een in artikel 24, § 4 van de Grondwet bedoelde rechtspersoon verantwoordelijk voor de universiteit of de hogeschool waaraan de kwestieuze beslissing werd genomen.

– *Aangenomen.*

Artikel II.34

De partijen kunnen schriftelijk en op gemotiveerde wijze vragen dat bepaalde getuigen door de Raad worden ondervraagd. De Raad beslist soeverein over de toelaatbaarheid van een getuigenverhoor en maakt van zijn beslissing melding in de uitspraak.

– *Aangenomen.*

SUBSECTIE 4

Zitting en uitspraak

Artikel II.35

De voorzitter leidt de zitting.

De zittingen zijn openbaar, behoudens indien de voorzitter, al dan niet op verzoek van de partijen of één ervan, oordeelt dat gewichtige redenen aanwezig zijn die zich tegen de openbaarheid van de hoorzitting verzetten.

Het verzoek wordt op tegenspraak behandeld. De partijen pleiten in elkaars aanwezigheid.

De voorzitter ondervraagt desgevallend de door de partijen opgeroepen getuigen.

De voorzitter sluit de debatten na de pleidooien en in voorkomend geval na de wederantwoorden.

– *Aangenomen.*

Voorzitter– *Aangenomen.*

Artikel II.36

Bij regelmatige oproeping belet de afwezigheid van de partijen of één ervan de geldigheid van een zitting niet.

– *Aangenomen.*

Artikel II.37

De Raad beraadslaagt en beslist achter gesloten deuren over zijn uitspraken.

De uitspraken van de Raad zijn openbaar.

De Raad antwoordt in de uitspraken op alle opmerkingen van de partijen die de aan het geschil te geven oplossing kunnen beïnvloeden.

– *Aangenomen.*

Artikel II.38

De uitspraken van de Raad wordt uitgebracht binnen een ordetermin van vijftien kalenderdagen, die ingaat de dag na die waarop het beroep is ingeschreven op het in artikel II.27 bedoelde register.

– *Aangenomen.*

SECTIE 5

Bijstand door een raadsman

Artikel II.39

De partijen kunnen zich bij een procedure voor de Raad laten bijstaan door een raadsman.

De raadsman legt ten laatste ter zitting een schriftelijke machtiging voor, behoudens indien :

- 1° de raadsman ingeschreven is als advocaat of als advocaat-stagiair, en/of
- 2° de raadsman samen met de betrokken partij ter zitting verschijnt.

SECTIE 6

Schorsing der werkzaamheden

Artikel II.40

Ten aanzien van beroepen die in juli of augustus worden ingeschreven op het in artikel II.27 bedoelde register, kan een bestuur de Raad verzoeken rekening te houden met een gestaafde onderbezetting van de instelling ten gevolge van de jaarlijkse vakantie van het personeel.

Zo de Raad de onderbezetting gestaafd acht :

- 1° schorst hij gedurende ten hoogste 21 kalenderdagen de in artikel II.38 bedoelde termijn, en/of
- 2° verstrijkt de overeenkomstig artikel II.22, eerste lid, 2°, a) door de Raad te bepalen termijn niet eerder dan op de dag na deze waarop voldoende personeelsleden aanwezig zijn om een examencommissie opnieuw op rechtmatige wijze samen te stellen.

– *Aangenomen.*

SECTIE 7

Uitvoeringsmachtiging

Artikel II.41

De Vlaamse regering bepaalt de wijze waarop de leden van de Raad en de secretaris worden vergoed.

Zij kan nadere regelen bepalen omtrent de formaliteiten die door de partijen bij procedures voor de Raad moeten worden vervuld, zonder dat deze op enigerlei wijze kunnen leiden tot de onontvankelijkheid van een beroep.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel II.42

De nadere werkingsregelen van de Raad worden vastgelegd in een huishoudelijk reglement.

– *Aangenomen.*

SECTIE 8

Publicatie van de uitspraken

Artikel II.43

Onder het gezag van de Raad voorziet het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap in de geanonimiseerde publicatie van de uitspraken op de website van het departement Onderwijs en in een jaarlijks verslagboek.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK 4

Stage

Artikel II.44

§ 1. De Vlaamse regering ontwikkelt vóór de aanvang van het academiejaar 2005-2006 een code houdende de bepaling van de wederzijdse aanspraken tussen stagedoende studenten, instellingen en stageplaatsen en legt deze ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement.

§ 2. De Vlaamse regering legt de code ten laatste één maand na de goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement.

De code heeft uitwerking vanaf de datum die het decreet aangeeft.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK 5

Slotbepalingen

AFDELING 1

Wijzigingsbepaling

Artikel II.45

Aan Hoofdstuk III van het decreet van 18 mei 1999 betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening wordt een artikel 13bis toegevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 13bis

De bepalingen van Deel II, Titel II, Hoofdstuk 3 van het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen zijn van overeenkomstige toepassing op de instellingen.”.

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Inwerkingtredingsbepaling

Artikel II.46

De bepalingen van deze titel treden als volgt in werking :

1° hoofdstuk 1 en 2 treden in werking met ingang van het academiejaar 2004-2005 ;

2° hoofdstuk 3 en artikel II.45 treden in werking op 1 januari 2005 ;

Voorzitter

3° hoofdstuk 4 treedt in werking op de dag van bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad.

– *Aangenomen.*

TITEL III

Participatie inzake onderwijsaangelegenheden

HOOFDSTUK 1

Algemene bespreking

Artikel II.47

§ 1. Het bestuur bespreekt de algemene organisatie en werking van de associatie, respectievelijk de instelling ten minste één maal per academiejaar met afgevaardigden van :

1° voor zover er geen stemgerechtigde personeelsleden zetelen in het bestuur : verkozen of aangewezen personeelsleden die zetelen in een orgaan van de associatie, respectievelijk de instelling, en

2° voor zover er geen stemgerechtigde studenten zetelen in het bestuur : de studentenraad.

De bespreking vindt plaats in de schoot van een bestaand orgaan of binnen een specifiek daartoe bijeengeroepen forum.

§ 2. Voor de toepassing van § 1, eerste lid, wordt onder algemene organisatie en werking ten minste verstaan :

1° het strategisch beleid, zijnde :

a) de uitbreiding, inkrimping of beëindiging van de werkzaamheden van de associatie, de instelling, of een belangrijk onderdeel daarvan ;

b) het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere instellingen of organisaties, het overdragen van bevoegdheden aan andere instellingen of organisaties, of het organiseren van vormen van dienstgewijze decentralisatie ;

c) de programmatie van opleidingen ;

2° het algemeen onderwijskundig beleid, inzonderheid de planning van onderwijsvernieuwing en onderwijsverbetering ;

3° het onderzoeksbeleid en de plannen tot verwezenlijking van dit beleid ;

4° het internationaliseringsbeleid inzake onderwijs ;

5° het beleid met betrekking tot de verdeling en de besteding van de middelen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK 2

De studentenraad

AFDELING 1

Oprichting

Artikel II.48

§ 1. Het bestuur ziet toe op de oprichting van één studentenraad op het niveau van de associatie, respectievelijk de instelling.

§ 2. De studentenraad op het niveau van de instelling kan beslissen dat participatiecommissies worden opgericht op het niveau van onderdelen van de instelling.

De samenstelling en de functioneringswijze van de participatiecommissies worden vastgelegd in het in artikel II.66 bedoelde participatiereglement.

Voorzitter*– Aangenomen.*

AFDELING 2

Vorbereidende maatregelen

Artikel II.49

§ 1. De oprichting van een studentenraad wordt geleid door een forum dat is samengesteld uit :

1° in de associaties : een gelijk aantal afgevaardigden van het bestuur en van de verkozen studenten die zetelen in organen van de partners bij de associatie ;

2° in de instellingen : een gelijk aantal afgevaardigden van het bestuur en van de bestaande studentenraad, of, bij gebreke daaraan, van de verkozen studenten die zetelen in een orgaan van de instelling.

§ 2. Bij wijze van overgangsmaatregel bepaalt het forum de regelen bedoeld in artikel II.50, § 1, tweede lid, II.51, § 1, tweede lid en II.52. Het forum beslist daartoe op grond van een volstrekte meerderheid van stemmen binnen het bestuur, enerzijds, en de afgevaardigden van de verkozen studenten, respectievelijk de studentenraad, anderzijds.

Bij wijze van overgangsmaatregel maakt de studentendelegatie in het forum de keuze bedoeld in artikel II.61, § 1, tweede lid.

§ 3. Het bestuur draagt er zorg voor dat de in § 1 bedoelde afgevaardigden op de hoogte zijn van het organigram van de associatie, respectievelijk de instelling en van de allocatie van bevoegdheden.

– Aangenomen.

AFDELING 3

Samenstelling

Artikel II.50

§ 1. De studentenraad bestaat uit leden, die worden verkozen door en onder de studenten behorende tot de associatie, respectievelijk de instelling.

De studentenraad bepaalt het aantal leden, dat ten minste acht bedraagt.

§ 2. Studenten die op het ogenblik waarop zij als stemgerechtigd lid worden aangeduid in het bestuur niet behoren tot de studentenraad, worden van rechtswege met stemrecht in deze studentenraad opgenomen.

Het overeenkomstig § 1, tweede lid, bepaalde aantal leden wordt voor de berekening van aanwezigheidsquora en stemverhoudingen met de in het eerste lid bedoelde studenten uitgebreid.

– Aangenomen.

Artikel II.51

§ 1. De verkiezingen worden georganiseerd door het bestuur in samenspraak met de studentenraad. Zij zijn gespreid over meerdere dagen.

De studentenraad legt de nadere kiesprocedure vast. De procedure waarborgt ten minste de verkiezing van een redelijk aantal plaatsvervaardigden voor de effectieve leden van de studentenraad. De procedure kan door middel van kieskringen waarborgen dat in de studentenraad studenten zijn vertegenwoordigd vanuit de verschillende partners bij de associatie, respectievelijk de onderscheiden onderverdelingen van de instelling.

§ 2. Indien minder dan 10 % van het totaal aantal studenten aan de verkiezing heeft deelgenomen, wordt de studentenraad op grond van de verkiezingsuitslag samengesteld, waarbij evenwel volgen-

Voorzitter

de bevoegdheden en prerogatieven worden opgeschort tot de volgende verkiezingen :

1° in de associaties en instellingen waarvan het bestuur (een) stemgerechtigde afgevaardigde(n) van de studentenraad bevat : het stemrecht van deze afgevaardigde(n). In voorkomend geval word(t)(en) de afgevaardigde(n) meegerekend bij de bepaling van het aanwezigheidsquorum, doch niet bij de bepaling van het stemmenaantal ;

2° in de overige associaties en instellingen : de bepalingen van afdeling 4, onderafdeling 4 en onderafdeling 5 en de bepalingen van artikel II.62.

Het bestuur bepaalt voor de toepassing van het eerste lid de wijze en het tijdstip waarop het aantal studenten wordt berekend.

– *Aangenomen.*

Artikel II.52

De studentenraad bepaalt de duur van het mandaat van de verkozen leden en, desgevallend, de wijze waarop de studentenraad periodiek geheel of gedeeltelijk opnieuw wordt samengesteld.

De studentenraad bepaalt in welke gevallen de effectieve leden van de studentenraad vervangen worden door plaatsvervangers en op welke wijze een begonnen mandaat, bij vroegtijdige beëindiging ervan, volgemaakt wordt door een plaatsvervanger.

De studentenraad kan de hoedanigheden bepalen waarmee het lidmaatschap van de studentenraad onverenigbaar is.

– *Aangenomen.*

AFDELING 4

Bevoegdheden en prerogatieven

ONDERAFDELING 1

Algemene beginselen

Artikel II.53

De bevoegdheden en prerogatieven bedoeld in deze afdeling kunnen in voorkomend geval worden uitgeoefend door de in artikel II.48, § 2, bedoelde participatiecommissies, voor wat betreft aangelegenheden die zich situeren op het niveau van het betrokken onderdeel van de instelling.

– *Aangenomen.*

Artikel II.54

De bevoegdheden en prerogatieven bedoeld in onderafdeling 4 en onderafdeling 5 worden niet uitgeoefend ten aanzien van het bestuur waarvan ten minste 10% van de leden bestaat uit stemgerechtigde studenten.

– *Aangenomen.*

ONDERAFDELING 2

Belangenverdediging en informatieplicht

Artikel II.55

De studentenraad verdedigt de belangen van de studenten en heeft ten behoeve van alle studenten een informatieplicht over de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel II.58

ONDERAFDELING 3

Adviesrecht

Artikel II.56

De studentenraad kan uit eigen beweging een schriftelijk advies uitbrengen over alle aangelegenheden die studenten aanbelangen.

Het bestuur brengt na ontvangst van een advies omtrent in artikel II.57 en/of II.59 bedoelde aangelegenheden een met redenen omklede schriftelijke reactie uit in de vorm van een voorstel.

– *Aangenomen.*

ONDERAFDELING 4

Beraadslaging

Artikel II.57

Het bestuur beraadslaagt met de studentenraad over de vastlegging van elk ontwerp van reglementaire bepaling inzake :

- 1° het vaststellen van de rechtspositieregeling van de student en van de onderwijs- en examenregeling ;
- 2° de vaststelling en de besteding van de inschrijvingsgelden ;
- 3° de uitwerking van initiatieven inzake studentenbegeleiding ;
- 4° het vaststellen van de regelen inzake internationale studentenmobiliteit ;
- 5° het bepalen van de organisatie van het academiejaar, met inbegrip van de vakantie- en verlofregeling.

– *Aangenomen.*

§ 1. De beraadslaging gebeurt rechtstreeks tussen bestuur en studentenraad, dan wel in de schoot van een in de instelling bestaande adviserende raad waarin naast afgevaardigden van de studentenraad andere onderwijs- en onderzoeksbetrokkenen zijn vertegenwoordigd en waarin de in artikel II.57 en II.59 bedoelde aangelegenheden gebruikelijk besproken worden.

§ 2. De beraadslaging leidt tot een akkoord of niet-akkoord tussen het bestuur en de studentenraad of hun afgevaardigden.

Een akkoord wordt uitgevoerd door het bestuur.

In geval van niet-akkoord neemt het bestuur een eindbeslissing.

– *Aangenomen.*

ONDERAFDELING 5

Raadpleging

Artikel II.59

Het bestuur raadpleegt de studentenraad over elk ontwerp van reglementaire bepaling inzake :

- 1° het algemeen beleid inzake interne kwaliteitszorg ;
- 2° het vaststellen van de gedragscode inzake taalregeling, bedoeld in artikel 91, § 5, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen ;
- 3° het vaststellen van de regelen inzake de evaluatie van de onderwijsactiviteiten van het academisch, respectievelijk het onderwijzend personeel.

De studentenraad bij een universiteit wordt bijkomend geraadpleegd over elk ontwerp van reglementaire bepaling inzake sociale toelagen.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel II.60

§ 1. De raadpleging gebeurt rechtstreeks, dan wel in de schoot van een in de instelling bestaande adviserende raad waarin naast afgevaardigden van de studentenraad andere onderwijs- en/of onderzoeksbetrokkenen zijn vertegenwoordigd en waarin de in de artikel II.57 en II.59 bedoelde aangelegenheden gebruikelijk besproken worden.

§ 2. De conclusies van de raadpleging worden neergelegd in een met redenen omkleed advies.

Het bestuur kan slechts op gemotiveerde wijze afwijken van het advies van de studentenraad. Deze motivering wordt binnen een termijn van dertig kalenderdagen meegedeeld aan de studentenraad. De termijn gaat in de dag na deze waarop de betrokken reglementaire bepaling wordt aangenomen.

– *Aangenomen.*

ONDERAFDELING 6

Afvaardiging in het bestuur

Artikel II.61

§ 1. In associaties of instellingen waarvan het bestuur stemgerechtigde studenten omvat, worden deze studenten als volgt aangeduid :

- 1° door middel van rechtstreekse verkiezing, of
- 2° door middel van getrapte verkiezing, in welk geval de betrokken studenten worden verkozen door de leden van de studentenraad.

De keuze voor de wijze van aanduiding wordt gemaakt door de studentenraad.

§ 2. De bepalingen van § 1, eerste lid doen geen afbreuk aan :

- 1° artikel 6, derde lid van de wet van 28 mei 1971 houdende de oprichting en de werking van het Limburgs Universitair Centrum ;

2° artikel 10 van het bijzonder decreet van 26 juni 1991 betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen ;

3° artikel 267, 3° van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap ;

4° artikel 61 duo decies, 3° van het bijzonder decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse Autonome Hogescholen ;

5° artikel 8, § 1, eerste lid, 4° van het decreet van 22 december 1995 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de Universiteit Antwerpen ;

6° artikel 48, § 1 van het decreet van 9 juni 1998 betreffende de Hogere Zeevaartschool ;

7° de statuten van associaties en instellingen die de aanduiding van studenten in een bepaald bestuur op andersoortige wijze regelen, voor zover deze aanduiding gebeurt vanuit een ander bestuur dat wél overeenkomstig artikel II.61, § 1 rechtstreeks of getrapd verkozen studenten omvat.

– *Aangenomen.*

Artikel II.62

Indien een bestuur dat bevoegd is om uitvoerbare beslissingen te nemen met betrekking tot de in artikel II.57 en/of II.59 bedoelde aangelegenheden, geen stemgerechtigde studenten omvat, heeft de studentenraad het recht om ten minste één lid met raadgevende stem af te vaardigen naar dit bestuur, desgevallend onder de voorwaarden bepaald in het in artikel II.65 bedoelde participatiereglement.

De afgevaardigde van de studentenraad wordt uitgenodigd op de vergaderingen van het bestuur en wordt in het bezit gesteld van alle stukken. Geen opmerkingen ?

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel II.66

AFDELING 5

Werking

ONDERAFDELING 1

Interne werking

Artikel II.63

De studentenraad duidt een voorzitter aan.

De voorzitter kan buiten de leden van de studentenraad worden aangeduid, in welk geval hij niet stemgerechtigd is.

– *Aangenomen.*

Artikel II.64

De studentenraad beslist slechts geldig indien de meerderheid van de leden aanwezig is.

De nadere werking van de studentenraad wordt geregeld in een werkingsreglement, dat wordt vastgelegd bij volstreekte meerderheid van stemmen.

– *Aangenomen.*

ONDERAFDELING 2

Relaties met het bestuur

Artikel II.65

Het bestuur en de studentenraad nemen een participatiereglement aan op grond van een volstreekte meerderheid van stemmen binnen het bestuur, enerzijds, en de studentenraad, anderzijds.

Het participatiereglement kan opgenomen worden in de onderwijs- en examenregeling.

– *Aangenomen.*

Het participatiereglement omvat :

1° de procedureregels die bij het uitoefenen van de participatierechten van de studentenraad in acht moeten worden genomen ;

2° de wijze waarop geschillen over de uitvoering van deze titel of over de interpretatie van een bepaling van het participatiereglement door middel van vormen van arbitrage of bemiddeling worden beslecht ;

3° desgevallend de in artikel II.48, § 2, tweede lid, bedoelde regelen.

Het participatiereglement kan aan de studentenraad bijkomende bevoegdheden toekennen.

– *Aangenomen.*

AFDELING 6

Ondersteuning

Artikel II.67

Het bestuur kent aan de studentenraad de nodige infrastructurele, financiële en/of administratieve ondersteuning toe. De studentenraad dient daartoe een werkplan in.

– *Aangenomen.*

Artikel II.68

Het bestuur legt de nodige faciliteiten voor de studentenafgevaardigden vast.

Deze faciliteiten betreffen ten minste de wijze waarop in functie van de werking van de studentenraad onderwijsactiviteiten en examens op flexibele wijze kunnen worden gepland en afgeweken kan worden van de verplichte aanwezigheid voor bepaalde opleidingsonderdelen.

– *Aangenomen.*

Voorzitter– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK 3

Slotbepalingen

ONDERAFDELING 2

AFDELING 1

Wijzigingen aan het decreet van 13 juli 1994
betreffende de hogescholen in de
Vlaamse Gemeenschap

Wijzigingsbepalingen

ONDERAFDELING 1

Artikel II.71

Wijzigingen aan de wet van 28 mei 1971 houdende
de oprichting en de werking van het Limburgs
Universitair Centrum

Artikel 258, § 1, 2° van het decreet van 13 juli 1994
betreffende de hogescholen in de Vlaamse Ge-
meenschap wordt vervangen door wat volgt :

Artikel II.69

In artikel 5, zesde lid van de wet van 28 mei 1971
houdende de oprichting en de werking van het
Limburgs Universitair Centrum worden de laatste
zin vervangen door volgende zin :

“2° drie studenten aangeduid met inachtnaam van
artikel II.61 van het decreet van [...] betreffende
de rechtspositieregeling van de student, de partici-
patie in het hoger onderwijs, de integratie van be-
paalde afdelingen van het hoger onderwijs voor so-
ciale promotie in de hogescholen en de begeleiding
van de herstructurering van het hoger onderwijs in
Vlaanderen. Bij de uitoefening van de bevoegdhe-
den wordt rekening gehouden met de bepalingen
van artikel II.51, § 2, eerste lid 1° juncto II.93, § 2
van voormeld decreet ;”.

“De leden vermeld onder 7° worden aangeduid
met inachtnaam van artikel II.61 van het decreet
van [...] betreffende de rechtspositieregeling van
de student, de participatie in het hoger onderwijs,
de integratie van bepaalde afdelingen van het
hoger onderwijs voor sociale promotie in de hoge-
scholen en de begeleiding van de herstructurering
van het hoger onderwijs in Vlaanderen.”.

– *Aangenomen.*– *Aangenomen.*

Artikel II.70

In artikel 11, § 6, van dezelfde wet wordt de eerste
zin vervangen door wat volgt :

Artikel II.72

Artikel 258bis, 2°, van het decreet van 13 juli 1994
betreffende de hogescholen in de Vlaamse Ge-
meenschap wordt vervangen door wat volgt :

“Ieder aanwezig lid kan één stem uitbrengen, on-
verminderd de bepalingen van artikel II.51, § 2,
eerste lid, 1° juncto II.93, § 2 van het decreet van
[...] betreffende de rechtspositieregeling van de
student, de participatie in het hoger onderwijs, de
integratie van bepaalde afdelingen van het hoger
onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen
en de begeleiding van de herstructurering van het
hoger onderwijs in Vlaanderen.”.Geen opmerkin-
gen ?

“2° drie studenten aangeduid met inachtnaam van
artikel II.61 van het decreet van [...] betreffende
de rechtspositieregeling van de student, de partici-
patie in het hoger onderwijs, de integratie van be-
paalde afdelingen van het hoger onderwijs voor so-
ciale promotie in de hogescholen en de begeleiding
van de herstructurering van het hoger onderwijs in
Vlaanderen. Bij de uitoefening van de bevoegdhe-
den wordt rekening gehouden met de bepalingen
van artikel II.51, § 2, eerste lid, 1° juncto II.93, § 2
van voormeld decreet ;”.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

ONDERAFDELING 3

Wijzigingen aan het decreet van 22 december 1995 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de Universiteit Antwerpen

Artikel II.73

Aan artikel 7 van het decreet van 22 december 1995 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de Universiteit Antwerpen worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1, 8° wordt vervangen door wat volgt :

“8° drie studenten aangeduid met inachtnaam van artikel II.61 van het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen ;” ;

2° § 2, tweede lid, wordt vervangen door wat volgt :

“De studenten worden aangewezen voor een periode van twee jaar. Die periode is slechts éénmaal hernieuwbaar, tenzij na een onderbreking van twee jaar.”.

– *Aangenomen.*

Artikel II.74

Aan artikel 14 van hetzelfde decreet wordt een § 3 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 3. Bij de uitoefening van de bevoegdheden van de studenten in de Raad van Bestuur wordt rekening gehouden met de bepalingen van artikel II.51, § 2, eerste lid, 1°, juncto II.93, § 2 van het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.”.

– *Aangenomen.*

ONDERAFDELING 4

Wijzigingen aan het decreet van 30 maart 1999 houdende de subsidiëring van studenten- en leerlingenkoepelverenigingen

Artikel II.75

In artikel 8 van het decreet van 30 maart 1999 houdende de subsidiëring van studenten- en leerlingenkoepelverenigingen wordt het eerste streepje vervangen door wat volgt :

“- studentenkoepelvereniging : overkoepelt ten minste studentenraden van tien instellingen en van twee associaties ;”.

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Opheffingsbepaling

Artikel II.76

Opgeheven worden :

1° hoofdstuk III, afdeling 15 van het Universiteitendecreet ;

2° titel V, hoofdstuk I, afdeling 4 en hoofdstuk III, afdeling 2, onderafdeling 3 van het Hogescholedecreeet.

– *Aangenomen.*

AFDELING 3

Inwerkingtredingsbepaling

Artikel II.77

De bepalingen van deze titel treden als volgt in werking :

1° hoofdstuk 1 treedt in werking met ingang van het academiejaar 2004-2005 ;

2° wat hoofdstuk 2 betreft :

Voorzitter

- a) de associaties, evenals de instellingen waaraan gedurende het academiejaar 2002-2003 geen studentenraad was verbonden, zijn onderworpen aan de bepalingen van hoofdstuk 2 met ingang van het academiejaar 2004-2005. Artikel II.49 treedt ten aanzien van deze instellingen in werking op 1 januari 2004 ;
- b) de instellingen, andere dan deze bedoeld onder a), zijn onderworpen aan de bepalingen van hoofdstuk 2 met ingang van het academiejaar 2005-2006. Artikel II.49 treedt ten aanzien van deze instellingen in werking op 1 januari 2005 ;

3° wat hoofdstuk 3 betreft :

- a) artikel II.75 treedt in werking op 1 januari 2003 ;
- b) artikel II.69, II.70, II.71, II.72, II.73, II.74 en II.76 treden in werking met ingang van :
  - het academiejaar 2004-2005, in het geval bedoeld onder 2°, a) ;
  - het academiejaar 2005-2006, in het geval bedoeld onder 2°, b).

– *Aangenomen.*

TITEL IV

Het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs

HOOFDSTUK 1

Oprichting en samenstelling

Artikel II.78

De Vlaamse regering richt voor het hoger onderwijs een Vlaams Onderhandelingscomité op, dat is samengesteld uit twee subcomités :

1° een subcomité “Sectorale programmatie”, bestaande uit :

- a) een kamer “Personeelsleden”, omvattende :

- een delegatie die de Vlaamse regering vertegenwoordigt. Deze delegatie bestaat uit de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, die optreedt als voorzitter, of zijn behoorlijk gemachtigde afgevaardigde(n) ;
- een delegatie die het personeel vertegenwoordigt. Deze delegatie bestaat uit behoorlijk gemachtigde afgevaardigden van de erkende vakorganisaties ;

b) een kamer “Besturen”, omvattende :

- een delegatie die de Vlaamse regering vertegenwoordigt. Deze delegatie bestaat uit de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, die optreedt als voorzitter, of zijn behoorlijk gemachtigde afgevaardigde(n) ;
- een delegatie die de besturen vertegenwoordigt. Deze delegatie bestaat uit behoorlijk gemachtigde afgevaardigden, aangeduid overeenkomstig de bepalingen van artikel 7, § 2, van het decreet van 21 december 1976 houdende organisatie van de Vlaamse interuniversitaire samenwerking en van artikel 7, § 2, van het decreet betreffende de organisatie van de Vlaamse Hogescholenraad ;

2° een subcomité “Regelgeving”, omvattende :

- a) een delegatie die de Vlaamse regering vertegenwoordigt. Deze delegatie bestaat uit de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, die optreedt als voorzitter, of zijn behoorlijk gemachtigde afgevaardigde(n) ;
- b) een delegatie die het personeel vertegenwoordigt. Deze delegatie bestaat uit behoorlijk gemachtigde afgevaardigden van de erkende vakorganisaties ;
- c) een delegatie die de besturen vertegenwoordigt. Deze delegatie bestaat uit behoorlijk gemachtigde afgevaardigden, aangeduid overeenkomstig de bepalingen van artikel 7, § 2, van het decreet van 21 december 1976 houdende organisatie van de Vlaamse interuniversitaire samenwerking en van artikel 7, § 2, van het decreet van 28 augustus 1998 betreffende de organisatie van de Vlaamse Hogescholenraad.

– *Aangenomen.*

Voorzitter– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK 2

Bevoegdheid

Artikel II.80

AFDELING 1

Bevoegdheid inzake sectorale programmatie

§ 1. Omtrent de in artikel II.79, 1°, a) en b), eerste streepje, bedoelde aangelegenheden wordt :

Artikel II.79

Het Vlaams Onderhandelingscomité, subcomité “Sectorale programmatie” behandelt bij uitsluiting van enig ander orgaan de sectorale programmatie van maatregelen op het niveau :

1° onderhandeld binnen de kamer “Personeelsleden”, en ;

2° overlegd binnen de kamer “Besturen”. De kamers kunnen bij consensus beslissen gezamenlijk te vergaderen.

1° “Vlaamse Gemeenschap”, zijnde :

§ 2. De onderhandelingen binnen de kamer “Personeelsleden” leiden tot een akkoordprotocol indien de afgevaardigden van de Vlaamse regering en de afgevaardigden van ten minste één erkende vakorganisatie zich akkoord verklaren. De Vlaamse regering verbindt zich in het protocol tot de omzetting van de overeengekomen beginselen in regelgeving.

a) de grondregelen van de rechtspositieregeling van het personeel die bij dan wel krachtens decreet worden vastgelegd. Deze regelen betreffen de wezenskenmerken van :

Aan het protocol afgesloten binnen de kamer “Personeelsleden” wordt het gemotiveerd advies van de kamer “Besturen” toegevoegd.

- de administratieve rechtspositieregeling ;
- de geldelijke rechtspositieregeling ;
- de regeling van de collectieve arbeidsverhoudingen in het hoger onderwijs ;

– *Aangenomen.*

b) onderwijsorganisatorische maatregelen met een rechtstreeks effect op de arbeidsduur en/of de organisatie van het werk. De maatregelen worden onderscheiden in :

Artikel II.81

Omtrent de in artikel II.79, 1°, b), tweede streepje, en 2°, bedoelde aangelegenheden wordt onderhandeld binnen een gezamenlijke vergadering van de kamer “Personeelsleden” en de kamer “Besturen”.

- het vastleggen van de beschikbare financiële ruimte ;
- de bepaling van de wijze van invulling daarvan ;

De onderhandelingen leiden tot een akkoordprotocol indien de afgevaardigden van de Vlaamse regering, de afgevaardigden van ten minste één erkende vakorganisatie en de afgevaardigden van de besturen zich akkoord verklaren. De Vlaamse regering verbindt zich in het protocol tot de omzetting van de overeengekomen beginselen in regelgeving.

2° “associatie of instelling”, zijnde de regelen inzake administratieve en geldelijke rechtspositieregeling en collectieve arbeidsverhoudingen die op het niveau van de associatie of de instelling kunnen worden uitgewerkt, doch waarvoor men een minimale gemeenschappelijke noemer wenst na te streven.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

AFDELING 2

Bevoegdheid inzake regelgeving

Artikel II.82

In het Vlaams Onderhandelingscomité, subcomité “Regelgeving” wordt bij uitsluiting van enig ander orgaan onderhandeld over de voorontwerpen van decreet en de ontwerpen van besluit met betrekking tot :

- 1° de grondregelen van de rechtspositieregeling van het personeel die bij dan wel krachtens decreet worden vastgelegd. Deze regelen betreffen de wezenskenmerken van :
  - de administratieve rechtspositieregeling ;
  - de geldelijke rechtspositieregeling ;
- c) de regeling van de collectieve arbeidsverhoudingen in het hoger onderwijs ;
- 2° onderwijsorganisatorische maatregelen met een rechtstreeks effect op de arbeidsduur en/of de organisatie van het werk.

De onderhandelingen leiden tot een protocol waarin de standpunten van de respectieve afgevaardigden worden weergegeven.

– *Aangenomen.*

AFDELING 3

Bemiddelingsbevoegdheid

Artikel II.83

Het Vlaams Onderhandelingscomité bemiddelt op vraag van de meest gereede delegatie binnen het bevoegde comité of de bevoegde ondernemingsraad bij elk geschil, elk conflict of elk dreigend conflict van collectieve aard dat zich in een associatie of instelling voordoet. Het Vlaams Onderhandelingscomité kan daartoe inzonderheid een bemiddelaar aanstellen.

Het Vlaams Onderhandelingscomité neemt binnen een termijn van zes maanden, ingaande vanaf de in

artikel II.92 bepaalde inwerkingstredingsdatum, een intern reglement inzake de bemiddelingsprocedure aan. Het reglement wordt uitvoerbaar na bekrachtiging door de Vlaamse regering.

– *Aangenomen.*

AFDELING 4

Aanvullende bevoegdheden

Artikel II.84

De delegaties kunnen aan het Vlaams Onderhandelingscomité aangelegenheden ter bespreking voorleggen die niet ressorteren onder de in artikelen II.79 en II.82 bedoelde aangelegenheden. In dat geval worden deze aangelegenheden behandeld binnen de kamer “Personeelsleden” en de kamer “Besturen” van het subcomité “Sectorale programmatie”, behoudens indien deze kamers bij consensus beslissen samen te vergaderen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK 3

Bijzondere bepalingen inzake de minimale gemeenschappelijke noemer

Artikel II.85

De onderhandelings- of overlegorganen op het niveau van de associatie of de instelling zijn ervan vrijgesteld om een voorstel aan de onderhandeling of aan het overleg te onderwerpen, voor zover de volgende voorwaarden vervuld zijn :

- 1° het voorstel betreft de toepassing van een minimale gemeenschappelijke noemer bedoeld in artikel II.79, 2° ;
- 2° de minimale gemeenschappelijke noemer maakt het voorwerp uit van een protocol van akkoord ;
- 3° het voorstel heeft tot doel de gemeenschappelijke noemer zonder wijzigingen of afwijkingen toe te passen.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

HOOFDSTUK 4

Werking

Artikel II.86

De Vlaamse regering wijst onder haar ambtenaren een secretaris van het Vlaams Onderhandelingscomité aan.

– *Aangenomen.*

Artikel II. II.87

Elke delegatie van het Vlaams Onderhandelingscomité kan een beroep doen op technici, die niet stemgerechtigd zijn.

– *Aangenomen.*

Artikel II.88

Het Vlaams Onderhandelingscomité neemt een werkingsreglement aan, dat bekrachtigd wordt door de Vlaamse regering.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK 5

Slotbepalingen

AFDELING 1

Wijzigingsbepalingen

Artikel II.89

In artikel 7 van het decreet van 21 december 1976 houdende organisatie van de Vlaamse interuniversitaire samenwerking, waarvan de huidige tekst van het eerste, tweede en derde lid § 1 wordt en waarvan de huidige tekst van het vierde lid § 3 wordt, wordt een § 2 ingevoegd, die luidt als volgt :

“§ 2. De in § 1 bedoelde overeenkomst duidt de afgevaardigden en hun plaatsvervangers aan, die op behoorlijk gemandateerde wijze zetelen in het Vlaams Onderhandelingscomité, bedoeld in deel II, titel IV van het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. De overeenkomst komt tot stand na overleg met de besturen van hogescholen.”.

– *Aangenomen.*

Artikel II.90

In artikel 7 van het decreet van 28 augustus 1998 betreffende de organisatie van de Vlaamse Hogescholenraad, waarvan de huidige § 2 § 3 wordt, wordt een nieuwe § 2 ingevoegd, die luidt als volgt :

“§ 2. De in § 1 bedoelde overeenkomst duidt de afgevaardigden en hun plaatsvervangers aan, die op behoorlijk gemandateerde wijze zetelen in het Vlaams Onderhandelingscomité, bedoeld in deel II, titel IV van het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. De overeenkomst komt tot stand na overleg met de besturen van universiteiten.”.

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Behoudsbepaling

Artikel II.91

De bepalingen van deze titel doen op geen enkele wijze afbreuk aan de regelgeving op de collectieve arbeidsverhoudingen in het hoger onderwijs, onverminderd de in Hoofdstuk 2 bepaalde bevoegdheden van het Vlaams Onderhandelingscomité.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

AFDELING 3

Inwerkingtredingsbepaling

Artikel II.92

De bepalingen van deze titel treden in werking op een door de Vlaamse regering te bepalen datum en uiterlijk op 1 september 2004.

– *Aangenomen.*

DEEL III

De integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen

TITEL I

Wijzigingen aan het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs

Artikel III.1

In het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs wordt een artikel 8bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 8bis

§ 1. Een centrum voor volwassenenonderwijs dat tijdens het schooljaar 2003-2004 de afdeling monumenten- en landschapszorg, stedenbouw of stedenbouwkunde en ruimtelijke ordening inricht, draagt deze afdeling(en) op 1 september 2004 over aan een hogeschool die onderwijsbevoegdheid heeft voor wat betreft het studiegebied Architectuur.

Zo de afdeling niet wordt overgedragen, wordt deze niet langer in aanmerking genomen voor de berekening van de financiering of de subsidiëring van het centrum voor volwassenenonderwijs door de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. Een centrum voor volwassenenonderwijs dat tijdens het schooljaar 2003-2004 één of meer van de hierna volgende afdelingen inricht, kan deze afdeling(en) op 1 september 2004 overdragen aan een hogeschool die onderwijsbevoegdheid heeft voor wat betreft het studiegebied Gezondheidszorg :

- 1° gespecialiseerde verpleegkundige voor intensieve zorgen en dringende hulpverlening ;
- 2° kaderopleiding nursing geriatrie en bejaardenzorg ;
- 3° kaderopleiding nursing voor gegradueerde psychiatrische verpleging ;
- 4° kaderopleiding nursing voor gegradueerde ziekenhuisverpleging ;
- 5° orthopsie ;
- 6° audiologie.

De niet overgedragen afdelingen worden blijvend ingericht als hoger onderwijs voor sociale promotie in de zin van artikel 9, eerste lid, en leveren overeenkomstig artikel 40, § 2, tweede lid, rechtsgeldige studiebewijzen af.

§ 3. Vanaf het ogenblik dat een centrum voor volwassenenonderwijs de in § 1 en § 2 bedoelde afdeling(en) heeft overgedragen aan een hogeschool, verliest het centrum de onderwijsbevoegdheid voor deze afdeling(en).

In afwijking van artikel 8 kunnen de centra voor volwassenenonderwijs met ingang van het academiejaar 2004-2005 binnen de categorieën artistiek hoger onderwijs en paramedisch hoger onderwijs, enkel nog de afdelingen programmeren die niet zijn overgedragen aan een hogeschool.”.

– *Aangenomen.*

Artikel III.2

In hetzelfde decreet wordt een artikel 48quater ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 48quater

§ 1. Het aantal lesuren cursist van de referentieperiode 1 februari 2003 tot 31 januari 2004 van de afdelin-

Voorzitter

gen die worden overgedragen naar de hogescholen worden niet in aanmerking genomen voor de berekening van het lestijdenpakket van het overdragende centrum voor volwassenenonderwijs voor het schooljaar 2004-2005.

§ 2. Het aantal lesuren cursist van de referentieperiode 1 februari 2003 tot 31 januari 2004 van de afdelingen die worden overgedragen naar de hogescholen worden in aanmerking genomen als basis voor de berekening van de ambten bestuurs- en ondersteunend personeel, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse regering van 1 december 2000 houdende vaststelling van de voorwaarden voor de financiering of subsidiëring van de ambten van het bestuurs- en ondersteunend personeel van de centra voor volwassenenonderwijs, van het overdragende centrum voor volwassenenonderwijs voor het schooljaar 2004-2005.

§ 3. Vanaf de referentieperiode 1 februari 2004 tot 31 januari 2005 worden de in de § 1 en § 2 bedoelde aantal lesuren cursist geheel of ten dele toegevoegd aan het aantal lesuren cursist van het overdragende centrum voor volwassenenonderwijs als basis voor de berekening van de ambten bestuurs- en ondersteunend personeel zolang en voor zover het aantal lesuren cursist van het betrokken centrum niet groter wordt dan dit van de referentieperiode 1 februari 2003 – 31 januari 2004. ”.

– *Aangenomen.*

Artikel III.3

In hetzelfde decreet wordt een artikel 70bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

" Artikel 70bis

Het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten, zoals gewijzigd door het decreet van 13 april 1999, houdt met ingang van het schooljaar 2004-2005 op van toepassing te zijn op de aan de hogescholen overgedragen afdelingen bedoeld in artikel 8bis. ”.

– *Aangenomen.*

TITEL II

Wijzigingen aan het decreet van 13 juli 1994
betreffende de hogescholen in de
Vlaamse Gemeenschap

Artikel III.4

In het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap wordt een artikel 307quater ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 307quater

Onverminderd de toepassing van de artikelen 92 en 93 is de hogeschool die één of meer van de in artikel 8bis van het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs bedoelde afdelingen overneemt, verplicht werkgelegenheid te verschaffen aan de leden van het onderwijzend personeel van deze overgenomen afdelingen, op voorwaarde dat deze in de periode van 1 juni 2003 tot en met 30 juni 2003 tewerkgesteld zijn geweest in de betrokken afdeling, en :

- 1° ofwel uiterlijk op 30 juni 2003 vastbenoemd werden in hoofdamt of in bijbetrekking in de afdeling ;
- 2° ofwel in de periode van 1 juni 2003 tot en met 30 juni 2003 aangesteld zijn geweest in een vacante betrekking als tijdelijke van doorlopende duur als lid van het onderwijzend personeel in de afdeling en als dusdanig door de Vlaamse Gemeenschap werden bezoldigd in hoofdamt, of het recht op dergelijke aanstelling van doorlopende duur in bedoelde periode konden doen gelden.

De hogeschool is verplicht deze personeelsleden werkgelegenheid te verschaffen naar rato van het volume van de betrekking die zij in de overgenomen afdeling uitoefenden op de laatste dag van hun tewerkstelling in juni 2003.”.

– *Aangenomen.*

Artikel III.5

In hetzelfde decreet wordt een artikel 307quinquies ingevoegd, dat luidt als volgt :

Voorzitter

“Artikel 307quinquies

De hogeschool wijst de benoemde personeelsleden op het ogenblik van de overname een betrekking toe in een ambt binnen de personeelsformatie naar rato van het volume van de opdracht die zij in de overgenomen afdeling uitoefenden op 30 juni 2003. De hogeschool wijst de tijdelijken van doorlopende duur en de gerechtigden op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur op het ogenblik van de overname een betrekking toe in een ambt binnen de personeelsformatie naar rato van het volume van de betrekking die zij in de overgenomen afdeling uitoefenden op de laatste dag van hun tewerkstelling in juni 2003.

De in het eerste lid bedoelde personeelsleden worden vanaf de overname personeelslid van de hogeschool en betaald ten laste van de werkingsuitkeringen van de betrokken hogeschool. De rechtspositieregeling en de bezoldigingsregeling van de personeelsleden van de hogescholen zijn op hen van toepassing, rekening houdend met volgende overgangsmaatregelen :

- 1° de tijdelijken van doorlopende duur en de gerechtigden op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur behouden de salarisschaal die zij op de laatste dag van hun tewerkstelling in de overgenomen afdeling genoten, tenzij de hogeschool hen inschaalt in een hogere salarisschaal ;
- 2° de personeelsleden die op 30 juni 2003 vast benoemd waren in de betrokken afdeling, worden op het ogenblik van de overname door de hogeschool benoemde personeelsleden van de hogeschool en behouden de salarisschaal die zij op 30 juni 2003 genoten voor hun betrekking in de overgenomen afdeling, tenzij de hogeschool hen inschaalt in een hogere salarisschaal ;
- 3° de personeelsleden die in de periode van 1 juni 2003 tot en met 30 juni 2003 een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur hadden of in deze periode een recht op dergelijke aanstelling konden doen gelden, worden op het ogenblik van de overname door de hogeschool tijdelijke personeelsleden van de hogeschool. In afwijking van de bepalingen van de artikelen 122, § 2, en 231 kan het hogeschoolbestuur bedoelde personeelsleden op hun verzoek benoemen voor het volume van de opdracht waarop zij aanspraak kunnen maken. Elk personeelslid dat benoemd

wordt, dient in het bezit te zijn van het vereiste bekwaamheidsbewijs ;

- 4° de personeelsleden die op 30 juni 2003 benoemd waren in de betrokken afdeling, krijgen vanaf de overname een bezoldiging die gelijk is aan de optelsom van de salarissen die zij genoten voor de twee onderwijsopdrachten op de vooravond van de overname, op voorwaarde dat zij :
  - a) op 1 januari 1996 als lid van het onderwijzend personeel binnen de overnemende hogeschool van overgangsmaatregelen in de zin van artikel 318 konden genieten en als zodanig vanaf 1 januari 1996 een betrekking binnen de personeelsformatie van de hogeschool opgenomen hebben,
  - b) uiterlijk op 30 juni 2003 voor een voltijdse opdracht als lid van het onderwijzend personeel benoemd waren binnen de overgedragen afdeling van het betrokken centrum voor volwassenenonderwijs.

Bij wijziging van het opdrachtvolume wordt het salaris naar evenredigheid aangepast.”.Geen opmerkingen ?

– *Aangenomen.*

TITEL III

Wijzigingen aan het decreet van 4 april 2003
betreffende de herstructurering van het
hoger onderwijs in Vlaanderen

Artikel III.6

In het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen wordt een artikel 125bis.2 ingevoegd, dat luidt als volgt :

" Artikel 125bis.2

§ 1. De hogescholen nemen met ingang van 1 september 2004 de afdelingen bedoeld in artikel 8bis van het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs, over van de instellingen voor onderwijs voor sociale promotie, hierna “centra voor volwas-

Voorzitter

senenonderwijs” genoemd. De hogescholen sluiten met de betrokken besturen een protocol terzake af. De hogescholen bezorgen de protocols aan de Vlaamse regering uiterlijk op 1 april 2004.

§ 2. Het in § 1 bedoelde protocol vermeldt ten minste :

- 1° de naam van het centrum voor volwassenenonderwijs en de naam van de hogeschool ;
- 2° de naam van de afdeling(en) die wordt/worden overgedragen en de categorie(en) waarbinnen deze afdeling(en) is/zijn gerangschikt ;
- 3° de naam van de hogeschoolopleiding(en) waarnaar de afdeling(en) wordt/worden omgevormd en het studiegebied waarbinnen de opleiding(en) is/zijn gerangschikt ;
- 4° de vestiging van de hogeschool waar de overgedragen afdeling(en) zal/zullen worden georganiseerd ;
- 5° de modaliteiten inzake de organisatie van de afdeling(en) in afbouw overeenkomstig de organisatie van het hoger onderwijs voor sociale promotie ;
- 6° de procedure en de modaliteiten inzake de overdracht van de inschrijving van de studenten die op het ogenblik van de overdracht van de afdeling(en) in het centrum voor volwassenenonderwijs zijn ingeschreven, naar de hogeschool ;
- 7° de procedure en de modaliteiten inzake de overdracht van het personeel van het centrum voor volwassenenonderwijs naar de hogeschool ;
- 8° desgevallend de modaliteiten inzake de overdracht van infrastructuur en onroerende goederen.

§ 3. De hogescholen die de afdelingen, bedoeld in § 1, hebben overgenomen :

- 1° bouwen deze afdelingen met ingang van het academiejaar 2004-2005 gradueel af. De cursisten die ten laatste in het schooljaar 2003-2004 als regelmatig cursist zijn ingeschreven, hebben het recht de opleiding overeenkomstig de regelgeving voor het hoger onderwijs voor sociale promotie te voltooien op voorwaarde dat zij

hun studies niet onderbreken en voldoen aan de voorwaarden inzake financierbaar cursist ;

- 2° stellen het inschrijvingsgeld voor de in 1° bedoelde cursisten vast overeenkomstig artikel 50, § 1, van het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs. De hogescholen kunnen de cursisten vrijstelling van inschrijvingsgeld verlenen zoals bedoeld in artikel 50, § 2, van hetzelfde decreet ;
- 3° zijn gemachtigd om deze afdelingen conform de in 1° bedoelde afbouw te organiseren overeenkomstig de regelgeving inzake de organisatie van het hoger onderwijs voor sociale promotie en de overeenkomstige diploma's uit te reiken ;
- 4° zijn voor deze afdelingen onderworpen aan de kwaliteitszorg die van toepassing is op de hogescholen.".

– *Aangenomen.*

Artikel III.7

In hetzelfde decreet wordt een artikel 125ter ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 125ter

§ 1. De hogescholen kunnen de in artikel 125bis.2 bedoelde afdelingen omvormen tot een bachelorsopleiding of tot een mastersopleiding. Deze opleidingen worden niet beschouwd als nieuwe opleidingen zoals bedoeld in artikel 60septies.

§ 2. De in § 1 bedoelde omgevormde opleidingen worden geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het vierde academiejaar te rekenen met ingang van het academiejaar waarin de omgevormde opleidingen voor het eerst worden georganiseerd.

§ 3. De omvorming van de in § 1 bedoelde afdelingen gebeurt overeenkomstig de procedure die geldt voor de voortgezette opleidingen, zoals bedoeld in artikel 125, § 2 en § 3.

§ 4. In afwijking van de data vermeld in artikel 123, § 5, en in artikel 125, § 4, geldt voor de omvorming van de in § 1 bedoelde afdelingen volgende tijdstabel :

Voorzitter

1° de hogescholen delen uiterlijk op 1 april 2004 hun voorstellen van omvorming mee aan de Vlaamse regering ;

2° de Erkenningcommissie deelt haar advies aan de Vlaamse regering mee ten laatste op 1 mei 2004 ;

3° de Vlaamse regering stelt vóór 1 juni 2004 de lijst op van de bachelorsopleidingen en de mastersopleidingen die hogescholen kunnen organiseren. De lijst vermeldt de bestaande opleidingen, de omgevormde opleidingen (graad en kwalificatie), het studiegebied of de studiegebieden waarin de omgevormde opleiding is gerangschikt, de studieomvang van de omgevormde opleidingen, de aard van de omgevormde opleidingen en de onderwijstaal.".

– *Aangenomen.*

Artikel III.8

Aan artikel 127, § 3 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“De mastersopleidingen, vermeld in de omvormingslijst bedoeld in artikel 125ter, worden geleidelijk, jaar na jaar, ingevoerd vanaf het academiëjaar 2004-2005.”.

– *Aangenomen.*

TITEL IV

Rechtsopvolging

Artikel III.9

De betrokken hogeschool treedt in de rechten en de verplichtingen van de inrichtende macht van het gemeenschapsonderwijs die vroeger uit hoofde van het organiseren van de in artikel 8bis, § 1 en § 2, van het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs bedoelde afdelingen zijn ontstaan, onverminderd de bepalingen van dit deel. In de overdracht zijn begrepen alle rechten en verplichtingen verbonden aan hangende en toekomstige procedures.

– *Aangenomen.*

TITEL V

Inwerkingtredingsbepaling

Artikel III.10

De bepalingen van dit deel treden in werking op 1 januari 2004.

– *Aangenomen.*

DEEL IV

Opheffing van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs

Artikel IV.1

De wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs wordt, met inachtnaam van de bepalingen van artikel 83 van het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs, opgeheven, met uitzondering van de bepalingen van :

1° artikel 1, § 1, en

2° artikel 2, derde, vierde en vijfde lid, voor zover deze voorschrijven dat :

a) de studiën binnen de opleidingsvormen van het korte type van het hoger onderwijs ten minste twee jaar bedragen ;

b) de studiën binnen de opleidingsvormen van het lange type van het hoger onderwijs ten minste vier jaar bedragen.

– *Aangenomen.*

Artikel IV.2

Artikel 5, § 3 van het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs wordt vervangen door wat volgt :

Voorzitter

“§ 3. Het hoger onderwijs voor sociale promotie wordt ingedeeld in volgende categorieën : het technisch hoger onderwijs, het economisch hoger onderwijs, het agrarisch hoger onderwijs, het paramedisch hoger onderwijs, het sociaal hoger onderwijs, het artistiek hoger onderwijs, het pedagogisch hoger onderwijs en het maritiem hoger onderwijs.”.

– *Aangenomen.*

Artikel IV.3

Artikel 83 van hetzelfde decreet, opgeheven door het decreet van 20 oktober 2000, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing :

“Artikel 83

Totdat de Vlaamse regering voor de betrokken personeelscategorieën van het hoger onderwijs voor sociale promotie uitvoering heeft gegeven aan artikel X.40 van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs-XIV, blijven volgende bepalingen van de wet van 7 juli 1970 van toepassing :

3° artikel 10, gewijzigd bij wet van 18 februari 1977 en bij decreten van 5 juli 1989, 12 juni 1991 en 13 juli 2001 ;

4° artikel 17, §§ 4 tot 8, gewijzigd bij wet van 6 juli 1972, 18 februari 1977 en 3 juli 1981 en bij decreten van 12 juni 1991, 13 juli 2001 en 14 februari 2003, met dien verstande dat in artikel 17, § 4, eerste lid de woorden “artikel 10 van onderhavige wet en de in artikel 12bis, § 2, van de wet van 29 mei 1959, gewijzigd door de wet van 11 juli 1973,” vervangen worden door de woorden “artikel X.40 van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs-XIV”.

De Vlaamse regering is gemachtigd deze bepalingen te wijzigen, geheel of gedeeltelijk op te heffen en/of te vervangen.”.

– *Aangenomen.*

Artikel IV.4

Artikel IV.1, IV.2 en IV.3 treden in werking op 1 september 2004.”.

– *Aangenomen.*

DEEL V

De begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen

TITEL I

Wijzigingen aan het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen

Artikel V.1

In Titel I, Hoofdstuk I, Afdeling 4 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° het opschrift van Afdeling 4 wordt vervangen door wat volgt :

“Afdeling 4. Instellingen voor hoger onderwijs” ;

2° artikel 8 wordt vervangen door wat volgt :

“Artikel 8

§ 1. Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs : alle niet ambtshalve geregistreerde instellingen die hoger onderwijs aanbieden in de Vlaamse Gemeenschap en door de Vlaamse regering werden geregistreerd.

De voorwaarden voor registratie zijn de volgende :

1° een bestuursstructuur hebben die voldoende organisatorisch is uitgebouwd om de ingeschreven studenten toe te laten hun opleiding te voltooien ;

Voorzitter

- 2° een financiële structuur hebben die de ingeschreven studenten toelaat hun opleiding te voltooien ;
- 3° beschikken over een voldoende aangepaste infrastructuur voor het aanbieden van hoger onderwijs.

§ 2. De instellingen tonen door middel van een registratiedossier aan dat zij aan de in § 1, tweede lid bedoelde voorwaarden voldoen.

Dit registratiedossier omvat ten minste :

- 1° de statuten van de instelling ;
- 2° een beschrijving van de bestuursstructuur ;
- 3° een financieel plan ;
- 4° een overzicht van de opleidingen die desgevallend reeds worden aangeboden ;
- 5° een voorontwerp van het dossier dat de instelling voornemens is in te dienen bij het Accreditatieorgaan met het oog op het verkrijgen van een accreditatie voor (een) bestaande opleiding(en) en/of om (een) nieuwe opleiding(en) de toets nieuwe opleiding te laten ondergaan ;
- 6° een overeenkomst met een andere binnenlandse of buitenlandse instelling voor hoger onderwijs die de betreffende opleiding kan aanbieden. Deze overeenkomst betreft de wijze waarop de ingeschreven studenten hun opleiding kunnen voltooien.

§ 3. De Vlaamse regering beslist over de registratie binnen een termijn van 60 kalenderdagen die ingaat de dag na deze van ontvangst van het registratiedossier. In geval van registratie wordt het Accreditatieorgaan hiervan op de hoogte gebracht.

§ 4. De geregistreerde instellingen bezorgen jaarlijks de jaarrekening en het jaarverslag aan de Vlaamse regering.

§ 5. De registratie vervalt van rechtswege indien :

- 1° binnen een bepaalde termijn na de registratie geen enkele opleiding binnen de instelling een accreditatie of een erkenning als nieuwe opleiding verkrijgt, of

2° gedurende een bepaalde termijn geen enkele geaccrediteerde of als nieuwe opleiding erkende opleiding aangeboden wordt.

§ 6. De Vlaamse regering kan de nadere regelen inzake het verloop van de registratieprocedure bepalen en kan de in § 1, tweede lid, bedoelde voorwaarden voor registratie nader omschrijven.

Zij bepaalt tevens de nadere regelen inzake het verval van de registratie, inzonderheid de toepasselijke termijnregeling.”

– *Aangenomen.*

Artikel V.2

Titel I, Hoofdstuk I, Afdeling 5 van hetzelfde decreet, bestaande uit artikel 9, wordt vervangen door wat volgt :

“AFDELING 5**Institutionele bepalingen****ONDERAFDELING 1****Erkenningscommissie****SECTIE 1****Oprichting en samenstelling****Artikel 9**

§ 1. Voor de toepassing van dit decreet wordt een Erkenningscommissie opgericht.

§ 2. De Vlaamse regering stelt na advies van de Vlaamse Interuniversitaire Raad, de Vlaamse Hogescholenraad, de Vlaamse Onderwijsraad en de studenten- en leerlingenkoepelverenigingen in de zin van het decreet van 30 maart 1999 houdende de subsidiëring van studenten- en leerlingenkoepelverenigingen, de Erkenningscommissie samen en regelt de werking ervan. Het advies wordt geacht gegeven te zijn indien het niet binnen de door de Vlaamse regering bepaalde termijn werd uitgebracht.

Voorzitter

De Erkenningscommissie bestaat uit binnen- en buitenlandse deskundigen. De Vlaamse regering draagt er zorg voor dat de leden in onafhankelijkheid over de hen voorgelegde adviesvragen kunnen oordelen.

SECTIE 2

Opdracht

SUBSECTIE 1

Adviesopdracht

Artikel 9bis

Het is de opdracht van de Erkenningscommissie advies te verlenen :

- 1° op vraag van het instellingsbestuur over de macrodoelmatigheid van de nieuwe opleidingen overeenkomstig artikel 62, § 3 ;
- 2° op vraag van de Vlaamse regering over een tijdelijke erkenning bedoeld in artikel 60bis ;
- 3° op vraag van de Vlaamse regering over de omvormingslijsten bedoeld in artikel 123, 125 en 125ter ;
- 4° op vraag van de Vlaamse regering over de voorstellen van wijziging van de data vermeld in Titel I, Hoofdstuk VI, zoals bepaald in artikel 135.

De Erkenningscommissie kan voorafgaand aan het uitbrengen van een advies het oordeel inwinnen van de Vlaamse Interuniversitaire Raad, de Vlaamse Hogescholenraad of de associatie- of instellingsbesturen, of deze om inlichtingen of verduidelijking vragen. De Vlaamse regering bepaalt in welke gevallen van deze bevoegdheid gebruik kan wor-

den gemaakt en op welke wijze deze bevoegdheid kan worden uitgeoefend.

SUBSECTIE 2

Andere opdrachten

Artikel 9ter

De Erkenningscommissie bekrachtigt in de in artikel 93, § 3bis, tweede lid bedoelde gevallen de samenstelling van de visitatiecommissies.

De Erkenningscommissie is verantwoordelijk voor de uitvoering van de indicatieve voortgangstoets bedoeld in artikel 124, § 2, tweede lid.

De Vlaamse regering kan aan de Erkenningscommissie taken opdragen die de in deze onderafdeling beschreven opdrachten aanvullen.

ONDERAFDELING 2

Accreditatieorgaan

SECTIE 1

Aanwijzing en opdracht

Artikel 9quater

Een internationaal verdrag wijst het orgaan aan dat overeenkomstig Titel I, Hoofdstuk III, Afdeling 2 de accreditatie verleent en de toets nieuwe opleidingen uitvoert.

De Vlaamse regering geeft aan het Vlaams Parlement kennis van het verdragsontwerp vóór de ondertekening ervan.

Voorzitter**SUBSECTIE 2****SECTIE 2**

Bekendmaking van reglementen, besluiten en rapporten. Beroepsprocedure

Werking**Artikel 9sexies****SUBSECTIE 1**

§ 1. Elk uitvoerbaar reglement van het Accreditatieorgaan betreffende de procedure volgens dewelke in het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap de accreditatie wordt verleend en/of de toets nieuwe opleidingen wordt uitgevoerd, wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Bestuursbeginselen

De accreditatiebesluiten worden bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Het uittreksel betreft de essentiële elementen van het dispositief. De accreditatiebesluiten en accreditatierapporten van het Accreditatieorgaan worden integraal gepubliceerd op de website van het Accreditatieorgaan.

Artikel 9quinquies

Het Accreditatieorgaan legt in een reglement volgende bestuursbeginselen op exhaustieve wijze vast :

1° de bestuursbeginselen die van toepassing zijn op de totstandkoming en de uitvoering van de beslissingen en reglementen die betrekking hebben op instellingen voor hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap. Ten minste worden beginselen opgenomen inzake onafhankelijkheid en onpartijdigheid, zorgvuldigheid en redelijkheid, formele motivering, openbaarheid, en rechtszekerheid, inzonderheid de wijze waarop onregelmatige beslissingen en reglementen kunnen worden ingetrokken ;

2° de bestuursbeginselen inzake de behandeling van vragen of bezwaren en opmerkingen van instellingen voor hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap of, desgevallend, van elke andere Belgische rechtspersoon of natuurlijke persoon. Inzonderheid wordt het recht geregeld om zich bij de behartiging van zijn belangen in het verkeer met het Accreditatieorgaan te laten bijstaan door een raadsman.

Het reglement richt zich naar de gemeenschappelijke grond van het bestuursrecht geldend binnen de partijen bij het in artikel 9quater, eerste lid bedoelde internationaal verdrag.

Het reglement houdt op uitwerking te hebben indien het niet bij decreet is bekrachtigd binnen een termijn van 1 jaar vanaf de inwerkingtreding van het reglement. De bekrachtiging werkt terug tot deze laatste datum.

SUBSECTIE 3**Bewaring van documenten****Artikel 9septies**

Het Accreditatieorgaan staat in voor de bewaring van volgende documenten :

1° de accreditatiebesluiten en de accreditatierapporten, en de stukken op grond waarvan deze zijn uitgebracht ;

2° de toetsingsrapporten inzake de toets nieuwe opleiding, en de stukken op grond waarvan deze zijn uitgebracht.

De in het eerste lid bedoelde documenten worden in goede, geordende en toegankelijke staat bewaard voor een periode van ten minste acht jaar.

Voorzitter

De bewaring geschiedt elektronisch, fotografisch of op papier.

SUBSECTIE 4

Rapportering

Artikel 9octies

Het Accreditatieorgaan rapporteert jaarlijks over zijn werkzaamheden aan het Vlaams Parlement.

SUBSECTIE 5

Bijzonder verlof voor het uitoefenen van taken ten behoeve van het Accreditatieorgaan.

Artikel 9nonies

Deze subsectie is van toepassing op :

1° de personeelsleden, die door een statuut of een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur verbonden zijn aan :

- a) de diensten van het Vlaams Parlement,
- b) de erkende politieke groepen, of de voorzitters van die groepen, van de wetgevende vergaderingen van de Staat en van de Gemeenschappen of de Gewesten,
- c) de Vlaamse Interuniversitaire Raad,
- d) de Vlaamse Hogescholenraad,
- e) een associatie,
- f) een universiteit in de Vlaamse Gemeenschap, behoudens indien dit is opgericht onder de vorm van een Vlaamse openbare instelling,
- g) een universitair ziekenhuis,
- h) een hogeschool in de Vlaamse Gemeenschap,
- i) de Vlerick School voor Management,
- j) het Instituut voor Tropische Geneeskunde ;

2° de vastbenoemde of tot de proeftijd toegelaten personeelsleden bedoeld in :

- a) artikel 2, § 1, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs ,
- b) artikel 4, § 1, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde psycho-medisch-sociale centra,
- c) artikel 4 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten,
- d) artikel 9 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten,
- e) artikel 88 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten.

Artikel 9decies

§ 1. Aan een personeelslid wordt op zijn verzoek een verlengbaar of hernieuwbaar bijzonder verlof toegekend voor het uitoefenen van taken :

- 1° als Vlaams waarnemer bij een buitenlandse accreditatieorganisatie die in aanmerking komt om bij verdrag als Accreditatieorgaan te worden aangeduid ;
- 2° ten behoeve van de werking van het Accreditatieorgaan.

Het personeelslid kan dit verlof voltijds, of, binnen het volume en de voorwaarden bepaald door de Vlaamse regering, deeltijds opnemen.

§ 2. Het bijzonder verlof is uitgeput eens een totale gecumuleerde duur van 10 jaar bereikt is. Voor de toepassing van deze bepaling wordt een deeltijds verlof aan een voltijds verlof gelijkgesteld.

§ 3. Het bijzonder verlof eindigt uiterlijk op de laatste dag van de maand die volgt op die waarin de tewerkstelling bij het Accreditatieorgaan een einde neemt.

Artikel 9undecies

Gedurende de periode(n) van bijzonder verlof betaalt het Accreditatieorgaan de personeelskost terug aan de instelling van oorsprong.

Artikel 9duodecies

Gedurende de periode(n) van bijzonder verlof :

Voorzitter**"Artikel 24bis**

- 1° wordt het personeelslid beschouwd als zijnde in dienstactiviteit, indien de rechtspositieregeling van het personeelslid deze administratieve stand kent ;
- 2° behoudt het personeelslid zijn rechten inzake bevordering.

Artikel 9terdecies

§ 1. Het personeelslid waarvan het bijzonder verlot eindigt, kan in de instelling van oorsprong het oorspronkelijke ambt, of, in geval van contractuele tewerkstelling, een gelijkwaardige functie opnemen.

Het personeelslid geniet bij zijn wederindiensttreding het salaris, de mandaatsvergoeding, de haard- of standplaatstoelage, het jaarlijks vakantiegeld, de eindejaarstoelage, evenals alle vergoedingen, toelagen of bijwedden verbonden aan het oorspronkelijke ambt, desgevallend mandaat, of, in geval van contractuele tewerkstelling, de oorspronkelijke functie. De periode van tewerkstelling bij het Accreditatieorgaan wordt daarbij in aanmerking genomen voor de berekening van de geldelijke en dienstanciënniteit.

§ 2. Het bijzonder verlot wordt beschouwd als mandaatsperiode voor wat betreft de opbouw van het recht bedoeld in artikel 136, § 3, 137, § 3 en 158, § 3 van het hogescholendecreet.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.3

In titel I, hoofdstuk III, afdeling 1, onderafdeling 4 en 5, van hetzelfde decreet worden de woorden "Industriële Wetenschappen en technologie" telkens vervangen door de woorden "Industriële wetenschappen en technologie, en nautische wetenschappen".

– *Aangenomen.*

Artikel V.4

In hetzelfde decreet wordt een artikel 24bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

Een universiteit en één of meer hogescholen kunnen in het kader van een associatie over het deel van het studiegebied Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie en het studiegebied Gezondheidszorg heen in het academisch onderwijs gezamenlijke bachelorsopleidingen en gezamenlijke mastersopleidingen die aansluiten bij die bachelorsopleidingen organiseren. De betrokken universiteit en hogescho(o)l(en) reiken het gezamenlijke diploma uit en verlenen de gezamenlijke graad van bachelor of master aan de studenten die met succes de gezamenlijk georganiseerde opleiding hebben voltooid. De betrokken universiteit c.q. hogescho(o)l(en) moet(en) wel de bevoegdheid hebben om de betreffende graden in het deel van het studiegebied Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie, respectievelijk Gezondheidszorg te verlenen.

Met het oog op de berekening van het aantal financierbare studenten wordt het aantal studenten dat inschrijft voor een in het eerste lid bedoelde gezamenlijke opleiding over de betrokken instellingen verdeeld naar rato van het gemiddeld aantal studenten dat ingeschreven was in de opleiding kinesitherapie aan de betrokken hogescho(o)l(en) dan wel in de opleiding kinesitherapie en revalidatiewetenschappen aan de betrokken universiteit. Het gemiddeld aantal studenten wordt berekend over de academiejaren 2001-2002, 2002-2003 en 2003-2004.”.

– *Aangenomen.*

Er is een amendement tot invoeging van een nieuw artikel V4bis dat luidt als volgt :

Amendement Nr. 104

voorgesteld door de heer Luc Martens
en mevrouw Brigitte Grouwels
na indiening van het verslag

Artikel V.4bis (nieuw)

Een artikel V.4bis invoegen, dat luidt als volgt :

“Artikel V.4bis

In hetzelfde decreet wordt een artikel 24bisbis ingevoegd, dat luidt als volgt :

Voorzitter

Artikel V.6

“Artikel 24bisbis

Binnen een geografische omschrijving waarin zij bevoegd zijn hun opleidingen aan te bieden, kunnen één of meer universiteiten en één of meer geassocieerde hogescholen, zijnde hogescholen die lid zijn van een associatie en waarvan de academische opleidingen gevat zijn door het proces van academisering, in het kader van een associatie of van een samenwerkingsovereenkomst gezamenlijke bachelor-opleidingen en/of gezamenlijke masteropleidingen die aansluiten bij die bacheloropleidingen, organiseren in het academisch onderwijs. De Vlaamse regering bepaalt de studiegebieden waarbinnen, de modaliteiten volgens dewelke, evenals het tijdstip waarop die gezamenlijke opleidingen kunnen worden aangeboden.”.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Artikel V.5

In hetzelfde decreet wordt een artikel 24ter ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 24ter

Een universiteit kan in het kader van een associatie in of over de studiegebieden “Architectuur”, “Audiovisuele en beeldende kunst”, “Muziek en podiumkunsten” en “Productontwikkeling” en of delen van deze studiegebieden heen de graad van doctor verlenen, voor zover :

- 1° één of meerdere hogescholen van de associatie krachtens artikel 32 tot en met 53 binnen bedoelde studiegebieden de bevoegdheid heeft/hebben tot het aanbieden van opleidingen die leiden tot de graad van master, en
- 2° het doctoraatsproject ingebed is in een aan de universiteit en ten minste één hogeschool van de associatie gemeenschappelijke onderzoeksomgeving.”.

– Aangenomen.

In artikel 25 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 wordt het woord “doctor” vervangen door de woorden “doctor (doctor of philosophy met afkorting PhD of dr)” ;

2° aan § 2 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“De personen aan wie de in het eerste lid bedoelde titels zijn verleend door een daartoe op grond van de onderwijsregelgeving bevoegde instelling, zijn tevens gerechtigd deze titels te voeren.” ;

3° aan § 3 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“De personen aan wie de in het eerste lid bedoelde titels zijn verleend door een daartoe op grond van de onderwijsregelgeving bevoegde instelling, zijn tevens gerechtigd deze titels te voeren.” ;

4° § 4 wordt vervangen door wat volgt :

“§ 4. Alleen volgende personen kunnen de titel van licentiaat voeren :

1° de houders van de graad van master in de opleidingen en studiegebieden waarvoor § 3 niet van toepassing is ;

2° de personen aan wie deze titel is verleend door een daartoe op grond van de onderwijsregelgeving bevoegde instelling.” ;

5° § 5 wordt vervangen door wat volgt :

“§ 5. Alleen volgende personen kunnen de titel van geadueerde voeren :

1° houders van de graad van bachelor in de opleidingen en studiegebieden bedoeld in artikel 23, § 1, en waarop § 2 niet van toepassing is ;

2° de personen aan wie deze titel is verleend door een daartoe op grond van de onderwijsregelgeving bevoegde instelling.” ;

6° er wordt een § 5bis ingevoegd, die luidt als volgt :

Voorzitter

“§ 5bis. Alleen personen aan wie de graad van geaggregeerde werd verleend door een daartoe op grond van de onderwijsregelgeving bevoegde instelling, mogen de titel van geaggregeerde voeren.”;

7° in § 7 worden tussen de woorden “(doctor of philosophy met afkorting PhD of dr)” en “verleent” de woorden “of de graden en de titels genoemd in § 2, § 3, § 4, § 5 en § 5bis” ingevoegd ;

8° in § 8 worden tussen de woorden “(doctor of philosophy met afkorting PhD of dr)” en “verleent” de woorden “of de graden en titels genoemd in § 2, § 3, § 4, § 5 en § 5bis” ingevoegd.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.7

In artikel 33 van hetzelfde decreet worden na het woord "Brussel-Hoofdstad" de woorden "en Dilbeek" toegevoegd. Geen opmerkingen ?

Aangenomen.

Artikel V.8

In artikel 34 van hetzelfde decreet worden na het woord "Brussel-Hoofdstad" de woorden "en Vilvoorde" toegevoegd.

– *Aangenomen.*

Artikel V.9

In artikel 47 van hetzelfde decreet worden de woorden "-Genk-Hasselt-" geschrapt.

– *Aangenomen.*

Artikel V.10

Titel I, Hoofdstuk III, Afdeling 2 van hetzelfde decreet, bestaande uit artikel 56 tot en met 64, wordt vervangen door wat volgt :

“AFDELING 2

Accreditatie, programmatie en registratie van opleidingen

ONDERAFDELING 1

Algemene bepaling

Artikel 56

§ 1. De instellingen voor hoger onderwijs verlenen de graden van bachelor of master op grond van het met goed gevolg voltooiën van een opleiding die overeenkomstig dit decreet georganiseerd wordt en die :

1° ofwel overeenkomstig onderafdeling 2 geaccrediteerd is of bij wijze van overgangsmaatregel een accreditatie van rechtswege geniet ;

2° ofwel overeenkomstig onderafdeling 3 erkend is als nieuwe opleiding ;

3° ofwel geniet van een tijdelijke erkenning, bedoeld in artikel 60bis of 60quinquies.

§ 2. Een opleiding wordt, indien zij niet meer voldoet aan de in § 1 bedoelde voorwaarden, uit het in artikel 64 bedoelde Hoger Onderwijsregister geschrapt en dit vanaf het academiejaar volgend op het academiejaar waarin de geldigheid van de lopende accreditatie, erkenning als nieuwe opleiding of tijdelijke erkenning vervalt.

Het instellingsbestuur kan eerst na verloop van een periode van 3 jaar te rekenen vanaf de datum van de schrapping van een opleiding een aanvraag tot erkenning als nieuwe opleiding indienen van :

1° de geschrapte opleiding, of

2° een opleiding waarvan het opleidingsprogramma grotendeels overeenstemt met dat van de geschrapte opleiding.

In geval van schrapping van een opleiding sluit het instellingsbestuur een overeenkomst met (een) binnenlandse of buitenlandse instelling(en) die de betrokken opleiding kan/kunnen aanbieden. Deze overeenkomst betreft de wijze waarop de ingeschreven studenten hun opleiding kunnen voltooiën.

Voorzitter

ONDERAFDELING 2

Accreditatie

SECTIE 1

Aanvraag

Artikel 57

§ 1. De accreditatie van een opleiding wordt verleend op aanvraag van het instellingsbestuur.

§ 2. Het instellingsbestuur vraagt een accreditatie aan ten vroegste 18 maanden en ten laatste 9 maanden voor het verstrijken van de geldigheid van de lopende accreditatie of van de erkenning als nieuwe opleiding of van de tijdelijke erkenning, bedoeld in artikel 60bis. De termijnen worden berekend van maand tot maand en van dag tot dag. In de termijnen is de dag waarop de termijn verstrijkt inbegrepen.

Tussen de datum van de aanvraag van de accreditatie en de datum van de publicatie van de in artikel 57bis, § 2 bedoelde externe beoordeling mag niet meer dan één jaar verlopen zijn.

§ 3. De accreditatie van gezamenlijk georganiseerde opleidingen die voltooid worden met een gezamenlijk diploma, wordt verleend op een gezamenlijke aanvraag van de betrokken instellingsbesturen.

Artikel 57bis

§ 1. Het Accreditatieorgaan bepaalt bij reglement de vorm en de inhoud van het dossier dat bij de aanvraag dient te worden gevoegd.

Indien een aanvraag niet voldoet aan bedoelde regelen, biedt het Accreditatieorgaan de gelegenheid binnen een daartoe gestelde termijn het verzuim te herstellen. Indien van deze gelegenheid geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. Het Accreditatieorgaan kan nadere regelen omtrent deze procedure vaststellen in het in het eerste lid bedoelde reglement.

§ 2. Het dossier omvat in ieder geval een gepubliceerde externe beoordeling van de opleiding.

De gepubliceerde externe beoordeling komt voor wat betreft de ambtshalve geregistreeerde instellingen tot stand op grond van de systematiek beschreven in artikel 93, § 3 en § 3bis.

De gepubliceerde externe beoordeling komt voor wat betreft de geregistreeerde instellingen tot stand als volgt :

1° de opleiding wordt gevisiteerd door een visitatiecommissie. Van de visitatiecommissie maakt ten minste één student deel uit, ingeschreven in de betrokken opleiding of in een gelijkaardige opleiding op het ogenblik van de samenstelling van de commissie ;

2° de visitatiecommissie hanteert een protocol van kwaliteitszorg, opgesteld door een evaluatieorgaan. Te allen tijde kan het in artikel 93 bedoelde protocol van kwaliteitszorg worden gehanteerd ;

3° de werking van de visitatiecommissie wordt gecoördineerd door een evaluatieorgaan. Elk evaluatieorgaan dat optreedt ten aanzien van visitaties in geregistreeerde instellingen, behoeft een erkenning door het Accreditatieorgaan, dat daartoe een reglement opstelt ;

4° de visitatiecommissie brengt de uitkomst van de beoordeling samen in een gepubliceerde externe beoordeling.

§ 3. De beroepsprocedure die volgens artikel 60quater openstaat tegen negatieve accreditatiebesluiten, is van overeenkomstige toepassing op de niet-erkenning van een evaluatieorgaan overeenkomstig § 2, derde lid, 3°. Voor de toepassing van artikel 60quater, § 2, 2° wordt als uitgangsdatum voor de beroepstermijn bij ontstentenis van betekening evenwel de datum van kennisname door de belanghebbende genomen.

SECTIE 2

Generieke kwaliteitswaarborgen

Artikel 58

§ 1. De accreditatie van een opleiding is afhankelijk van de aanwezigheid van voldoende generieke

Voorzitter

kwaliteitswaarborgen om de in § 2 bedoelde doelstellingen te bereiken.

De generieke kwaliteitswaarborgen betreffen :

- 1° de onderwijsinhoud, dit omvat in ieder geval de aard en het niveau van het onderwijs, voldoende samenhang in het opleidingsprogramma, de studielast en een duidelijke relatie tussen de doelstellingen en de inhoud van het opleidingsprogramma ;
- 2° het onderwijsproces, dit omvat in ieder geval een voldoende afstemming tussen de vormgeving van het onderwijs en de inhoud, voldoende studiebegeleiding en inzichtelijke beoordeling en toetsing van het onderwijs ;
- 3° de uitkomst van het onderwijs, dit omvat in ieder geval voldoende maatschappelijke relevantie van de bereikte eindkwalificaties van afgestudeerden van de opleiding en voldoende rendement van de opleiding ;
- 4° de materiële voorzieningen, de kwaliteit van het personeel, de organisatie en de interne kwaliteitszorg ;
- 5° de methoden die bij de zelfbeoordeling worden gehanteerd ; deze hebben in ieder geval betrekking op de mogelijkheid de opleiding te vergelijken met andere opleidingen en op een internationaal beoordelingskader.

§ 2. De aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen garandeert dat de instellingen een onderwijs aanbieden dat de studenten bij de voltooiing van de opleiding brengt tot :

- 1° in de opleidingen leidend tot de graad van bachelor in het hoger professioneel onderwijs :
  - a) het beheersen van algemene competenties als denk- en redeneervaardigheid, het verwerven en verwerken van informatie, het vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken, creativiteit, het kunnen uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken, het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken en een ingesteldheid tot levenslang leren ;
  - b) het beheersen van de algemene beroepsgerichte competenties als teamgericht kunnen

werken, oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën, en het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk ;

- c) het beheersen van beroepsspecifieke competenties op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar ;
- 2° in de opleidingen leidend tot de graad van bachelor in het academisch onderwijs :
    - a) het beheersen van algemene competenties als denk- en redeneervaardigheid, het verwerven en verwerken van informatie, het vermogen tot kritische reflectie, creativiteit, het kunnen uitvoeren van eenvoudige managementtaken, het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen zowel aan specialisten als aan leken en een ingesteldheid tot levenslang leren ;
    - b) het beheersen van algemene wetenschappelijke competenties als een onderzoekende houding, kennis hebben van onderzoeksmethoden en technieken en deze adequaat kunnen toepassen, het vermogen om de relevante data te verzamelen die de oordeelsvorming over maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische vraagstukken kunnen sturen, een appreciatie van de onzekerheid, de ambiguïteit en de grenzen van de kennis en de vaardigheid tot het probleemgestuurd initiëren van onderzoek ;
    - c) het begrip van de wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis eigen aan een bepaald domein van de wetenschappen of de kunsten, een systematische kennis van de kernelementen van een discipline met inbegrip van het verwerven van coherente en gedetailleerde kennis deels geïnspireerd door de nieuwste ontwikkelingen van de discipline en een begrip van de structuur van het vakgebied en de samenhang met andere vakgebieden ;
  - 3° in de opleidingen leidend tot de graad van master :
    - a) het beheersen van algemene competenties op een gevorderd niveau als het vermogen

Voorzitter

om op een wetenschappelijke wijze te denken en handelen, het om kunnen gaan met complexe problemen, het kunnen reflecteren op het eigen denken en werken en het kunnen vertalen van die reflectie naar de ontwikkeling van meer adequate oplossingen, het vermogen tot communiceren van het eigen onderzoek en probleemoplossingen met vakgenoten en leken en het vermogen tot oordeelsvorming in een onzekere context ;

- b) het beheersen van algemene wetenschappelijke competenties op een gevorderd niveau als het kunnen gebruiken van methoden en technieken in onderzoek, het kunnen ontwerpen van onderzoek, het kunnen toepassen van paradigma's in het domein van de wetenschappen of kunsten en het kunnen aanduiden van de grenzen van paradigma's, het vermogen tot originaliteit en creativiteit met het oog op het continu uitbreiden van de kennis en inzichten en het samen kunnen werken in een multidisciplinaire omgeving ;
- c) een gevorderd begrip van en inzicht in de wetenschappelijk-disciplinaire kennis eigen aan een bepaald domein van de wetenschappen of de kunsten, inzicht hebben in de nieuwste kennis van het vakgebied of delen ervan, in staat zijn om de wijze waarop de theorievorming beweegt te volgen en te interpreteren, in staat zijn om in een of enkele delen van het vakgebied een originele bijdrage aan de kennis te leveren en het bezitten van specifieke bij het vakgebied horende vaardigheden als ontwerpen, onderzoeken, analyseren, diagnosticeren ;
- d) hetzij het beheersen van de competenties nodig voor het zelfstandig kunnen verrichten van wetenschappelijk onderzoek of de zelfstandige beoefening van de kunsten op het niveau van een beginnend onderzoeker of kunstenaar, hetzij het beheersen van de algemene en specifieke beroepsgerichte competenties nodig voor de zelfstandige aanwending van wetenschappelijke of artistieke kennis op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar.

SECTIE 3

Onderzoek

Artikel 59

§ 1. De accreditatie wordt verleend wanneer het Accreditatieorgaan op basis van de in artikel 57bis, § 2 bedoelde gepubliceerde externe beoordeling in redelijkheid meent te kunnen besluiten dat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn.

§ 2. Het Accreditatieorgaan legt de bevindingen van de in § 1 bedoelde toetsing vast in een accreditatierapport, dat als motivering geldt van het accreditatiebesluit. Het Accreditatieorgaan kan in het accreditatierapport overige opmerkingen opnemen over de bijzondere kwaliteitskenmerken van de opleiding.

Het Accreditatieorgaan bezorgt vóór het verwijderen van de in artikel 60, § 1, eerste lid bedoelde beslissingstermijn een ontwerp van accreditatierapport en van accreditatiebesluit aan het instellingsbestuur. Het instellingsbestuur wordt in staat gesteld om bezwaren en opmerkingen te formuleren binnen een vervalttermijn van 15 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst van het ontwerp. Het Accreditatieorgaan bepaalt in het in artikel 9quinquies bedoelde reglement de procedurele regelen overeenkomstig dewelke de bezwaren en opmerkingen worden behandeld. Deze procedurele regelen kunnen nimmer leiden tot een overschrijding van de in artikel 60, § 1, eerste lid bedoelde beslissingstermijn.

Artikel 59bis

Indien het Accreditatieorgaan oordeelt dat de in artikel 57bis, § 2 bedoelde gepubliceerde externe beoordeling onvoldoende zorgvuldig is uitgevoerd of geformuleerd om in redelijkheid te kunnen besluiten tot het al dan niet voorhanden zijn van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen, wordt volgende procedure doorlopen :

1° de nodige leden van de betrokken visitatiecommissie worden door het Accreditatieorgaan gehoord. Van dit horen wordt een proces-verbaal gemaakt, dat wordt toegevoegd aan het accreditatiedossier ;

Voorzitter

2° indien het proces-verbaal samen met de gepubliceerde externe beoordeling geen voldoende elementen bevat om in redelijkheid te besluiten tot het al dan niet voorhanden zijn van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen, wordt het betrokken instellingsbestuur daarvan in kennis gesteld. Het Accreditatieorgaan geeft daarbij uitdrukkelijk aan :

- a) door welke gebreken de externe beoordeling is aangetast ;
- b) binnen welke termijn een nieuwe dan wel aanvullende externe beoordeling moet worden afgeleverd.

Artikel 59ter

Indien de in artikel 57bis, § 2 bedoelde gepubliceerde externe beoordeling negatief is enkel en alleen op grond van het feit dat bij bepaalde afstudeerrichting(en) en/of vestiging(en) waar de opleiding aangeboden wordt, onvoldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn, kan het instellingsbestuur deze afstudeerrichting(en) en/of vestiging(en) uitdrukkelijk uit de accreditatieaanvraag uitsluiten.

Indien het Accreditatieorgaan de accreditatie van de betrokken opleiding verleent :

- 1° wordt in het accreditatiebesluit melding gemaakt van de uitsluiting van de betrokken afstudeerrichting(en) en/of vestiging(en) ;
- 2° verliest het instellingsbestuur, totdat een nieuw en positief accreditatiebesluit wordt verkregen, de bevoegdheid om :

- a) de uitgesloten afstudeerrichting(en) aan te bieden, en/of
- b) de betrokken opleiding in de uitgesloten vestiging(en) aan te bieden.

SECTIE 4**Accreditatierapport en accreditatiebesluit****Artikel 60**

§ 1. Het Accreditatieorgaan neemt een besluit binnen een termijn van 4 maanden vanaf de ontvangst van de aanvraag om accreditatie. De termijn wordt berekend van maand tot maand en van dag tot dag. De dag van ontvangst van de aanvraag om accreditatie is in de termijn begrepen.

Indien het Accreditatieorgaan binnen de in het eerste lid bedoelde termijn geen besluit heeft getroffen, wordt de geldigheidsduur van de lopende accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding verlengd tot het einde van het academiejaar waarin het accreditatiebesluit uiteindelijk wordt genomen.

§ 2. Het accreditatiebesluit treedt in werking met ingang van de bekendmaking ervan aan de instelling of, in geval van verlenging, met ingang van de dag waarop het vorige accreditatiebesluit vervalt.

De accreditatie vervalt op het einde van het achtste academiejaar volgend op de dag van inwerking-treding van het accreditatiebesluit.

SECTIE 5**Traject bij instemming met een negatief accreditatiebesluit****SUBSECTIE 1****Tijdelijke erkenning op aanvraag****Artikel 60bis**

§ 1. Indien het accreditatiebesluit over een opleiding negatief is, kan het instellingsbestuur een aanvraag om een tijdelijke erkenning indienen bij de Vlaamse regering. De aanvraag wordt ingediend binnen een termijn van 30 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van bekendmaking van het ac-

Voorzitter

crediatiebesluit aan het instellingsbestuur. Bij de aanvraag is een gedetailleerd verbeteringsplan gevoegd waarin het instellingsbestuur op een toetsbare wijze aangeeft hoe het voornemens is de kwaliteit en het niveau te verbeteren.

§ 2. De Vlaamse regering neemt een besluit binnen een termijn van 3 maanden vanaf de ontvangst van de aanvraag. De termijn wordt berekend van maand tot maand en van dag tot dag. De dag van ontvangst van de aanvraag is in de termijn begrepen.

Het besluit treedt in werking met ingang van de dag waarop de vorige accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding vervalt.

Indien het besluit niet binnen de termijn van 3 maanden aan de instelling bekend is gemaakt, wordt het geacht positief te zijn.

§ 3. De duur van de tijdelijke erkenning varieert van 1 jaar tot maximum 3 jaar. In geval van impliciet positieve beslissing, wordt de tijdelijke erkenning geacht te zijn toegekend voor de door het instellingsbestuur gevraagde duur, die rekening dient te houden met de minimumduur van 1 jaar en de maximumduur van 3 jaar.

§ 4. De Vlaamse regering neemt het in § 2 bedoelde besluit op grond van een vergelijking van de voorgestelde verbeteringen met de vastgestelde tekorten. Zij oordeelt of de voorgestelde verbeteringen realistisch en haalbaar zijn en of ze van die aard zijn dat de opleiding bij realisatie ervan de toets inzake de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen met goed gevolg zal kunnen doorstaan.

De Vlaamse regering wint voorafgaand aan het besluit het advies in van de Erkenningscommissie.

§ 5. De Vlaamse regering stelt de nadere procedure voor de tijdelijke erkenning op aanvraag vast.

SUBSECTIE 2

Verkorte procedure na tijdelijke erkenning op aanvraag

Artikel 60ter

De accreditatie van een opleiding na een in artikel 60bis bedoelde tijdelijke erkenning verloopt aan de hand van volgende verkorte procedure :

- 1° de in artikel 57bis, § 2 bedoelde gepubliceerde externe beoordeling en het accreditatierapport hebben enkel betrekking op de elementen op basis waarvan de vorige accreditatieaanvraag negatief werd beoordeeld ;
- 2° indien de vorige accreditatieaanvraag negatief werd beoordeeld op grond van deficiënties binnen uitdrukkelijk aangegeven afstudeerrichting(en) en/of vestiging(en) en deze tijdens de periode van de in artikel 60bis bedoelde tijdelijke erkenning afgebouwd werd(en), moet bij de accreditatieaanvraag geen gepubliceerde externe beoordeling worden gevoegd.

SECTIE 6

Traject bij niet-instemming met een negatief accreditatiebesluit

SUBSECTIE 1

Beroep bij de Vlaamse regering

Artikel 60quater

§ 1. Iedere belanghebbende kan bij de Vlaamse regering een georganiseerd beroep instellen tegen een beslissing van het Accreditatieorgaan waarbij aan een opleiding de accreditatie wordt onthouden.

§ 2. Het beroep wordt ingesteld binnen een termijn van 30 kalenderdagen.

Voorzitter

Deze termijn gaat in als volgt :

- 1° de dag na deze van betekening aan de belanghebbende ;
- 2° bij ontstentenis van betekening : de dag na deze van bekendmaking bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad.

§ 3. De Vlaamse regering toetst een betwiste beslissing aan de bepalingen van dit decreet en van het in artikel 9quinquies bedoelde reglement. Zij vernietigt de beslissing wanneer deze kennelijk niet in overeenstemming met deze bepalingen is.

§ 4. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regelen inzake het verloop van de beroepsprocedure. Zij houdt daarbij rekening met de regelen inzake de hoorplicht.

SUBSECTIE 2

Tijdelijke erkenning van rechtswege

Artikel 60quinquies

§ 1. Indien het accreditatiebesluit over een opleiding negatief is, geniet de opleiding van rechtswege een tijdelijke erkenning in de volgende gevallen :

- 1° hangende het beroep bij de Vlaamse regering, ingesteld door het instellingsbestuur overeenkomstig de bepalingen van artikel 60quater. Het beroep wordt geacht aanhangig te zijn tot aan de nieuwe beslissing van het Accreditatieorgaan, bedoeld in het derde lid. De tijdelijke erkenning van rechtswege wordt niet toegekend indien het beroep wordt ingesteld door een andere belanghebbende dan het instellingsbestuur ;
- 2° hangende enig juridictioneel beroep, ingesteld door het instellingsbestuur tegen het accreditatiebesluit en/of de beslissing van de Vlaamse regering om het aangevochten accreditatiebesluit niet te vernietigen. De tijdelijke erkenning van rechtswege wordt niet toegekend indien het beroep wordt ingesteld door enige andere belanghebbende, onverminderd de desgevallend door het bevoegde gerecht toegekende voorlopige maatregelen.

De tijdelijke erkenning van rechtswege wordt beëindigd op het einde van het academiejaar waarbinnen bedoelde beroepen opgehouden hebben aanhangig te zijn.

Zo de Vlaamse regering een negatief accreditatiebesluit heeft vernietigd, dient het Accreditatieorgaan opnieuw te delibereren over de ingediende accreditatieaanvraag met inachtnaeme van de dragende motieven die aan de vernietiging ten grondslag liggen. Het nieuwe accreditatiebesluit wordt aan het instellingsbestuur meegedeeld binnen een ordetermijn van 30 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze waarop de vernietigingsbeslissing werd genomen.

§ 2. De Vlaamse regering stelt de nadere procedure voor de tijdelijke erkenning van rechtswege vast.

SECTIE 7

Bijzondere bepalingen inzake buitenlandse accreditaties

Artikel 60sexies

Het Accreditatieorgaan kan de accreditatie verlenen op grond van een buitenlandse accreditatie die het als equivalent erkent. Het Accreditatieorgaan gaat daarbij na of de accreditaties worden verleend volgens een vergelijkbare methodologische aanpak als de accreditaties die in uitvoering van dit decreet worden verleend.

Artikel 59, § 2, 60, 60quater en 60quinquies zijn van overeenkomstige toepassing op de in het eerste lid bedoelde accreditatieprocedure.

ONDERAFDELING 3

Programmatie. De toets nieuwe opleiding

Artikel 60septies

Een opleiding die niet voorkomt in het in artikel 64 bedoelde Hoger Onderwijsregister of die in hoofde van de instelling niet voorkomt in het Hoger Onderwijsregister, wordt een nieuwe opleiding genoemd.

Voorzitter

Artikel 61

§ 1. Een instelling kan :

- 1° eerst met ingang van het academiejaar 2006-2007 een nieuwe bachelors- of mastersopleiding aanbieden wanneer de betreffende opleiding bij besluit van de Vlaamse regering erkend is als nieuwe opleiding. De aanvraag daartoe kan vanaf 1 januari 2005 ingediend worden ;
- 2° eerst met ingang van het academiejaar 2009-2010 nieuwe mastersopleidingen die aansluiten bij een academisch gerichte bachelorsopleiding aanbieden wanneer de betreffende mastersopleiding bij besluit van de Vlaamse regering erkend is als nieuwe opleiding. De aanvraag daartoe kan ingediend worden met ingang van 1 januari 2008.

De Vlaamse regering kan de in het eerste lid bedoelde besluiten nemen met inachtneming van de volgende voorschriften :

- 1° het voorgelegde dossier omvat :
- a) het positief advies van de associatie waarvan de instelling desgevallend lid is ;
  - b) de bevoegde instelling die de opleiding verzorgt en de vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden ;
  - c) de naam van de opleiding ;
  - d) in voorkomend geval de afstudeer-richtingen ;
  - e) de onderwijstaal gebruikt in de opleiding ;
  - f) de doelstellingen en de eindtermen van de opleidingen ;
  - g) de studieomvang van de opleiding uitgedrukt in studiepunten ;
  - h) de graad waartoe de opleiding leidt, de kwalificatie van de graad en in voorkomend geval de specificatie van de graad ;
  - i) in voorkomend geval de titel die houders van de graad van deze opleiding kunnen voeren ;

j) ingeval het een bachelorsopleiding betreft : de aansluitingsmogelijkheden en de mogelijke vervolgoedingen zoals bedoeld in het Hoger Onderwijsregister en rekening houdend met de toelatingsvoorwaarden voorgescreven in Hoofdstuk III, Afdeling 3 ;

k) ingeval het een mastersopleiding betreft : de vereiste vooropleidingen en toegangsvorwaarden zoals bedoeld in het Hoger Onderwijsregister en rekening houdend met de toelatingsvoorwaarden voorgescreven in Hoofdstuk III, Afdeling 3 ;

2° de opleiding heeft de macrodoelmatigheidstoets en de "toets nieuwe opleidingen" door het Accrediteringsorgaan met positief gevolg ondergaan ;

3° de nieuwe opleiding kan in één of meer studiegebieden of delen van studiegebieden worden gerangschikt waarin de betrokken instelling onderwijsbevoegdheid bezit. De nieuwe opleiding kan eventueel ook worden gerangschikt in een studiegebied waarin de betrokken instelling onderwijsbevoegdheid bezit en één of meerdere andere studiegebieden waarin andere instellingen behorende tot de associatie, waarvan de instelling lid is, onderwijsbevoegdheid bezitten ;

4° de betrokken instelling geeft aan welke bestaande opleiding ze zal afbouwen parallel met de uitbouw van de nieuwe opleiding. Dit voorschrift geldt niet voor :

a) de organisatie vanaf het academiejaar 2007-2008 van nieuwe opleidingen die nergens voorkomen in het Hoger Onderwijsregister zoals het bekend gemaakt zal zijn op 1 juni van het jaar voorafgaand aan het academiejaar vanaf wanneer de opleiding georganiseerd zal worden ;

b) de organisatie vanaf het academiejaar 2010-2011 van nieuwe mastersopleidingen die aansluiten bij een academisch gerichte bachelorsopleiding en die nergens voorkomen in het Hoger Onderwijsregister zoals het bekend gemaakt zal zijn op 1 juni van het jaar voorafgaand aan het academiejaar vanaf wanneer de opleiding georganiseerd zal worden.

§ 2. De hogescholen en de universiteiten kunnen, in afwijking van de in § 1, eerste lid bedoelde vroegste startdatum van nieuwe opleidingen, mastersopleidingen die niet vermeld staan op de in ar-

Voorzitter

tikel 123, § 5 of § 6 of 125, § 4 of § 6 lijst aanbieden met ingang van het academiejaar 2004-2005.

De voorwaarden daartoe zijn de volgende :

- 1° de opleiding betreft een mastersopleiding in de zin van artikel 66, § 6 en wordt aangeboden in “Verpleegkunde en Vroedkunde”, “Sociaal werk” en “Toerisme”, en
- 2° de opleiding heeft een positief oordeel over de macrodoelmatigheid bekomen. De uiterste datum voor de aanvraag voor de macrodoelmatigheidstoets en de indiening van het bijhorend dossier bij de Erkenningscommissie is 1 maart 2004. In afwijking van artikel 62, § 3, tweede lid behandelt de Erkenningscommissie deze aanvragen binnen een termijn van 30 kalenderdagen, die voor wat betreft alle aanvragen ingaat op 2 maart 2004.

De betrokken opleidingen :

- 1° zijn niet onderworpen aan de verplichting van afbouw van een bestaande opleiding ;
- 2° worden geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het vierde academiejaar na de opstart van de opleiding.

Artikel 62

§ 1. Een in artikel 61, § 1, eerste lid bedoeld besluit van de Vlaamse regering komt tot stand overeenkomstig de procedure die in dit artikel chronologisch wordt omschreven.

De regelen bepaald in § 2, § 3, § 4, § 5 en § 6, eerste lid zijn niet van toepassing op de geregistreerde instellingen. Zij dienen onmiddellijk een dossier in bij het Accreditatieorgaan, rekening houdend met het bepaalde in § 6, tweede lid.

De Vlaamse regering kan het nadere verloop van de in dit artikel omschreven procedure uitwerken.

§ 2. Het instellingsbestuur dient de in artikel 61, § 1, eerste lid bedoelde aanvraag, samen met het bijhorend dossier, bij de Erkenningscommissie in. De Vlaamse regering bepaalt de uiterste datum van indiening.

Bedoeld dossier stelt de Erkenningscommissie in staat de toetsing aan de in § 3, eerste lid bedoelde criteria door te voeren.

§ 3. De Erkenningscommissie brengt na raadpleging van de Vlaamse Interuniversitaire Raad en de Vlaamse Hogescholenraad een oordeel uit over de macrodoelmatigheid van de opleiding op basis van volgende criteria :

- 1° het bestaande aanbod van opleidingen ;
- 2° het aantal studenten in dezelfde of aanverwante opleidingen ;
- 3° de te verwachten vraag naar afgestudeerden hoger onderwijs in het algemeen en in de betreffende of aanverwante opleidingen in het bijzonder ;
- 4° de maatschappelijke relevantie van de opleiding.

De Erkenningscommissie brengt het oordeel uit binnen een termijn van 60 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst van de aanvraag.

De Erkenningscommissie maakt het oordeel over aan het instellingsbestuur.

§ 4. Indien het oordeel van de Erkenningscommissie negatief is of niet tijdig wordt verstrekt, kan het instellingsbestuur binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen een tweede aanvraag indienen bij de Vlaamse regering, die de macrodoelmatigheid van de opleiding op definitieve wijze beoordeelt op grond van de onder § 3, eerste lid bedoelde criteria.

De termijn voor de tweede aanvraag gaat in :

- 1° de dag na deze van ontvangst van het negatief advies, of
- 2° de dag waarop de beoordelingstermijn voor de Erkenningscommissie is verstreken.

§ 5. De Vlaamse regering deelt het oordeel aan het instellingsbestuur mee binnen een termijn van 30 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst van de tweede aanvraag. Indien het oordeel van de Vlaamse regering niet wordt meegedeeld binnen deze termijn van 30 kalenderdagen, wordt de macrodoelmatigheid geacht positief beoordeeld te zijn.

Voorzitter

§ 6. Het instellingsbestuur vraagt de toets nieuwe opleidingen aan bij het Accreditatieorgaan, binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen, die ingaat de dag na :

- 1° ontvangst van het positief oordeel van de Erkenningscommissie of, desgevallend, de Vlaamse regering omtrent de macrodoelmatigheid van de opleiding, of
- 2° het verstrijken van de beoordelingstermijn van 30 kalenderdagen waarover de Vlaamse regering overeenkomstig § 5 beschikt.

Het Accreditatieorgaan bepaalt bij reglement de vorm en inhoud van het dossier dat bij de aanvraag moet worden gevoegd.

Indien een aanvraag niet voldoet aan deze regelen, biedt het Accreditatieorgaan de gelegenheid binnen een daartoe gestelde termijn het verzuim te herstellen. Indien van deze gelegenheid geen dan wel op niet afdoende wijze gebruik wordt gemaakt, wordt de aanvraag niet-ontvankelijk verklaard. Het Accreditatieorgaan kan nadere regelen omtrent deze procedure vaststellen in het in het tweede lid bedoelde reglement.

§ 7. Het Accreditatieorgaan behandelt de ontvankelijke aanvragen binnen een ordetermin van 4 maanden, die ingaat de dag na deze van ontvangst. De termijn wordt berekend van maand tot maand en van dag tot dag. De dag van ontvangst van de aanvraag is in de termijn begrepen.

De bevindingen van het Accreditatieorgaan worden neergelegd in een toetsingsrapport. Een toetsingsrapport is positief indien het Accreditatieorgaan in redelijkheid uit de aanvraag meent te kunnen opmaken dat de nieuwe opleiding de toets inzake de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen met goed gevolg zal kunnen doorstaan. De methodologische regelen die daarbij benevens het krachtens het in artikel 9quater bedoelde verdrag vastgestelde toetsingskader worden gehanteerd, worden vastgelegd in een reglement, dat, vooraleer het van toepassing wordt, door de Vlaamse regering moet worden bekrachtigd.

Het Accreditatieorgaan bezorgt vóór het verstrijken van de ordetermin van 4 maanden een ontwerp van toetsingsrapport aan het instellingsbestuur, dat in staat wordt gesteld om bezwaren en opmerkingen te formuleren binnen een vervaltermijn van 10 kalenderdagen, die ingaat de dag na

deze van ontvangst van het ontwerp. Het Accreditatieorgaan bepaalt in het in artikel 9quinquies bedoelde reglement de procedurele regelen overeenkomstig dewelke de bezwaren en opmerkingen worden behandeld.

§ 8. De Vlaamse regering neemt het besluit houdende erkenning van een nieuwe opleiding binnen een ordetermin van 30 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst van het toetsingsrapport van het Accreditatieorgaan. Het besluit treedt in werking met ingang van de bekendmaking ervan aan de instelling. Het besluit is geldig voor 4 daaropvolgende academiejaren en vervalt op het einde van het vierde academiejaar. Het besluit vervalt automatisch indien de instelling de opleiding niet start in het tweede academiejaar volgend op de bekendmaking aan de instelling.

Artikel 63

§ 1. Vanaf het academiejaar 2006-2007 kunnen hogescholen die partner zijn in eenzelfde associatie, besluiten tot het uitwisselen van opleidingen, waarbij een opleiding aan een bepaalde hogeschool aangeboden in een bepaalde vestiging van jaar tot jaar wordt afgebouwd en waarbij dezelfde opleiding aan een andere hogeschool in een bepaalde vestiging van jaar tot jaar wordt ingevoerd, na erkenning als een nieuwe opleiding door de Vlaamse regering.

§ 2. Voorafgaand aan de invoering van de nieuwe opleiding, moeten de rechtspersonen verantwoordelijk voor de hogescholen en de universiteiten die een vestiging hebben in de provincie waarin de vestiging van de nieuwe opleiding gelegen is, hun akkoord verlenen.

Voor de toepassing van het eerste lid worden het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de provincie Vlaams-Brabant gezamenlijk als één provincie beschouwd.

§ 3. Voorstellen tot het uitwisselen van opleidingen kunnen voor de eerste keer bij de Vlaamse regering ingediend worden vanaf 1 januari 2005 en ten laatste op 30 september 2005.

Besluiten tot het uitwisselen van opleidingen tussen hogescholen binnen een associatie kunnen maar eenmaal om de vijf jaar worden genomen voor de gehele Vlaamse Gemeenschap.

Voorzitter

§ 4. De instellingsbesturen voorzien bij de afbouw van een opleiding in aangepaste overgangs- en begeleidingsmaatregelen, zodat de studenten hun opleiding kunnen voltooien.

ONDERAFDELING 4**Registratie. Het Hoger Onderwijsregister****Artikel 64**

§ 1. Er wordt een Hoger Onderwijsregister aangelegd van de bachelors- en mastersopleidingen die overeenkomstig dit decreet worden georganiseerd.

§ 2. Het Hoger Onderwijsregister bevat van elke opleiding de volgende gegevens :

1° algemene gegevens :

- a) de naam van de opleiding ;
- b) in voorkomend geval de afstudeerrichtingen ;
- c) de onderwijstaal gebruikt in de opleiding ;
- d) de graad waartoe de opleiding leidt en de kwalificatie van de graad, desgevallend aangevuld met de specificatie van de graad ;
- e) de titel die door de houder van het diploma kan worden gevoerd ;
- f) de bevoegde instelling die de opleiding verzorgt, de vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden en desgevallend de associatie waarvan de instelling lid is ;
- g) de studieomvang van de opleiding uitgedrukt in studiepunten ;
- h) de doelstellingen en de eindtermen van de opleidingen ;
- i) de datum van de accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning als nieuwe opleiding ;
- j) het tijdstip waarop de accreditatie, de tijdelijke erkenning of de erkenning als nieuwe opleiding vervalt ;

2° gegevens in verband met de aansluiting en de mogelijke vervolgoedingen :

- a) voor wat betreft de opleidingen aangeboden door universiteiten en hogescholen :
  - 1) voor elke bachelorsopleiding in het hoger professioneel onderwijs :
    - a) de bachelorsopleiding(en) die er rechtstreeks op volgen met de bijkomende voorwaarden ;
    - b) de mastersopleidingen die er op volgen met de bijkomende voorwaarden bedoeld in artikel 66, § 6 ;
    - c) de vermelding : “geen vervolgoeding” ;
  - 2) voor elke bachelorsopleiding in het academisch onderwijs c.q. afstudeerrichting binnen een bachelorsopleiding in het academisch onderwijs :
    - a) de mastersopleiding(en) die er rechtstreeks op aansluiten overeenkomstig artikel 66, § 2, eerste volzin ;
    - b) c.q. de mastersopleiding(en) die er op aansluiten overeenkomstig artikel 66, § 2, tweede volzin ;
    - c) eventueel de andere mastersopleiding(en) ;
    - d) c.q. de vermelding “geen rechtstreekse vervolgoeding” ;
  - 3) voor elke mastersopleiding :
    - a) de bachelorsopleiding c.q. afstudeerrichting waarop de mastersopleiding rechtstreeks aansluit ;
    - b) in voorkomend geval : de bachelorsopleiding(en) c.q. afstudeerrichting(en) waarop de mastersopleiding aansluit overeenkomstig artikel 66, § 2, tweede volzin ;
    - c) in voorkomend geval : de bachelorsopleiding(en) bedoeld in artikel 66, § 6 ;
    - d) eventueel de andere bachelorsopleiding(en) ;

Voorzitter

- e) in voorkomend geval : de mastersopleidingen die er op volgen overeenkomstig artikel 66, § 5 ;
  - f) in voorkomend geval : de mastersopleidingen die er op volgen met de bijkomende voorwaarden bedoeld in artikel 66, § 5 ;
- 4) voor elke mastersopleiding die volgt op een andere mastersopleiding :
- a) de mastersopleiding(en) waarop de mastersopleiding volgt ;
  - b) eventueel de andere mastersopleidingen met de bijkomende voorwaarden ;
- 5) voor elke bachelorsopleiding die volgt op een bachelorsopleiding :
- a) de bachelorsopleiding(en) waarop de bachelorsopleiding volgt ;
  - b) eventueel de andere bachelorsopleidingen met de bijkomende voorwaarden ;
- b) voor wat betreft de opleidingen aangeboden door de andere instellingen voor hoger onderwijs : de voor de studenten nuttige gegevens met betrekking tot de vooropleidingseisen en met betrekking tot de mogelijke vervolgoedingen binnen de instellingen zelf.

De opleidingen worden gerangschikt in een studiegebied, een deel van een studiegebied of over twee of meer studiegebieden heen.

De Vlaamse regering is gemachtigd de bepalingen van het eerste en het tweede lid te wijzigen of aan te vullen in functie van de organisatorische transparantie van het Hoger Onderwijsregister.

§ 3. Vóór 1 mei delen de instellingen voor hoger onderwijs voor elke opleiding die zij in het daaropvolgende academiejaar zullen organiseren, in § 2, eerste lid bedoelde gegevens mee overeenkomstig de door de Vlaamse regering te bepalen regelen en in de door de Vlaamse regering te bepalen vorm.

De Vlaamse regering kan een instantie aanwijzen die belast wordt met de opmaak en het actualiseren van het Hoger Onderwijsregister. Deze op-

maak en actualisering dient te allen tijde door het departement Onderwijs te worden bekrachtigd.

Het Hoger Onderwijsregister wordt jaarlijks vóór 1 juni openbaar bekend gemaakt.

§ 4. De eerste versie van het Hoger Onderwijsregister wordt voor wat betreft de universiteiten en hogescholen gemaakt op grond van de overeenkomstig de bepalingen van dit decreet opgestelde omvormingslijsten.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.11

Aan artikel 65 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 worden na de woorden “sociale promotie” de woorden “met uitzondering van het Getuigschrift Pedagogische Bekwaamheid” ingevoegd ;

2° aan § 1 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“Bij ontstentenis van een dergelijke erkenning kan het instellingsbestuur personen die in een land buiten de Europese Unie een diploma of getuigschrift hebben behaald dat toelating verleent tot het hoger professioneel onderwijs c.q. het academisch onderwijs in dat land, toelaten tot de inschrijving voor een bachelorsopleiding van het hoger professioneel onderwijs c.q. van het academisch onderwijs.” ;

3° aan § 4 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“In afwijking van het eerste lid geldt ten aanzien van de tweede inschrijving voor een bachelorsopleiding waarvan de student reeds het diploma bezit de voorwaarde dat de student nog opleidingsonderdelen voor een studieomvang van ten minste 30 studiepunten moet volgen.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.12

In artikel 66 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

Voorzitter**Artikel V.15**

1° in § 3 worden de woorden “die normaal aansluit of volgt op een bachelorsopleiding” geschrapt ;

Aan artikel 86 van hetzelfde decreet worden een § 3 en § 4 toegevoegd, die luiden als volgt :

2° aan § 3 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“§ 3. Twee of meer hogescholen of twee of meer universiteiten kunnen een in § 1 en § 2 bedoelde gezamenlijke opleiding aanbieden die over twee of meer studiegebieden heen gerangschikt wordt, als de betrokken instellingen in elk van de betreffende studiegebieden onderwijsbevoegdheid hebben.

“In afwijking van het eerste lid geldt ten aanzien van de tweede inschrijving voor een mastersopleiding waarvan de student reeds het diploma bezit de voorwaarde dat de student nog opleidingsonderdelen voor een studieomvang van ten minste 30 studiepunten moet volgen.” ;

Indien het gaat om een bachelorsopleiding die volgt op een andere bachelorsopleiding of om een mastersopleiding die volgt op een andere mastersopleiding dan volstaat het dat elk van de betrokken instellingen onderwijsbevoegdheid heeft in ten minste één van de betreffende studiegebieden waarin de gezamenlijke opleiding wordt gerangschikt.

3° aan § 6 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“De betrokken universiteit en hogescho(o)l(en) sluiten een overeenkomst die afspraken bevat omtrent het opleidingsprogramma, de wijze van administratie van de studenten en de financiële transacties tussen de instellingen”. Geen opmerkingen ?

§ 4. De hogescholen of de universiteiten die een gezamenlijk georganiseerde opleiding zoals bedoeld in § 1 en § 2 aanbieden, sluiten een overeenkomst die afspraken bevat omtrent het opleidingsprogramma, de wijze van administratie van de studenten en de financiële transacties tussen de instellingen.”.

– *Aangenomen.*

– *Aangenomen.*

Artikel V.13

In artikel 69 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 3 worden na het woord “mastersopleidingen” de woorden “c.q. voor de voorbereiding van een doctoraatsproefschrift” ingevoegd ;

2° in § 6 worden de woorden “en in artikel 66, §§ 4 en 6” vervangen door de woorden “en in artikel 66, §§ 3, 4 en 6”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.14

In artikel 77 van hetzelfde decreet worden 10°, 11° en 12° opgeheven.

– *Aangenomen.*

Artikel V.16

In de artikelen 87, § 2, 88 en 89 van hetzelfde decreet worden de woorden “diploma’s of getuigschriften” telkens vervangen door het woord “studiebewijzen”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.17

In hetzelfde decreet wordt in Titel I, Hoofdstuk III, Afdeling 8 een artikel 89bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 89bis

§ 1. Voor de studiebewijzen die voorkomen in het hogeronderwijsregister van een partij bij het internationaal verdrag houdende aanwijzing van een

Voorzitter

Accreditatieorgaan, worden de gelijkwaardige Vlaamse studiebewijzen vastgelegd.

De gelijkwaardigheden worden vastgelegd in een bij besluit van de Vlaamse regering vastgestelde equivalentielijst.

De Vlaamse regering bepaalt de procedurele en methodologische regelen volgens dewelke de equivalentielijst wordt ontwikkeld.

§ 2. In afwachting van de vaststelling van de equivalentielijst of in afwachting van de opname van een bepaald studiebewijs in de equivalentielijst, worden de gelijkwaardigheden vastgesteld overeenkomstig de overige artikelen van deze afdeling.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.18

In hetzelfde decreet wordt in Titel I, Hoofdstuk III een Afdeling 8bis, bestaande uit artikel 89ter, ingevoegd, die luidt als volgt :

“AFDELING 8bis.

Eensluidendverklaring van studiebewijzen

Artikel 89ter

§ 1. Instellingsbesturen zijn ertoe gemachtigd om kopieën van studiebewijzen, afgeleverd binnen onderwijs, ten behoeve van de inschrijving of de studievoortgang van studenten eensluidend te verklaren.

Het eensluidend verklaren van een kopie van een studiebewijs is het bevestigen dat de voorgelegde kopie overeenstemt met het originele studiebewijs.

§ 2. Eensluidendverklaringen die overeenkomstig de in § 1 bedoelde beginselen zijn geschied op de vooravond van de inwerkingtreding van deze afdeling, worden geacht rechtmatig te zijn.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.19

In artikel 92 van hetzelfde decreet worden de woorden “de hogescholen en de universiteiten” vervangen door de woorden “de ambtshalve geregistreerde instellingen”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.20

Aan artikel 93 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 worden de woorden “de hogescholen en de universiteiten” vervangen door de woorden

“de ambtshalve geregistreerde instellingen” ;

2° in § 2 worden tussen de woorden “te beoordelen opleidingen” en “op het moment” de woorden “of in een gelijkaardige opleiding” ingevoegd ;

3° § 3 wordt vervangen door wat volgt :

“§ 3. De externe beoordelingen verlopen op grond van een protocol van kwaliteitszorg, dat openbaar wordt bekendgemaakt.

Het protocol van kwaliteitszorg wordt vastgelegd door :

1° de Vlaamse Hogescholenraad, voor wat betreft de bachelorsopleidingen binnen het hoger professioneel onderwijs, georganiseerd door de hogescholen ;

2° de Vlaamse Interuniversitaire Raad, voor wat betreft :

a) de academische opleidingen georganiseerd door de universiteiten,

b) de opleidingen georganiseerd door de ambtshalve geregistreerde instellingen, niet zijnde een universiteit of een hogeschool ;

3° de Vlaamse Hogescholenraad en de Vlaamse Interuniversitaire Raad, voor wat betreft de academische opleidingen georganiseerd door de hogescholen in het kader van een associatie en voor wat betreft de opleidingen georganiseerd door universiteiten en hogescholen gezamenlijk.” ;

Voorzitter

4° er wordt een § 3bis toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 3bis. De externe beoordelingen worden geëvalueerd door de Vlaamse Hogescholenraad en/of de Vlaamse Interuniversitaire Raad, overeenkomstig de bevoegdheidsverdeling uiteengezet in § 3, tweede lid.

De Erkeningscommissie bekrachtigt de samenstelling van de visitatiecommissies die vanaf 31 december 2004 door de Vlaamse Hogescholenraad en/of de Vlaamse Interuniversitaire Raad in de in het derde lid bedoelde hoedanigheid van van rechtswege erkend(e) evaluatieorgan(en) wordt vastgelegd. De Erkeningscommissie geeft daarbij op grond van vooraf opgestelde en voldoende kenbaar gemaakte criteria aan dat de leden van de visitatiecommissies in onafhankelijkheid de hen opgedragen opdrachten kunnen vervullen. Indien de Erkeningscommissie besluit de samenstelling niet te bekrachtigen, dan legt de Vlaamse Interuniversitaire Raad en/of de Vlaamse Hogescholenraad een nieuw voorstel voor. De Erkeningscommissie geeft de redenen aan waarom zij de samenstelling van een visitatiecommissie niet kan bekrachtigen.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.21

Artikel 104 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

“Artikel 104

De associatie verzekert de toepassing van de bepalingen betreffende de participatie inzake onderwijsaangelegenheden, vervat in Deel II, Titel III van het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.22

In artikel 106, tweede lid, tweede zin van hetzelfde decreet worden de woorden "het jaarverslag" vervangen door de woorden "de rapportering".

– *Aangenomen.*

Artikel V.23

Aan artikel 107 van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd :

"De Vlaamse regering legt het boekhoudschema van de associaties vast."

– *Aangenomen.*

Artikel V.24

In artikel 122 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 1. Volgende onderdelen van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap worden opgeheven met ingang van het academiejaar 2004-2005 :

1° artikel 2, 8°, 11°, 12°, 17°, 18°, 19°, 20°, 22°, en 53° ;

2° titel I, hoofdstuk II ;

3° titel II, hoofdstuk I, met uitzondering van :

a) afdeling 4, onderafdeling 4, afdeling 7 en afdeling 16, die niet worden opgeheven,

b) afdeling 8, die wordt opgeheven met ingang van 1 januari 2003 ;

4° titel II, hoofdstuk II.

Titel II, hoofdstuk III wordt opgeheven met ingang van 1 januari 2003." ;

2° er wordt een § 3 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 3. De wet van 11 september 1933 op de bescherming van de titels van hoger onderwijs wordt opgeheven.”.

Voorzitter

Artikel V.25

In artikel 123 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 2, tweede lid worden de woorden “a), b), c), d) of e), naar gelang van het geval” geschrapt ;

2° in § 5, eerste lid worden de tweede en de derde zin vervangen door volgende zin :

“Deze lijst vermeldt de bestaande opleidingen, de omgevormde opleidingen (graad en kwalificatie), het studiegebied of de studiegebieden waarin een omgevormde opleiding is gerangschikt, de studieomvang van de omgevormde opleidingen, de aard van de omgevormde opleidingen en de onderwijstaal.” ;

3° in § 7 en § 8 worden de woorden “in de zin van artikel 61” telkens vervangen door de woorden “in de zin van artikel 60septies”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.26

In artikel 124 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° aan § 2 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“Eind 2007 wordt op de opleidingen die voortkomen uit de omvorming van een basisopleiding van twee cycli op grond van het eerste lid, een indicatieve voortgangstoets uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de Erkeningscommissie. Deze voortgangstoets evalueert de wetenschappelijke ondersteuning en de verwevenheid van het onderwijs met wetenschappelijk onderzoek voor de opleiding op grond van de situering van de actuele stand van deze elementen in het traject dat loopt vanaf het ogenblik van de omvorming tot aan het ogenblik waarop de in artikel 58 bedoelde voldoende generieke kwaliteitswaarborgen uiterlijk aanwezig moeten zijn. De Vlaamse regering bepaalt de methodologie en de criteria aan de hand waarvan de voortgangstoets wordt uitgevoerd.” ;

2° er wordt een § 7 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 7. De mastersopleidingen die de Vrije Universiteit Brussel in het Instituut voor Europese Studies organiseert en de mastersopleidingen die de Universiteit Antwerpen in het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid en -beheer organiseert overeenkomstig de bepalingen van artikel 169quater van het universiteitendecreet, worden geacht geaccrediteerd te zijn tot het einde van het academiejaar 2007-2008.” ;

3° er wordt een § 8 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 8. De bachelorsopleidingen die het in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad gevestigde Vesalius College overeenkomstig de bepalingen van dit decreet organiseert met ingang van het academiejaar 2004-2005 worden niet beschouwd als nieuwe opleidingen in de zin van artikel 60septies.

Zij worden geacht geaccrediteerd te zijn tot en met het einde van het academiejaar 2007-2008.” ;

4° er wordt een § 9 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 9. Het Accreditatieorgaan beoordeelt de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen in de in § 1 bedoelde opleidingen van het hoger onderwijs van twee cycli met inachtnaam van het overgangsmatig karakter van de wetenschappelijke ondersteuning en de verwevenheid van het onderwijs in de opleidingen met wetenschappelijk onderzoek, voor zover de hogeschool het accreditatiedossier heeft ingediend voor het einde van het academiejaar 2012-2013.

De geldigheid van de met toepassing van de bepalingen van het eerste lid verleende accreditaties wordt geregeld als volgt :

1° de accreditaties aangevraagd vóór het einde van het academiejaar 2008-2009 blijven 4 jaar geldig ;

2° de accreditaties aangevraagd vanaf het academiejaar 2009-2010 en vóór het einde van het academiejaar 2012-2013 blijven 6 jaar geldig.

Indien een hogeschool oordeelt dat het academiseringsproces voltooid is vóór het einde van het academiejaar 2012-2013 kan de hogeschool het Accreditatieorgaan vragen geen toepassing te maken van de bepalingen van het eerste en het tweede lid.” ;

Voorzitter

5° er wordt een § 10 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 10. De Vlaamse regering kan de nodige regelen aannemen opdat de overgangsaccreditaties van omgevormde opleidingen die voortkomen uit meerdere oorspronkelijke opleidingen of onderdelen daarvan, of van gezamenlijk gevisiteerde opleidingen, op eenzelfde ogenblik eindigen. Desgevallend kan daarbij worden afgeweken van de bepalingen van dit artikel en/of van de in artikel 57, § 2 bedoelde termijn voor de aanvraag om accreditatie.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.27

In artikel 125 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1, 9° en in § 2, 9° worden de woorden “c) of d), naar gelang van het geval” telkens geschrapt ;

2° in § 3, 9° worden de woorden “a) of e), naar gelang van het geval” telkens geschrapt ;

3° aan § 4 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“Deze lijst vermeldt de bestaande opleidingen, de omgevormde opleidingen (graad en kwalificatie), het studiegebied of de studiegebieden waarin een omgevormde opleiding is gerangschikt, de studieomvang van de omgevormde opleidingen, de aard van de omgevormde opleidingen en de onderwijstaal.” ;

4° in § 5 worden de woorden “zoals bedoeld in artikel 61, § 1,” geschrapt ;

5° § 7 wordt vervangen door wat volgt :

“§ 7. In het geval een universiteit mee wil participeren in het aanbieden van een mastersopleiding die voortkomt uit de omvorming van een voortgezette academische opleiding van een universiteit en samen met die universiteit ook de omgevormde opleiding als een gezamenlijke mastersopleiding wil aanbieden, dan wordt die mastersopleiding in hoofde van de participerende universiteit niet beschouwd als een nieuwe opleiding in de zin van artikel 60septies. Die

universiteit moet die mastersopleiding wel vermelden in de lijst van de omvormingsvoorstellen met uitzondering van de gegevens bedoeld in § 1, 7°. In het geval een hogeschool mee wil participeren in het aanbieden van een bachelors- of mastersopleiding die voorkomt uit de omvorming van een voortgezette opleiding van een hogeschool en samen met die hogeschool de omgevormde opleiding als een gezamenlijke bachelors- of mastersopleiding wil aanbieden dan wordt die bachelors- of mastersopleiding in hoofde van de participerende hogeschool niet beschouwd als een nieuwe opleiding in de zin van artikel 60septies. Die hogeschool moet die mastersopleiding wel vermelden in de lijst van de omvormingsvoorstellen met uitzondering van de gegevens bedoeld in § 2, 7° of § 3, 7°.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.28

In hetzelfde decreet wordt een artikel 125bis.1 ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 125bis.1

De gepubliceerde externe beoordeling heeft ten aanzien van een in omvorming zijnde opleiding, vermeld in de lijst bedoeld in artikel 123, § 5, eerste lid en § 6, of in artikel 125, § 4, betrekking op :

1° de oorspronkelijke opleiding,

2° de reeds gerealiseerde delen van de omgevormde opleiding, en

3° de plannen betreffende de omgevormde opleiding,

voor zover de externe beoordeling gebeurt op een ogenblik dat de omvorming nog niet volledig is gerealiseerd.

De beoordeling stelt het Accreditatieorgaan in staat een accreditatiebesluit te nemen omtrent de omgevormde opleiding.”.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel V.29

In artikel 126, § 2 en 127, § 3 van hetzelfde decreet worden de woorden “artikel 61, § 1, laatste alinea” telkens vervangen door de woorden “artikel 61, § 2”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.30

Aan artikel 128 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 worden de woorden "in vervanging van of" en de woorden "op voorwaarde dat de opleidingen vermeld worden in de omvormingslijst bedoeld in artikel 123, § 5" geschrapt ;

2° in § 2 worden de woorden "in vervanging van of" en de woorden "op voorwaarde dat de opleidingen vermeld worden in de omvormingslijst bedoeld in artikel 125, § 4" geschrapt ;

3° in § 3 worden de woorden "op voorwaarde dat de opleidingen vermeld worden in de omvormingslijst bedoeld in artikel 123, § 6" geschrapt.

– *Aangenomen.*

Artikel V.31

Aan artikel 129 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 worden de woorden "in vervanging van of" en de woorden "en op voorwaarde dat de opleidingen vermeld worden in de omvormingslijst bedoeld in artikel 123, § 5" geschrapt ;

2° in § 2 worden de woorden "in vervanging van of" en de woorden ", op voorwaarde dat de opleidingen vermeld worden in de omvormingslijst bedoeld in artikel 123, § 5" geschrapt ;

3° in § 3 worden de woorden "in vervanging van of" en de woorden ", en op voorwaarde dat de opleidingen vermeld worden in de omvormingslijst bedoeld in artikel 125, § 4" geschrapt ;

4° in § 4 worden de woorden "in vervanging van of" en de woorden "en op voorwaarde dat de opleidingen vermeld worden in de omvormingslijst bedoeld in artikel 125, § 4" geschrapt.

– *Aangenomen.*

Artikel V.32

Aan artikel 130 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“De studenten die vóór 31 december 2003 zijn ingeschreven in een bachelorsopleiding georganiseerd door het in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad gevestigde Vesalius College, kunnen :

1° deze opleiding beëindigen,

2° de graad van bachelor, met of zonder nadere kwalificatie of specificatie verkrijgen ;

3° de titel van bachelor op rechtmatige wijze voeren in de Vlaamse Gemeenschap.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.33

In artikel 133, § 4 en § 5 van hetzelfde decreet worden de woorden “in de zin van artikel 61” telkens vervangen door de woorden “in de zin van artikel 60septies”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.34

In artikel 135 van hetzelfde decreet worden de woorden “bedoeld in artikel 63” geschrapt.

– *Aangenomen.*

Artikel V.35

In artikel 138 van hetzelfde decreet worden de woorden “in titel II van het hogescholendecreet” vervangen door de woorden “in titel II van het ho-

Voorzitter

gescholendecreet, met uitzondering van de bepalingen van hoofdstuk III.”

– *Aangenomen.*

Artikel V.36

In artikel 139 van hetzelfde decreet worden tussen de woorden “met uitzondering van hoofdstuk 3, afdelingen 1 en 2,” en de woorden “hoofdstuk 6” de woorden “artikel 95,” ingevoegd.

– *Aangenomen.*

Artikel V.37

Aan artikel 158bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 19 december 2003, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“In afwijking van het eerste lid treedt artikel 157, 2° in werking op 1 januari 2004.”

– *Aangenomen.*

Artikel V.38

De bepalingen van deze titel hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2003 met uitzondering van de artikelen V.1, V.11, V.12, V.13, V.14, V.19, V.20, V.31 en V.35, die in werking treden met ingang van het academiejaar 2004-2005.

De bepalingen van artikel V.6 en V.24, 2° treden in werking op 1 september 2004.

– *Aangenomen.*

TITEL II

Wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel V.39

In artikel 2 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in 21° worden na het woord "studiejaar" de woorden "en het afleggen van de daaraan verbonden examens" ingevoegd ;

2° in 27° worden de woorden “andere graad” vervangen door de woorden “andere graad of niveau”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.40

In artikelen 5, 3°, 10, § 1, 3°, 11, § 1, 2°, 188, 2° en 3° worden de woorden “industriële wetenschappen en technologie” telkens vervangen door de woorden “industriële wetenschappen en technologie, en nautische wetenschappen”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.41

In artikel 20octies van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de huidige tekst wordt § 1 ;

2° er wordt een § 2 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 2. Vanaf het academiejaar 2002-2003 hebben alle personeelsleden van het onderwijs toegang

Voorzitter

tot de voortgezette lerarenopleiding zorgverbreiding en remediërend leren."

– *Aangenomen.*

Artikel V.42

In artikel 21, eerste lid, van hetzelfde decreet worden na de woorden "hoger onderwijs" de woorden ", een diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie, met uitzondering van het Getuigschrift Pedagogische Bekwaamheid," ingevoegd.

– *Aangenomen.*

Artikel V.43

In hetzelfde decreet wordt een artikel 22bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 22bis

De inschrijving van een student die niet voldoet aan de decretale en reglementaire toelatingsvoorwaarden, is nietig. Aan de nietige inschrijving wordt geen enkel rechtsgevolg verleend.

In afwijking van het in het eerste lid bepaalde, heeft een ingeschreven student die niet voldoet aan de decretale en reglementaire toelatingsvoorwaarden het recht om :

1° examens voor het gevolgde studiejaar af te leggen, en ;

2° indien hij slaagt, de opleiding verder af te werken en een diploma van die opleiding te verwerven indien hij het verdere traject van de opleiding met goed gevolg heeft beëindigd, indien volgende voorwaarden zijn vervuld :

a) de student heeft deelgenomen aan de studieactiviteiten gedurende een termijn van ten minste 60 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van het begin van het academiejaar, respectievelijk van inschrijving, zo de inschrijving na het begin van het academiejaar werd genomen, en ;

b) het foutief karakter werd door de hogeschool vastgesteld dan wel door een externe instantie aan de hogeschool gemeld na de in a) bedoelde termijn, en ;

c) de student heeft geen valse verklaringen afgelegd of valse documenten voorgelegd om aannemelijk te maken dat hij aan de decretale voorwaarden voldoet."

– *Aangenomen.*

Artikel V.44

In artikel 31 van hetzelfde decreet worden de woorden "en het examengeld" geschrapt.

– *Aangenomen.*

Artikel V.45

In artikel 32 van hetzelfde decreet wordt het woord "inschrijvingsgeld" telkens vervangen door de woorden "geld voor de deelname aan onderwijsactiviteiten".

– *Aangenomen.*

Artikel V.46

In artikel 34 van hetzelfde decreet wordt het woord "examengeld" vervangen door de woorden "geld voor het afleggen van de examens over de onderwijsactiviteiten waarvoor de student ingeschreven is".

– *Aangenomen.*

Artikel V.47

In artikel 35 van hetzelfde decreet worden de woorden "inschrijvings- en examengeld" vervangen door het woord "inschrijvingsgeld".

– *Aangenomen.*

Voorzitter**"Artikel 123****Artikel V.48**

Artikel 74, derde en vierde lid, van hetzelfde decreet worden opgeheven.

– *Aangenomen.*

Artikel V.49

Aan artikel 106 van hetzelfde decreet, opgeheven door het decreet van 20 april 2001, wordt opnieuw opgenomen in volgende lezing :

"Bij overeenkomst gesloten tussen een instelling van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening en een hogeschool, kan een lid van het personeel van een dergelijke instelling met zijn instemming belast worden met de uitvoering van opdrachten met inbegrip van examens aan deze hogeschool. De overeenkomst bepaalt de termijn van de opdracht en desgevallend de financiële vergoeding die door de hogeschool betaald wordt aan de instelling waartoe het lid van het personeel behoort."

– *Aangenomen.*

Artikel V.50

Artikel 120 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 120

In afwijking van artikel 117 kan het ambt van werk-leider slechts door bevordering of ambtswijziging worden toegewezen."

– *Aangenomen.*

Artikel V.51

Artikel 123 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

Doctor-assistenten worden aangesteld voor maximaal twee termijnen van ten hoogste drie jaar.

De aanstelling voor de tweede periode kan slechts na een gunstige evaluatie.

Doctor-assistenten die op het einde van het academiejaar 2003-2004 in dienst zijn, kunnen na het beëindigen van de lopende aanstelling, voor één bijkomende periode van ten hoogste drie jaar aangesteld worden.

In geval van zwangerschap of langdurige en ernstige ziekte tijdens de eerste of tweede termijn van het mandaat worden de doctor-assistenten voor een bijkomende termijn van één jaar aangesteld."

– *Aangenomen.*

Artikel V.52

Aan artikel 130, tweede lid van hetzelfde decreet wordt een 5° toegevoegd, dat luidt als volgt :

"5° Bij externe werving als hoofdpraktijklector of als hoofdlector :

- ten minste vier jaar nuttige beroepservaring buiten het onderwijs verworven hebben, of
- ten minste twee jaar dienstanciënniteit verworven hebben als praktijklector of als lector in een andere hogeschool."

– *Aangenomen.*

Artikel V.53

Artikel 136, § 3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 4 april 2003, wordt vervangen door wat volgt :

"§ 3. Het personeelslid dat gedurende 10 jaren belast was met het mandaat van departementshoofd of bibliothecaris, verwerft bij beëindiging van zijn mandaat de salarisschaal zoals bedoeld in § 1 definitief en behoudt deze salarisschaal als het zijn betrekking op de personeelsformatie opnieuw opneemt."

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel V.54

In artikel 137, § 1, worden de woorden “algemeen directeur” vervangen door de woorden “algemeen directeur, lid van het onderwijzend personeel”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.55

Aan artikel 158 van hetzelfde decreet wordt een § 3 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 3. Na een mandaatsperiode van tien jaar wordt de salarisschaal zoals bedoeld in § 1 definitief en behoudt het personeelslid deze salarisschaal wanneer het zijn betrekking op de personeelsformatie weer opneemt.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.56

In hetzelfde decreet wordt een artikel 158bis toegevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 158bis

§ 1. De bezoldiging van de algemeen directeur, lid van het administratief en technisch personeel, bestaat uit :

1° ofwel een mandaatsvergoeding gelijk aan het verschil tussen het salaris van gewoon hoogleraar, berekend rekening houdend met de door het personeelslid verworven geldelijke anciënniteit, en het salaris waarop het personeelslid ingevolge zijn betrekking op de personeelsformatie recht heeft, en toe te voegen aan dit salaris ;

2° ofwel het salaris van gewoon hoogleraar.

§ 2. Wanneer het mandaat van het personeelslid dat belast was met de functie van algemeen directeur beëindigd is, en wanneer het zijn betrekking op de personeelsformatie weer opneemt, krijgt het opnieuw de salarisschaal verbonden aan deze betrekking en vervalt het recht op de vergoeding bedoeld in § 1.

§ 3. Het personeelslid dat gedurende 10 jaren belast was met het mandaat van algemeen directeur, verwerft bij beëindiging van zijn mandaat de salarisschaal zoals bedoeld in § 1 definitief en behoudt deze salarisschaal als het zijn betrekking op de personeelsformatie opnieuw opneemt.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.57

In artikel 165, derde lid, van hetzelfde decreet wordt het woord “academiejaar” vervangen door het woord “jaar”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.58

Artikel 183bis, § 3, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

“Het onderwijsontwikkelingsplan dient in voorkomend geval door de associatie waarvan de hogeschool deel uitmaakt, positief te worden geadviseerd. De aanvullende middelen bedoeld in § 1 kunnen ook besteed worden aan projecten van onderwijskundige en inhoudelijke vernieuwing van het onderwijs binnen de associatie met inbegrip van de academisering van het hoger onderwijs van twee cycli.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.59

In artikel 190 van hetzelfde decreet wordt § 6, eerste zin, ingevoegd bij het decreet van 4 april 2003, vervangen door wat volgt :

“§ 6. Voor de berekening van het aantal studenten, zoals bedoeld in § 1 en § 2 wordt in 2003 het gemiddeld aantal financierbare studenten op 1 februari 2000, 1 februari 2001 en 1 februari 2002 in aanmerking genomen en wordt vanaf 2004 het gemiddeld aantal financierbare studenten op 1 februari 2001, 1 februari 2002 en 1 februari 2003 in aanmerking genomen. Voor de berekening van het aantal studenten, zoals bedoeld in § 3 wordt het gemiddeld aantal financierbare studenten op 1 februari

Voorzitter

2001, 1 februari 2002 en 1 februari 2003 in aanmerking genomen."

– *Aangenomen.*

Artikel V.60

Aan artikel 190bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 4 april 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt :

"De Vlaamse regering draagt jaarlijks bij in de financiering van het projectmatig wetenschappelijk onderzoek in het hoger professioneel onderwijs van de hogescholen." ;

2° in § 1 wordt het derde lid vervangen door wat volgt :

"Deze middelen worden verdeeld volgens het aantal financierbare studenten in de opleidingen van het hoger professioneel onderwijs op 1 februari 2001, 1 februari 2002 en 1 februari 2003." ;

3° in § 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt :

"De Vlaamse regering draagt jaarlijks bij in de financiering van projecten van hogescholen, die een versterking inhouden van het projectmatig wetenschappelijk onderzoek van het hoger professioneel onderwijs."

– *Aangenomen.*

Artikel V.61

In artikel 193 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2003, worden de woorden "gemiddeld studentenaantal op 1 februari 2001, op 1 februari 2002 en op 1 februari 2003" vervangen door de woorden "gemiddeld aantal financierbare studenten op 1 februari 2000, op 1 februari 2001 en op 1 februari 2002 in 2003 en vanaf 2004 berekend op basis van het gemiddeld aantal financierbare studenten op 1 februari 2001, 1 februari 2002 en 1 februari 2003".

– *Aangenomen.*

Artikel V.62

In artikel 216 van hetzelfde decreet wordt het derde streepje opgeheven.

– *Aangenomen.*

Artikel V.63

In artikel 225 wordt het tweede lid opgeheven.

– *Aangenomen.*

Artikel V.64

Artikel 233 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 1996, wordt vervangen door wat volgt :

" Artikel 233

De hogescholen voeren betreffende alle voorzieningen van de instelling een algemene boekhouding door middel van een stelsel van boeken en rekeningen met inachtneming van de gebruikelijke regels van het dubbel boekhouden en een aangepaste analytische boekhouding. De boekhouding omvat alle verrichtingen, bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen van welke aard ook. De Vlaamse regering legt een boekhoudkundig schema vast. De boekhouding wordt voorgelegd aan een bedrijfsrevisor. De bedrijfsrevisor kan rechtstreeks briefwisseling voeren met de commissaris van de Vlaamse regering bij de hogeschool over de boekhouding en rekeningen van de hogeschool. Hij brengt het hogeschoolbestuur hiervan op de hoogte."

– *Aangenomen.*

Artikel V.65

In artikel 243, § 3 van hetzelfde decreet worden de woorden "zes jaar" vervangen door de woorden "vier jaar".

Voorzitter

– *Aangenomen.*

Artikel V.67

Artikel 263, § 2 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

“§ 2. In spoedeisende omstandigheden neemt de voorzitter de beslissingen die zich opdringen. De beslissingen worden op de eerstvolgende vergadering van de raad van bestuur ter kennisgeving voorgelegd.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.68

In artikel 266, § 5 van hetzelfde decreet wordt de derde, tevens laatste zin opgeheven.

– *Aangenomen.*

Artikel V.69

In artikel 268 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° 5° wordt vervangen door wat volgt :

“5° het benoemen van het niet-leidinggevend administratief en technisch personeel en het toekennen van de ambtswijzigingen en bevorderingen van dit personeel ;” ;

2° 6° wordt vervangen door wat volgt :

“6° de tijdelijke aanstelling van het onderwijzend personeel ;” ;

3° er wordt een 8° toegevoegd, dat luidt als volgt :

“8° het sluiten van de samenwerkingsakkoorden bedoeld in artikel 278, 10° ;”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.70

Aan artikel 269 van hetzelfde decreet wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“In spoedeisende omstandigheden neemt de voorzitter de beslissingen die zich opdringen. De beslissingen worden op de eerstvolgende vergadering van het bestuurscollege ter kennisgeving voorgelegd.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.71

Aan de tweede zin van artikel 275 van hetzelfde decreet wordt een zinsnede toegevoegd, die luidt als volgt :

“aangesteld overeenkomstig artikel 262, eerste lid, 9°”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.72

In artikel 276 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid worden 1°, 2° en 3° hernoemd als 2°, 3° en 4° ;

2° aan het eerste lid wordt een nieuw 1° toegevoegd, dat luidt als volgt :

“1° het departementshoofd ;” ;

3° in het overeenkomstig 1° hernoemde 4° van het eerste lid worden de woorden “vertegenwoordigers bedoeld in 1° en 2°” vervangen door de woorden “vertegenwoordigers bedoeld in 2° en 3°” ;

4° in het derde lid worden tussen de woorden “leden van de departementsraad,” en “wordt terzelfder tijd” de woorden “bedoeld onder het eerste lid, 2° en 3°” ingevoegd ;

5° § 2 wordt opgeheven.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

“Artikel 279bis

Artikel V.73

Artikel 277 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

“Artikel 277

Het departementshoofd is de voorzitter van de departementsraad en heeft van rechtswege stemrecht.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.74

In artikel 278 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden “In het bijzonder is de departementsraad belast met :” worden vervangen door de woorden “In het bijzonder is de departementsraad, met inachtnaam van artikel 262, eerste lid, 8° en 268, 6°, 7° en 8°, belast met :” ;

2° 1° wordt vervangen door wat volgt :

“1° het doen van voorstellen inzake de aanstelling en benoeming van het onderwijzend personeel ;” ;

3° 10° wordt vervangen door wat volgt :

“10° het doen van voorstellen inzake het sluiten van samenwerkingsakkoorden ;” ;

4° 12° wordt vervangen door wat volgt :

“12° het doen van voorstellen inzake het toekennen van ambtswijzigingen en bevorderingen voor het personeel toegewezen aan het departement ;”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.75

Aan Titel V, Hoofdstuk I, Afdeling 2, Onderafdeling 5 van hetzelfde decreet wordt een artikel 279bis toegevoegd, dat luidt als volgt :

In geval de raad van bestuur, bij een meerderheid van drie vierden van de uitgebrachte stemmen, vaststelt dat een departementsraad niet meer behoorlijk werkt, kan hij het bestuurscollege machtigen om een tijdlang de bevoegdheden van die departementsraad uit te oefenen. Het bestuurscollege brengt hierover verslag uit op de raad van bestuur.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.76

Artikel 296, tweede lid, 2°, van hetzelfde decreet wordt de tekst van 2° vervangen door wat volgt :

“2° de helft vertegenwoordigers van het personeel, verkozen door en onder leden van het personeel verbonden aan het departement, met uitzondering van het departementshoofd. De kandidaten dienen op het ogenblik van de verkiezing te minste twee jaar een betrekking in de hogeschool te hebben bekleed.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.77

In hetzelfde decreet wordt een artikel 337bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 337bis

De leden van het administratief personeel die een door de Vlaamse regering nader te omschrijven politiek mandaat hebben uitgeoefend in de periode tussen 1 januari 1996 en de inwerkingtredingsdatum van het besluit van de Vlaamse regering dat het politiek voor de leden van het administratief en technisch personeel dient te regelen, worden geacht een politiek verlot overeenkomstig de bepalingen van genoemd besluit te hebben opgenomen.”.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel V.78

De bepalingen van deze titel treden als volgt in werking :

- 1° artikelen V.39, 2°, V.54, V.55, V.56, V.65 en V.77 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 1996 ;
- 2° artikelen V.49 heeft uitwerking met ingang van 1 september 1996 ;
- 3° artikelen V.42 en V.43 hebben uitwerking met ingang van het academiejaar 2001-2002 ;
- 4° artikel V.41 heeft uitwerking met ingang van het academiejaar 2002-2003 ;
- 5° artikel V.40 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2003 ;
- 6° artikelen V.48, V.51, V.53, V.57, V.58, V.59, V.60, V.61 en V.76 hebben uitwerking met ingang van 1 oktober 2003 ; Geen opmerkingen ?
- 7° artikel V.64 treedt in werking op 1 januari 2004 ;
- 8° artikelen V.66 tot en met V.75 treden in werking met ingang van 1 april 2004 ;
- 9° artikelen V.39, 1°, V.44, V.45, V.46, V.47 en V.63 treden in werking met ingang van het academiejaar 2004-2005.

– *Aangenomen.*

TITEL III

Wijzigingen betreffende de universiteiten

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen aan het koninklijk besluit nr. 542 van 31 maart 1987 houdende organisatie, de werking en het beheer van de rijksuniversitaire ziekenhuizen van Gent en Luik

Artikel V.79

Aan artikel 6 van het koninklijk besluit nr. 542 van 31 maart 1987 houdende organisatie, de werking en

het beheer van de rijksuniversitaire ziekenhuizen van Gent en Luik, gewijzigd bij de decreten van 21 december 1994, 8 juli 1996 en 7 december 2001, wordt een § 11 toegevoegd, die luidt als volgt :

"§ 11. De raad van het bestuur van het Universitair Ziekenhuis Gent is bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten met andere ziekenhuizen met betrekking tot de zorgverstrekking en de opleiding van artsen en artsen-specialisten, de raad van de Faculteit van de Universiteit Gent die instaat voor de organisatie van de opleiding geneeskunde gehoord.

Het Universitair Ziekenhuis Gent wordt gemachtigd om :

- 1° toe te treden tot een vereniging die tot doel heeft ziekenhuizen of gezondheidsvoorzieningen te beheren, zoals bedoeld in hoofdstuk XII van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn ;
- 2° toe te treden tot een vereniging met het oog op de gehele of gedeeltelijke exploitatie van een ziekenhuis of van een ziekenhuisgebonden activiteit of gezondheidsvoorzieningen, zoals bedoeld in hoofdstuk XIIbis van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn ;
- 3° toe te treden tot een vereniging zonder winstoogmerk die tot doel heeft ziekenhuizen of gezondheidsvoorzieningen te beheren of uit te baten of een dergelijke vereniging mede op te richten.

Het UZ Gent kan daartoe de noodzakelijke inbreng doen in de vorm van voorschotten, kapitaal en materiële of immateriële activa."

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK 2

Wijzigingen aan het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel V.80

In artikel 34, eerste lid, van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse

Voorzitter

Gemeenschap, gewijzigd bij het decreet van 20 april 2001, worden na de woorden "één cyclus" de woorden ", een diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie met uitzondering van het Getuigschrift Pedagogische Bekwaamheid" ingevoegd.

– *Aangenomen.*

Artikel V.81

In hetzelfde decreet wordt een artikel 34bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 34bis

De inschrijving van een student die niet voldoet aan de decretale en reglementaire toelatingsvoorwaarden, is nietig. Aan de nietige inschrijving wordt geen enkel rechtsgevolg verleend.

In afwijking van het in het eerste lid bepaalde, heeft een ingeschreven student die niet voldoet aan de decretale en reglementaire toelatingsvoorwaarden het recht om :

- 1° examens voor het gevolgde studiejaar af te leggen, en ;
- 2° indien hij slaagt, de opleiding verder af te werken en een diploma van die opleiding te verwerven indien hij het verdere traject van de opleiding met goed gevolg heeft beëindigd, indien volgende voorwaarden zijn vervuld :
  - a) de student heeft deelgenomen aan de studieactiviteiten gedurende een termijn van ten minste 60 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van het begin van het academiejaar, respectievelijk van inschrijving, zo de inschrijving na het begin van het academiejaar werd genomen, en
  - b) het foutief karakter werd door de universiteit vastgesteld dan wel door een externe instantie aan de universiteit gemeld na de in a) bedoelde termijn, en
  - c) de student heeft geen valse verklaringen afgelegd of valse documenten voorgelegd om

aannemelijk te maken dat hij aan de decretale voorwaarden voldoet.”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.82

Aan artikel 65 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 oktober 2000, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Naast de academische taken bedoeld in het eerste lid kan het universiteitsbestuur de leden van het zelfstandig academisch personeel ook belasten met organisatorische, coördinerende of administratieve taken.".

– *Aangenomen.*

Artikel V.83

Aan artikel 80 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 1994, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Bij overeenkomst gesloten tussen een instelling van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening en een universiteit, kan een lid van het personeel van een dergelijke instelling met zijn instemming belast worden met de uitvoering van opdrachten met inbegrip van het afnemen van examens aan deze universiteit. De overeenkomst bepaalt de inhoud en de termijn van de opdracht en desgevallend de financiële vergoeding die door de universiteit betaald wordt aan de instelling waartoe het lid van het personeel behoort.".

– *Aangenomen.*

Artikel V.84

Artikel 91, derde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 15 juli 1997 en gewijzigd bij het decreet van 20 april 2001, wordt vervangen door wat volgt :

"Het universiteitsbestuur kan in geval van eerste benoeming tot lid van het zelfstandig academisch personeel de personen aanstellen in een tijdelijk dienstverband als lid van het zelfstandig acade-

Voorzitter

misch personeel voor een periode van ten hoogste drie jaar met uitzicht op een vaste benoeming zonder nieuwe vacature, indien het universiteitsbestuur de prestaties van de betrokkene gunstig beoordeelt."

– *Aangenomen.*

Artikel V.85

In artikel 92, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 januari 1993, wordt de tweede zin vervangen door wat volgt :

"In het geval van zwangerschap of langdurige en ernstige ziekte tijdens de eerste, de tweede of de derde termijn van het mandaat worden de assistenten voor een bijkomende termijn van één jaar aangesteld."

– *Aangenomen.*

Artikel V.86

Aan artikel 94 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"In geval van zwangerschap of langdurige en ernstige ziekte tijdens de eerste of de tweede termijn van het mandaat worden de doctor-assistenten voor een bijkomende termijn van één jaar aangesteld."

– *Aangenomen.*

Artikel V.87

Aan artikel 95, derde lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999, wordt de volgende zin toegevoegd :

"De heroverweging van de inschalingsanciënniteit moet uitdrukkelijk en grondig gemotiveerd zijn."

– *Aangenomen.*

Artikel V.88

Artikel 99 van hetzelfde decreet, opgeheven door het decreet van 18 mei 1999, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing :

"Artikel 99

Voor de toepassing van artikel 95, tweede lid, en artikel 97, eerste lid, bepaalt het universiteitsbestuur de algemene bezoldigingsvoorschriften."

– *Aangenomen.*

Artikel V.89

Aan artikel 130ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 1994 en vervangen bij het decreet van 4 april 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 2 wordt de laatste zin vervangen door volgende zinnen :

"Het onderwijsontwikkelingsplan dient in voorkomend geval door de associatie waarvan de universiteit deel uitmaakt, positief te worden geadviseerd. De aanvullende middelen bedoeld in § 1 kunnen ook besteed worden aan projecten van onderwijskundige en inhoudelijke vernieuwing van het onderwijs binnen de associatie met inbegrip van de academisering van het hoger onderwijs van twee cycli."

2° er wordt een § 9 toegevoegd, die luidt als volgt :

"§ 9. De aanvullende middelen die in het begrotingsjaar 2002 bij wijze van convenants aan de universiteiten werden toegekend, alsook de aanvullende middelen bedoeld in § 1 die aan de universiteiten worden toegekend, worden niet beschouwd als werkingsuitkering en worden geboekt op de afdeling IV onderzoeksfondsen en wetenschappelijke dienstverlening, onderafdeling Andere Onderzoeksfondsen."

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel V.90

De § 5 die bij artikel V. 36 van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV aan artikel 140ter van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap werd toegevoegd, wordt hernoemd als § 6.

De § 5 die bij artikel V.39 van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV aan artikel 140ter van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap werd toegevoegd, wordt hernoemd als § 7.

– *Aangenomen.*

Artikel V.91

Aan artikel 161 van hetzelfde decreet, vervangen door de decreten van 27 januari 1993 en 4 april 2003, wordt de volgende zin toegevoegd :

"De Vlaamse regering legt het boekhoudschema vast."

– *Aangenomen.*

Artikel V.93

In artikel 182, zesde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 1996 worden de woorden "eerste en tweede lid" vervangen door de woorden "eerste tot en met vierde lid".

– *Aangenomen.*

Artikel V.94

Aan artikel 188 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 27 januari 1993 en 18 mei 1999, wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"De bedragen van de bezoldigingen, de toelagen en de vergoedingen waarvan sprake in artikel 104 van dit decreet en in artikel 2, § 1, van het besluit van de Vlaamse regering van 27 februari 1992 houdende vaststelling van de loopbaanstructuur en van het bezoldigingsstatuut van het administratief en technisch personeel van de universiteiten in de

Vlaamse Gemeenschap verwijzen met ingang van 1 januari 1993 tot en met 31 december 1999 naar de bedragen zoals die op het ogenblik van de toekenning ervan vermeld werden in het Vlaams personeelsstatuut."

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK 3

Wijzigingen aan het decreet van 18 mei 1999 betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening

Artikel V.95

Aan artikel 14, 2°, van het decreet van 18 mei 1999 betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"De instellingen kunnen aan de personeelsleden van de universiteiten of hogescholen die op grond het vorenstaande ingezet worden voor de uitvoering van onderwijs, onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening een persoonlijke vergoeding toekennen voor de geleverde prestaties."

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK 4

Inwerkingtredingsbepaling

Artikel V.96

De bepalingen van deze titel treden als volgt in werking :

1° artikelen V.82 en V.83 hebben uitwerking met ingang van 1 oktober 1991 ;

2° artikel V.94 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1993 ;

3° artikel V.84 heeft uitwerking met ingang van 1 oktober 1997 ;

Voorzitter

4° artikel V.87 heeft uitwerking met ingang van 1 oktober 1999 ;

5° artikelen V.89, 2°, V.90 en V.92 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2002 ;

6° artikel V.89, 1° heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2003 ;

7 artikelen V.80, V.83, V.85, V.86, V.88 en V.95 treden in werking op 1 oktober 2003 ;

8° artikelen V.79 en V.91 treden in werking op 1 januari 2004.

– *Aangenomen.*

TITEL IV

Wijzigingen aan het decreet van 7 juli 1998 betreffende de organisatie van de Vlaamse Hogescholenraad

Artikel V.97

In artikel 2 van het decreet van 7 juli 1998 betreffende de organisatie van de Vlaamse Hogescholenraad worden de woorden “instelling van openbaar nut” tweemaal vervangen door de woorden “stichting van openbaar nut”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.98

In artikel 4 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 wordt de tweede zin opgeheven ;

2° § 2 wordt vervangen door wat volgt :

“§ 2. De algemene vergadering legt bij reglement de samenstelling van de raad van beheer vast. Zij bepaalt de procedure van aanduiding van de leden van de raad van beheer, de duur van het mandaat en de wijze van aanduiding van voorzitter, ondervoorzitter, penningmeester en secretaris. Zolang dit reglement niet is vastgelegd, blijft de bestaande wijze van aanduiding, samenstelling en duur van mandaat van toepassing.”.

– *Aangenomen.*

TITEL V

Wijziging aan het decreet van 14 februari 2003 betreffende het Onderwijs XIV

Artikel V.99

In artikel V.23, 2°, van het decreet van 14 februari 2003 betreffende het Onderwijs XIV worden de woorden “1 september 1996” vervangen door de woorden “1 januari 1996”.

– *Aangenomen.*

Artikel V.100

Artikel V.99 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1996.

– *Aangenomen.*

TITEL VI

De regularisatie van sommige diploma's en graden

Artikel V.101

De volgende diploma's en graden in het hoger onderwijs worden geacht rechtmatig te zijn uitgereikt door de Evangelische Theologische Faculteit te Heverlee (voorheen het Bijbelinstituut) of door de Universitaire Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid te Brussel :

1° getuigschrift van studiën gedaan met het oog op het godsdienstonderricht uitgereikt na vier jaar studie ;

2° diploma voor het protestants godsdienstonderricht in de lagere graad ;

3° gegradueerde in de godsdienstwetenschappen ;

4° geaggregeerde voor het protestants godsdienstonderricht in het lager secundair onderwijs.

Voorzitter

Deze bepaling geldt tot het einde van het academiejaar 2006-2007. Studenten die in het academiejaar 2006-2007 niet slaagden voor de examens van het studiejaar leidend tot één van de in het eerste lid bedoelde diploma's en graden, kunnen evenwel nog een rechtmatig afgeleverd diploma, respectievelijk een rechtmatig afgeleverde graad behalen in het academiejaar 2007-2008.

– *Aangenomen.*

Artikel V.102

Artikel V.101 heeft uitwerking met ingang van 1 oktober 1964.

– *Aangenomen.*

DEEL VI

Bijzondere begeleidende maatregelen inzake onderzoek en samenwerking

TITEL I

Wijzigingen aan het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel VI.1

In artikel 169ter van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1, eerste lid worden de woorden “personeelsleden van de universiteit en van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek alsook door de houders van een beurs toegekend door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk-Technologisch Onderzoek in de industrie of een Vlaamse universiteit” vervangen door de woorden “bezoldigde personeelsleden” en worden de woorden “andere personen” vervangen door de woorden “vrijwillige onderzoekers”;

2° aan § 1 worden een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt :

“Onder bezoldigd personeelslid wordt verstaan :

- a) een lid van het academisch personeel,
- b) een bursaal werkzaam binnen de universiteit of een door de universiteit bezoldigde wetenschappelijke medewerker of
- c) een beleidsondersteunend of technisch personeelslid van de universiteit.

In de gevallen bedoeld onder b) en c) wordt geen rekening gehouden met aanwezigheid of afwezigheid van enige supervisie op het onderzoek, de aard van de tewerkstelling of de herkomst van de bezoldiging.

Onder vrijwillige onderzoeker wordt verstaan een persoon die van de universiteit geen vergoeding ontvangt, dan wel een vergoeding die overeenkomstig de wetgeving op de sociale zekerheid geen aanleiding geeft tot enige bijdrageplicht.”;

3° in § 4, tweede lid worden tussen de woorden “tot gebruik ervan voor” en “wetenschappelijke doeleinden” de woorden “onderwijskundige of” ingevoegd ;

4° er wordt een § 7bis toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 7bis. De in dit artikel omschreven rechten en plichten van de universiteit kunnen op algemene of individuele basis worden toegekend aan :

1° op grond van het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie :

- a) de associatie, of
- b) een dienst zonder rechtspersoonlijkheid onder het gezag van de associatie, of
- c) een dienst met rechtspersoonlijkheid onder het toezicht van de associatie.

2° op grond van een beslissing van het universiteitsbestuur :

- a) een dienst zonder rechtspersoonlijkheid onder het gezag van de universiteit, of

Voorzitter

- b) een dienst met rechtspersoonlijkheid onder het toezicht van de universiteit.”

– *Aangenomen.*

TITEL II

Wijzigingen aan het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel VI.2

In Titel IV van hetzelfde decreet wordt een Hoofdstuk IIIbis, bestaande uit artikel 215bis, toegevoegd, dat luidt als volgt :

“HOOFDSTUK IIIbis

Vermogensrechten op vindingen aan hogescholen

Artikel 215bis

§ 1. De vermogensrechten op vindingen die, in het kader van hun onderzoekstaken, gedaan worden door bezoldigde personeelsleden, komen uitsluitend toe aan de hogeschool. In dezelfde lijn verkrijgt de hogeschool eveneens de vermogensrechten op vindingen gedaan door vrijwillige onderzoekers die aan de hogeschool onderzoek verrichten voor zover deze overdracht van rechten in een schriftelijke overeenkomst met deze personen wordt bevestigd.

Onder vindingen wordt verstaan potentieel octrooieerbare uitvindingen, kweekproducten, tekeningen en modellen, topografieën van halfgeleiderproducten, computerprogramma's en databanken die, met het oog op een industriële of landbouwkundige toepassing voor commerciële doeleinden aanwendbaar zijn.

Onder bezoldigd personeelslid wordt verstaan :

- a) een lid van het onderwijzend personeel,
- b) een bursaal werkzaam binnen de hogeschool of een door de hogeschool bezoldigde wetenschappelijke medewerker of

- c) een beleidsondersteunend of technisch personeelslid van de hogeschool.

In de gevallen bedoeld onder b) en c) wordt geen rekening gehouden met aanwezigheid of afwezigheid van enige supervisie op het onderzoek, de aard van de tewerkstelling of de herkomst van de bezoldiging.

Onder vrijwillige onderzoeker wordt verstaan een persoon die van de hogeschool geen vergoeding ontvangt, dan wel een vergoeding die overeenkomstig de wetgeving op de sociale zekerheid geen aanleiding geeft tot enige bijdrageplicht.

§ 2. De onderzoeker heeft de plicht om zijn vinding voor elke andere vorm van bekendmaking aan te melden aan de binnen de hogeschool bevoegde dienst.

Met het oog op de bescherming van haar rechten kan de hogeschool op een redelijke wijze en gedurende een termijn van maximum 12 maanden, de vrijheid van openbaarmaking van de onderzoeker beperken.

§ 3. De hogeschool heeft het uitsluitend recht tot exploitatie van de vinding. Bij die exploitatie ziet de hogeschool er op toe dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de mogelijkheid tot gebruik van de onderliggende onderzoeksresultaten voor doeleinden van onderwijs en onderzoek. Bij de exploitatie neemt zij tevens de mogelijke aantrekking van activiteiten naar de hogeschool of haar regio in overweging.

De onderzoeker heeft het recht om geïnformeerd te worden over de stappen die de hogeschool onderneemt met betrekking tot de juridische bescherming en exploitatie van zijn vinding.

De onderzoeker heeft het recht op een bij een intern reglement vastgesteld of overeengekomen billijk aandeel in de geldelijke opbrengsten die de hogeschool verwerft uit de exploitatie van de vinding.

§ 4. De hogeschool kan haar rechten op vindingen op een algemene of individuele basis overdragen aan de onderzoeker doch zij behoudt steeds een onvervreemdbaar, niet-exclusief en kosteloos recht tot gebruik ervan voor onderwijskundige of wetenschappelijke doeleinden. De hogeschool kan eveneens een aandeel bedingen in de opbrengsten die de onderzoeker uit de exploitatie van die rechten verwerft.

Voorzitter

Onverminderd het bepaalde in § 5, beschikt de onderzoeker over de mogelijkheid om de rechten op zijn vinding op te eisen indien de hogeschool, zonder geldige reden, nalaat de vinding binnen een redelijke termijn en uiterlijk binnen de drie jaar na de datum van aanmelding bedoeld in § 2 te exploiteren.

§ 5. Indien voor het verwerven van een bescherming van de vinding, formaliteiten moeten vervuld worden of termijnen moeten nageleefd worden en de hogeschool nalaat daartoe de nodige stappen te zetten binnen een termijn van zes maanden te rekenen vanaf de aanmelding, komen, behoudens andersluidende afspraken tussen de onderzoeker en de hogeschool, de rechten op de vinding, met inbegrip van de exploitatierechten, toe aan de onderzoeker, onverminderd het in § 4 omschreven wetenschappelijk gebruiks- en vergoedingsrecht van de hogeschool.

Indien de hogeschool tijdig de vereiste formaliteiten vervult, streeft zij nadien een geografische bescherming en exploitatie van de vinding na. In voorkomend geval, deelt zij uiterlijk twee maanden voor het verstrijken van het Unionistisch recht van voorrang (Verdrag van Parijs) schriftelijk aan de onderzoeker mee voor welke landen bescherming wordt gevraagd. In de overblijvende landen verkrijgt de onderzoeker onmiddellijk het recht om zelf bescherming aan te vragen alsook om, overeenkomstig de gemaakte afspraken tussen de hogeschool en de onderzoeker, de vinding te exploiteren.

§ 6. Het hogeschoolbestuur stelt een intern reglement vast waarin de concrete modaliteiten voor de toepassing van de bepalingen van dit artikel nader worden uitgewerkt. Het hogeschoolbestuur houdt hierbij rekening met de bij of krachtens de wet, het decreet of de Europese regelgeving vastgestelde voorwaarden met betrekking tot de eigendom en exploitatie van intellectuele eigendomsrechten.

§ 7. Dit artikel doet geen afbreuk aan de mogelijkheid dat de hogeschool onderzoeksovereenkomsten en dienstverleningscontracten met derden sluit overeenkomstig het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en hogescholen met andere rechtspersonen.

§ 8. De in dit artikel omschreven rechten en plichten van de hogeschool kunnen op algemene of individuele basis worden toegekend aan :

- 1° op grond van het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie :
  - a) de associatie, of
  - b) de universiteit binnen de associatie,
  - c) een dienst zonder rechtspersoonlijkheid onder het gezag van de associatie of de universiteit, of
  - d) een dienst met rechtspersoonlijkheid onder het toezicht van de associatie of de universiteit.
- 2° op grond van een beslissing van het hogeschoolbestuur :
  - a) een dienst zonder rechtspersoonlijkheid onder het gezag van de hogeschool, of
  - b) een dienst met rechtspersoonlijkheid onder het toezicht van de hogeschool.”

– *Aangenomen.*

TITEL III

Wijzigingen aan het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen

Artikel VI.3

In artikel 9 van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999 worden volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° de woorden “industriële valorisatie” worden vervangen door de woorden “valorisatie” ;
- 2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

Voorzitter

“Een spin-offbedrijf neemt de vorm aan van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.”.

– *Aangenomen.*

Artikel VI.4

In hetzelfde decreet wordt het opschrift van Hoofdstuk III vervangen door wat volgt :

“Deelname in spin-offondersteunende bedrijven”.

– *Aangenomen.*

Artikel VI.5

In artikel 20, van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1 wordt vervangen door wat volgt :

“§ 1. Een universiteit of hogeschool kan als rechtspersoon slechts deelnemen in de in § 2, § 3 en § 4 bedoelde spin-offondersteunende bedrijven op grond van een formele beslissing van het universiteits- of hogeschoolbestuur en met inachtnaam van het beoordelingskader bedoeld in artikel 101bis, 5°, a) van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

Zo de universiteit of hogeschool niet behoort tot een associatie, wordt de formele beslissing van het universiteits- of hogeschoolbestuur genomen op grond van een intern reglement, dat vertrekt vanuit het gegeven dat dergelijke deelname slechts aangewezen is indien de vooropgestelde doelstellingen niet even efficiënt en effectief nagestreefd kunnen worden door de instelling zelf of door middel van een overeenkomst.” ;

2° in § 2 wordt het woord “ook” geschrapt ;

3° er wordt een § 5 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 5. Spin-offondersteunende bedrijven nemen de vorm aan van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.”.

– *Aangenomen.*

Artikel VI.6

Artikel 21, 23, 24 en 26 van hetzelfde decreet worden opgeheven.

– *Aangenomen.*

Artikel VI.7

In artikel 22 van hetzelfde decreet worden de woorden “V.Z.W.’s of andere rechtspersonen” vervangen door de woorden “Spin-offondersteunende bedrijven”.

– *Aangenomen.*

TITEL IV

Wijzigingen aan het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen

Artikel VI.8

In Titel I van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen wordt een Hoofdstuk Vbis ingevoegd, dat luidt als volgt :

“HOOFDSTUK Vbis

Deelname in rechtspersonen

Artikel 95bis

§ 1. Hogescholen en universiteiten kunnen op grond van een formele beslissing van het instellingsbestuur deelnemen in volgende rechtspersonen :

1° de spin-off bedrijven en spin-offondersteunende bedrijven, bedoeld in het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen ;

Voorzitter

- 2° de in artikel 101bis, 2° bedoelde voor valorisatie bevoegde dienst ;
- 3° de instanties bedoeld in artikel 101bis, 3°, a), artikel 169ter, § 7bis van het universiteitendecreet en artikel 215bis, § 8 van het hogescholendecreet ;
- 4° de rechtspersonen zonder winstoogmerk die het beheer of de coördinatie van sociale voorzieningen tot doel hebben ;
- 5° de rechtspersonen zonder winstoogmerk met een maatschappelijk doel gericht op onderzoek, de organisatie of coördinatie van contractonderwijs, sociaal-culturele dienstverlening of de organisatie of coördinatie van administratieve diensten of dienstverlening.

De bepalingen van het eerste lid doen geen afbreuk aan :

- 1° de bepalingen van Hoofdstuk VI ;
- 2° de mogelijkheid om effecten aan te houden in de zin van artikel 2 van de wet van 22 april 2003 betreffende de openbare aanbiedingen van effecten.

§ 2. Instellingsbesturen kunnen een personeelslid met zijn instemming belasten met een taak bij de in § 1, eerste lid bedoelde rechtspersonen.

Het betrokken personeelslid blijft gedurende de opdracht juridisch en administratief behoren tot de terbeschikkingstellende hogeschool of universiteit.

§ 3. Aan een in § 1, eerste lid bedoelde rechtspersoon kan een gebruiksrecht worden toegekend op lokalen, infrastructuur, diensten of personeel van de hogeschool of de universiteit. Dit gebruiksrecht moet het voorwerp uitmaken van een overeenkomst tussen het instellingsbestuur en de rechtspersoon.

Het in het eerste lid bedoelde gebruiksrecht kan niet in een rechtspersoon worden ingebracht.

§ 4. De in § 1, eerste lid bedoelde rechtspersonen leggen de jaarrekeningen en jaarverslagen ter kennisgeving aan het instellingsbestuur voor. Deze verplichting doet geen afbreuk aan eventuele bijkomende of zwaardere rapporteringsverplichtingen die door bijzondere regelgeving of op grond van een overeenkomst worden opgelegd.

§ 5. Indien de rechtspersonen waarin hogescholen en universiteiten deelnemen, niet voldoen aan de bij of krachtens decreet gestelde voorwaarden :

- 1° ontzegt het instellingsbestuur aan deze rechtspersoon elk gebruik van lokalen, infrastructuur, diensten en personeel, en
- 2° neemt het instellingsbestuur de nodige maatregelen opdat de hogeschool of de universiteit zich uit de rechtspersoon terugtrekt, behoudens indien de onregelmatigheid onverwijld kan worden rechtgezet.

§ 6. Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder “deelnemen” verstaan :

- 1° een rechtspersoon oprichten, of
- 2° een participatie in een rechtspersoon verwerven of houden, of
- 3° zich in een rechtspersoon laten vertegenwoordigen.”.

– *Aangenomen.*

Artikel VI.9

In Titel I, Hoofdstuk VI, Afdeling 3 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° de tekst van artikel 100 en 101 zal “Onderafdeling 1. Algemene bevoegdheden” vormen ;
- 2° er wordt een Onderafdeling 2, bestaande uit artikel 101bis tot en met 101quater, ingevoegd, die luidt als volgt :

“ONDERAFDELING 2

Algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement

Artikel 101bis

Een associatie legt een algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement vast, waarin ten minste volgende elementen worden opgenomen :

- 1° het algemeen onderzoeksbeleid in de schoot van de associatie ;

Voorzitter

- 2° de aanduiding en taakomschrijving van de bin-
nen de associatie voor valorisatie bevoegde
dienst, zijnde een verzelfstandigde dienst onder
gezag of toezicht van de associatie of de univer-
siteit. Inzonderheid worden volgende elementen
vastgelegd :
- a) de rapporteringsplicht van de dienst ten be-
hoeve van de associatie en de partners,
  - b) de werkingsregelen van dienst en de wijze
van samenwerking tussen de dienst en de on-
derzoeksdiensten van de partners ;
- 3° de algemene en minimale regelen betreffende
het beleid inzake de aangelegenheden bedoeld
in artikel 169ter van het universiteitendecreet
en artikel 215bis van het hogescholendecreet,
waarbij inzonderheid volgende elementen wor-
den vastgelegd :
- a) de instantie waaraan de vermogensrechten
op een vinding gedaan in het kader van in-
stellingsgebonden onderzoekstaken toeko-
men, zijnde :
    - 1) de associatie, of een dienst zonder c.q.
met rechtspersoonlijkheid onder het
gezag c.q. het toezicht van de associatie.
In dat geval komt aan de partner waaraan
de instellingsgebonden onderzoekstaken
zijn verricht, een billijke return toe, of
    - 2) de universiteit, of een dienst zonder c.q.
met rechtspersoonlijkheid onder het
gezag c.q. het toezicht van de universiteit.
Zo de instellingsgebonden onderzoeksta-
ken niet aan de universiteit doch aan een
andere partner werden verricht, komt aan
deze partner een billijke return toe, of
    - 3) de partner waaraan de instellingsgebou-
den onderzoekstaken zijn verricht,
  - b) de gevallen waarin aan de verschillende part-
ners bij de associatie een kosteloos gebruiks-
recht op een vinding toekomt voor wat be-
treft onderwijs en onderzoek,
  - c) een richtlijn inzake de billijke return ten
voordele van de onderzoeker wiens vermo-
gensrechten op een vinding worden overge-
dragen,
  - d) de beleidslijnen inzake de sensibilisering van
onderzoekers met betrekking tot de vatbaar-
heid van vindingen voor de vestiging van
commerciële intellectuele rechten ;
- 4° de algemene en minimale regelen inzake de sa-
menwerking van instellingen met derden op
grond van dienstverleningscontracten in de zin
van het decreet van 22 februari 1995 betreffen-
de de wetenschappelijke of maatschappelijke
dienstverlening door de universiteiten of de ho-
gescholen en betreffende de relaties van de uni-
versiteiten en de hogescholen met andere
rechtspersonen, waarbij inzonderheid worden
vastgelegd of omschreven :
- a) de regelen inzake het afsluiten, het beheer
en de uitvoering van dienstverleningscon-
tracten,
  - b) de regelen inzake de vergoeding van perso-
neelsleden die worden ingezet bij de uitvoe-
ring van dienstverleningscontracten,
  - c) een richtlijn inzake de besteding van de in-
komsten uit dienstverleningscontracten ;
- 5° de algemene en minimale regelen inzake de
deelname van partners in rechtspersonen, waar-
bij inzonderheid worden vastgelegd of omschre-
ven :
- a) een richtlijn aan de hand waarvan de part-
ners de noodzakelijkheid en opportuniteit
van de deelname in een rechtspersoon na-
gaan. Dit beoordelingskader vertrekt vanuit
het gegeven dat dergelijke deelname slechts
aangewezen is indien de vooropgestelde
doelstellingen niet even efficiënt en effectief
nagestreefd kunnen worden door de partner
zelf of door middel van een overeenkomst,
  - b) een richtlijn inzake de minimale verantwoor-
dingsplicht van de rechtspersoon. Deze ver-
antwoording moet een evaluatie van de deel-
name in de rechtspersoon mogelijk maken ;
- 6° de wijze waarop conflicten over de uitvoering
van het onderzoeks- en samenwerkingsregle-
ment worden beslecht.

Artikel 101ter

De bepalingen van het algemeen onderzoeks- en
samenwerkingsreglement die relevant zijn voor de

Voorzitter

onderzoekers, worden uitgewerkt in de rechtspositieregeling van de partners, dan wel in de overeenkomsten met de betrokken onderzoekers.

Artikel 101quater

De eerste versie van het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement komt uiterlijk op 1 oktober 2005 tot stand.”;

3° artikel 102, waarvan de tekst “Onderafdeling 3. Instrumentele bevoegdheden” zal vormen, wordt vervangen door wat volgt :

“Artikel 102

De partners kunnen aan de associatie financiële middelen toekennen.

De partners kunnen een personeelslid met zijn instemming belasten met een opdracht bij de associatie, ongeacht de aard van de tewerkstelling. Het betrokken personeelslid blijft gedurende de opdracht juridisch en administratief behoren tot de terbeschikkingstellende instelling.”.

– *Aangenomen.*

TITEL V

Inwerkingtredingsbepaling

Artikel VI.10

Artikelen VI.3 tot en met VI.9 treden in werking op 1 oktober 2004.

Artikel VI.1 en VI.2 treden in werking op 1 oktober 2005. De Vlaamse regering kan ten aanzien van bepaalde instellingen die daarom verzoeken een vroegere inwerkingtredingsdatum bepalen. Indien deze instellingen partner zijn bij een associatie is vereist dat deze associatie op die datum reeds beschikt over een algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement in de zin van het door artikel VI.9 in het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen ingevoegde artikel 101bis.”.

– *Aangenomen.*

DEEL VII

Opdracht tot coördinatie

Artikel VII.1

§ 1. De Vlaamse regering brengt de bepalingen van dit decreet en van volgende wetten en decreten onder in vijf coördinaties :

- 1° de wet van 28 mei 1971 houdende de oprichting en de werking van het Limburgs Universitair Centrum ;
- 2° het decreet van 21 december 1976 houdende organisatie van de Vlaamse interuniversitaire samenwerking ;
- 3° het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap ;
- 4° het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap ;
- 5° het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen ;
- 6° het decreet van 22 december 1995 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de Universiteit Antwerpen ;
- 7° het decreet van 9 juni 1998 betreffende de Hogere Zeevaartschool ;
- 8° het decreet van 7 juli 1998 betreffende de organisatie van de Vlaamse Hogescholenraad ;
- 9° het decreet van 18 mei 1999 betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening ;
- 10° het decreet van 16 februari 2001 houdende regeling van de studietoelagen voor het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap ;
- 11° het bijzonder decreet van 4 april 2003 houdende opheffing van het bijzonder decreet van 26

Voorzitter

juni 1991 betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen, wat het Universitair Centrum Antwerpen betreft ;

12° het decreet van 4 april 2003 houdende bepalingen tot de oprichting van een Universiteit Antwerpen en tot wijziging van het decreet van 22 december 1995 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de Universiteit Antwerpen.

De regering neemt daarbij de wijzigingen in acht die in bedoelde decreten uitdrukkelijk of stilzwijgend zijn of worden aangebracht tot aan het tijdstip van de coördinatie.

§ 2. In functie van de opdracht tot coördinatie kan de regering :

1° de volgorde en de nummering van de te coördineren bepalingen veranderen en in het algemeen de teksten naar de vorm wijzigen ;

2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen, met de nieuwe nummering overeenbrengen ;

3° zonder afbreuk te doen aan de beginselen die in de te coördineren bepalingen vervat zijn, de redactie ervan wijzigen teneinde eenheid in de terminologie te brengen, de bepalingen onderling te doen overeenstemmen en ze in overeenstemming te brengen met de actuele stand van de regelgeving ;

4° in de bepalingen die niet in de coördinatie worden opgenomen, de verwijzingen naar de gecoördiceerde bepalingen aanpassen.

§ 3. De coördinaties zullen volgende opschriften dragen :

1° “Decreet betreffende de structuur van het hoger onderwijs, gecoördineerd op [...]” ;

2° “Decreet betreffende de opleidingen en leerwegen in het hoger onderwijs, gecoördineerd op [...]” ;

3° “Decreet betreffende de financiering van het hoger onderwijs, gecoördineerd op [...]” ;

4° “Decreet betreffende de rechtspositieregeling van het personeel van het hoger onderwijs, gecoördineerd op [...]” ;

5° “Decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student en de studentenparticipatie in het hoger onderwijs, gecoördineerd op [...]” ;

– *Aangenomen.*

Artikel VII.2

Artikel VII.1 treedt in werking op 1 oktober 2004.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN BIJZONDER DECREET betreffende de participatie in het hoger onderwijs en de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen

– 1961 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van bijzonder decreet betreffende de participatie in het hoger onderwijs en de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen, waarvan het opschrift door de commissie werd gewijzigd als volgt : ‘ontwerp van bijzonder decreet betreffende de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen, de coördinatie van de hogeronderwijsregelgeving en de modernisering van de regelgeving op de Vlaamse autonome hogescholen’.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Callens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Voorzitter

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van bijzonder decreet betreffende de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen, de coördinatie van de hoger-onderwijsregelgeving en de modernisering van de regelgeving op de Vlaamse autonome hogescholen.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 1

Dit bijzonder decreet regelt een gemeenschapsaanleggenheid.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

De participatie in het hoger onderwijs

Artikel 2

Aan artikel 16 van het bijzonder decreet van 26 juni 1991 betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid, 6°, worden de woorden “onder de studenten die aan de universiteit of dat universitair centrum ten minste één jaar regelmatig zijn ingeschreven” vervangen door de woorden “drie studenten aangeduid met inachtnaame van artikel II.61 van het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de

hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, zoals de tekst ervan is vastgesteld bij het decreet van [...] ;

2° tussen het tweede lid en het derde lid wordt een nieuw lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“Bij de uitoefening van de bevoegdheden van de afgevaardigden van de studenten wordt rekening gehouden met de bepalingen van artikel II.51, § 2, eerste lid, 1°, juncto II.93, § 2, van het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, zoals de tekst ervan is vastgesteld bij het decreet van [...]”.

– *Aangenomen.*

Artikel 3

Artikel 61ter, 2°, van het bijzonder decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse Autonome Hogescholen wordt vervangen door wat volgt :

“2° drie studenten aangeduid met inachtnaame van artikel II.61 van het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, zoals de tekst ervan is vastgesteld bij het decreet van [...]. Bij de uitoefening van de bevoegdheden wordt rekening gehouden met de bepalingen van artikel II.51, § 2, eerste lid, 1°, juncto II.93, § 2, van voormeld decreet, zoals de tekst ervan is vastgesteld bij het decreet van [...] ;”.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

Aan artikel 3 van het bijzonder decreet van 4 april 2003 houdende de deelname van gemeenschapsinstellingen aan de associaties in het hoger onderwijs, waarvan de huidige tekst § 1 wordt, wordt een § 2 toegevoegd, die luidt als volgt :

Voorzitter

“§ 2. Indien in de bestuursorganen van de associatie stemgerechtigde studenten worden opgenomen :

- 1° wordt hun aanduiding vastgesteld met inachtna-me van artikel II.61 van het decreet van [...] be-treffende de rechtspositieregeling van de stu-dent, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de ho-gescholen en de begeleiding van de herstructu-rering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, zoals de tekst ervan is vastgesteld bij het de-creet van [...];
- 2° wordt bij de uitoefening van hun bevoegdheden rekening gehouden met de bepalingen van arti-kel II.51, § 2, eerste lid, 1°, juncto II.93, § 2, van het in 1° bedoelde decreet, zoals de tekst ervan is vastgesteld bij het decreet van [...]”.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

Het aantal studenten in de bij bijzonder decreet sa-mengestelde bestuursorganen van gemeenschaps-instellingen in het hoger onderwijs kan worden uit-gebreed overeenkomstig de bepalingen van artikel II.93, § 2, tweede lid, van het decreet van [...] be-treffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de be-geleiding van de herstructurering van het hoger on-derwijs in Vlaanderen zijn van overeenkomstige toepassing op de instellingen, zoals de tekst ervan is vastgesteld bij het decreet van [...].

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

De integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen

Artikel 6

De Raad van het Gemeenschapsonderwijs draagt de afdelingen bedoeld in het op de dag van inwer-

kingtreding van dit hoofdstuk geldende artikel 8bis, § 1, van het decreet van 2 maart 1999 tot rege-ling van een aantal aangelegenheden van het vol-wassenenonderwijs, ingevoegd bij decreet van [...] over aan de hogescholen.

– *Aangenomen.*

Artikel 7

De Raad van het Gemeenschapsonderwijs sluit ten behoeve van de in artikel 5 bedoelde overdracht de protocollen bedoeld in het op de dag van inwer-kingtreding van dit hoofdstuk geldende artikel 125bis, § 1, van het decreet van 4 april 2003 be-treffende de herstructurering van het hoger onder-wijs in Vlaanderen, ingevoegd bij decreet van [...].

– *Aangenomen.*

Artikel 8

Zo de in artikel 5 bedoelde overdracht gerealiseerd wordt door een hogeschool in de zin van het bij-zonder decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse Autonome Hogescholen, treedt deze ho-geschool in de rechten en de verplichtingen van de inrichtende macht van het gemeenschapsonderwijs die vroeger uit hoofde van het organiseren van be-doelde afdelingen zijn ontstaan. In de overdracht zijn begrepen alle rechten en verplichtingen ver-bonden aan hangende en toekomstige procedures.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV**Opdracht tot coördineren****Artikel 9**

§ 1. De Vlaamse regering brengt de bepalingen van dit bijzonder decreet en van volgende bijzondere decreten onder in een coördinatie :

- 1° het bijzonder decreet van 26 juni 1991 be-treffende de Universiteit Gent en het Universi-tair Centrum Antwerpen ;

Voorzitter**HOOFDSTUK V**

- 2° het bijzonder decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse Autonome Hogescholen ;
- 3° het bijzonder decreet van 4 april 2003 houdende de deelname van gemeenschapsinstellingen aan de associaties in het hoger onderwijs ;
- 4° het bijzonder decreet van 4 april 2003 houdende opheffing van het bijzonder decreet van 26 juni 1991 betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen, wat het Universitair Centrum Antwerpen betreft.

De regering neemt daarbij de wijzigingen in acht die in bedoelde bijzondere decreten uitdrukkelijk of stilzwijgend zijn of worden aangebracht tot aan het tijdstip van de coördinatie.

§ 2. In functie van de opdracht tot coördinatie kan de regering :

- 1° de volgorde en de nummering van de te coördineren bepalingen veranderen en in het algemeen de teksten naar de vorm wijzigen ;
- 2° de verwijzingen die voorkomen in de te coördineren bepalingen, met de nieuwe nummering overeenbrengen ;
- 3° zonder afbreuk te doen aan de beginselen die in de te coördineren bepalingen vervat zijn, de redactie ervan wijzigen teneinde eenheid in de terminologie te brengen, de bepalingen onderling te doen overeenstemmen en ze in overeenstemming te brengen met de actuele stand van de regelgeving ;
- 4° in de bepalingen die niet in de coördinatie worden opgenomen, de verwijzingen naar de gecodificeerde bepalingen aanpassen.

§ 3. De coördinatie zal volgend opschrift dragen :
“Bijzonder decreet betreffende de gemeenschapsinstellingen in het hoger onderwijs, gecoördineerd op (datum)”.

– *Aangenomen.*

Modernisering van het bijzonder decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse Autonome Hogescholen

Artikel 10

In artikel 61septies van het bijzonder decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse Autonome Hogescholen worden volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° in het eerste lid wordt 2° vervangen door wat volgt :
- “2° bepaalt het reglement van de departementsraad, inclusief de procedure voor verkiezing van de leden van deze departementsraad ;” ;
- 2° in het eerste lid wordt 8° vervangen door wat volgt :
- “8° benoemt het onderwijzend personeel en het leidinggevend administratief en technisch personeel en kent de ambtswijzigingen en bevorderingen van dit personeel toe ;” ;
- 3° in het eerste lid wordt 9° vervangen door wat volgt :
- “9° stelt, na advies van de departementsraad van het betrokken departement, de departementshoofden aan voor een hernieuwbare termijn van vier academiejaren en bepaalt onder welke voorwaarden de departementshoofden de vergaderingen van de raad van bestuur kunnen bijwonen ;” ;
- 4° in het eerste lid wordt aan 14° volgende zinsnede toegevoegd :
- “de fusieovereenkomst kan de vertegenwoordiging van de inrichtende macht(en) bedoeld in artikel 61bis, § 2, 4° wijzigen ;” ;
- 5° aan het tweede lid wordt volgende zinsnede toegevoegd :

Voorzitter

“en hoe er bij hem verslag wordt uitgebracht over het uitoefenen van deze gedelegeerde bevoegdheden.”.

– *Aangenomen.*

Artikel 11

Artikel 61octies, § 2 van hetzelfde bijzonder decreet wordt vervangen door wat volgt :

“§ 2. In spoedeisende omstandigheden neemt de voorzitter de beslissingen die zich opdringen. De beslissingen worden op de eerstvolgende vergadering van de raad van bestuur ter kennisgeving voorgelegd.”.

– *Aangenomen.*

Artikel 12

In artikel 61undecies, § 5, van hetzelfde bijzonder decreet wordt de derde, tevens laatste zin opgeheven.

– *Aangenomen.*

Artikel 13

In artikel 61terdecies van hetzelfde bijzonder decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° 5° wordt vervangen door wat volgt :

“5° het benoemen van het niet-leidinggevend administratief en technisch personeel en het toekennen van de ambtswijzigingen en bevorderingen van dit personeel ;” ;

2° 6° wordt vervangen door wat volgt :

“6° de tijdelijke aanstelling van het onderwijzend personeel ;” ;

3° er wordt een 8° toegevoegd, dat luidt als volgt :

“8° het sluiten van de samenwerkingsakkoorden bedoeld in artikel 61vicies ter, 10° ;”.

– *Aangenomen.*

Artikel 14

Aan artikel 61quater decies van hetzelfde bijzonder decreet wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“In spoedeisende omstandigheden neemt de voorzitter de beslissingen die zich opdringen. De beslissingen worden op de eerstvolgende vergadering van het bestuurscollege ter kennisgeving voorgelegd.”.

– *Aangenomen.*

Artikel 15

Aan de tweede zin van artikel 61vicies van hetzelfde bijzonder decreet wordt een zinsnede toegevoegd, die luidt als volgt :

“aangesteld overeenkomstig artikel 61septies, eerste lid, 9°”.

– *Aangenomen.*

Artikel 16

In artikel 61semel et vicies van hetzelfde bijzonder decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1, eerste lid, 1°, 2° en 3°, worden hernummerd als 2°, 3° en 4° ;

2° aan § 1, eerste lid wordt een nieuw 1° toegevoegd, dat luidt als volgt :

“1° het departementshoofd ;” ;

3° in het overeenkomstig 1° hernummerde § 1, eerste lid, 4°, worden de woorden “vertegenwoordigers bedoeld in 1° en 2°” vervangen door de woorden “vertegenwoordigers bedoeld in 2° en 3°” ;

4° in § 1, derde lid, worden tussen de woorden “leden van de departementsraad,” en “wordt terzelfder tijd” de woorden “bedoeld onder het eerste lid, 2° en 3°,” ingevoegd ;

5° § 2 wordt opgeheven.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

“Artikel 61vicies quinquies

Artikel 17

Artikel 61vicies bis van hetzelfde bijzonder decreet wordt vervangen door wat volgt :

“Art. 61vicies bis. Het departementshoofd is de voorzitter van de departementsraad en heeft van rechtswege stemrecht.”.

– *Aangenomen.*

In geval de raad van bestuur, bij een meerderheid van drie vierden van de uitgebrachte stemmen, vaststelt dat een departementsraad niet meer behoorlijk werkt, kan hij het bestuurscollege machtigen om een tijdlang de bevoegdheden van die departementsraad uit te oefenen. Het bestuurscollege brengt hierover verslag uit op de raad van bestuur.”.

– *Aangenomen.*

Artikel 18

In artikel 61vicies ter van hetzelfde bijzonder decreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden “In het bijzonder is de departementsraad belast met :” worden vervangen door de woorden “In het bijzonder is de departementsraad, met inachtnaam van artikel 61septies, eerste lid, 8°, en 61ter decies, 6°, 7° en 8°, belast met :” ;

2° 1° wordt vervangen door wat volgt :

“1° het doen van voorstellen inzake de aanstelling en benoeming van het onderwyzend personeel ;” ;

3° 10° wordt vervangen door wat volgt :

“10° het doen van voorstellen inzake het sluiten van samenwerkingsakkoorden ;” ;

4° 12° wordt vervangen door wat volgt :

“12° het doen van voorstellen inzake het toekennen van ambtswijzigingen en bevorderingen voor het personeel toegewezen aan het departement ;”.

– *Aangenomen.*

Artikel 19

Aan hoofdstuk V van hetzelfde bijzonder decreet wordt een artikel 61vicies quinquies toegevoegd, dat luidt als volgt :

HOOFDSTUK VI

Inwerkingtreding

Artikel 20

De bepalingen van dit bijzonder decreet treden als volgt in werking :

1° hoofdstuk II treedt in werking op de datum, bepaald voor de inwerkingtreding van titel III, hoofdstuk 2 van het decreet van [...] betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen ;

2° hoofdstuk III treedt in werking op 1 januari 2004 ;

3° hoofdstuk IV treedt in werking op 1 oktober 2004 ;

4° hoofdstuk V treedt in werking op 1 april 2004.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, Ierland, de Italiaanse Republiek, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Portugese Republiek, de Republiek Finland, het Koninkrijk Zweden, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (lidstaten van de Europese Unie) en de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek betreffende de toetreding van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek tot de Europese Unie, en de slotakte, ondertekend in Athene op 16 april 2003

– 2040 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, Ierland, de Italiaanse Republiek, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Portugese Republiek, de Republiek Finland, het Koninkrijk Zweden, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (lidstaten van de Europese Unie) en de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek betreffende de toetreding van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek tot de Europese Unie, en de slotakte, ondertekend in Athene op 16 april 2003.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Platteau, verslaggever, heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, waarde collega's, als iemand in een commissie als verslaggever wordt aangeduid, wordt dit beschouwd als een formaliteit. In werkelijkheid maakt iemand anders het verslag op, laat ons daar eerlijk in zijn. De verslaggever brengt het verslag naar voren, maar vaker verwijst die naar het schriftelijk verslag, en daarmee is de kous af.

In deze materie kan dit zeker niet het geval zijn. Ik was zeer vereerd toen de commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden mij aanstelde als verslaggever in deze materie omdat het over een historische aangelegenheid gaat. Het gaat over de uitbreiding van Europa met 10 lidstaten, zodat het Europa van de 15 het Europa van de 25 wordt, met de grootste markt ter wereld, met alles wat dat inhoudt aan materiële en immateriële zaken. Ik wil de mensen van het Algemeen Secretariaat, waarmee ik samen het verslag heb opgemaakt, van harte danken en feliciteren voor wat zij hiervoor hebben gedaan. Ik ben zeer gelukkig het verslag hier mondeling naar voren te kunnen brengen.

Minister Ceysens heeft een korte historische situering gegeven van deze aangelegenheid en de voorgeschiedenis van het Verdrag van Athene van 16 april 2003. Hieruit blijkt dat het een proces is dat traag en systematisch tot stand is gekomen, zij het vredevol. Europa bestaat nu en zal 25 lidstaten tellen : dit is vredevol gebeurd, wat men niet kan zeggen van andere associaties die in het verleden tot stand kwamen. Denken we maar aan de Verenigde Staten van Amerika, die weliswaar sneller, maar met veel bloedvergieten tot stand zijn gekomen. De rechtsgrond en de rechtsnatuur van het verdrag werden toegelicht. Het is een internationale overeenkomst tussen de huidige en de nieuwe lidstaten van de EU, in overeenstemming met artikel 49 van het verdrag betreffende de EU. De besprekingen werden afgerond tijdens de Europese Raad die op 12 en 13 december 2002 plaatsvond in Kopenhagen.

De minister heeft heel wat toelichting gegeven over de grond van de zaak, het juridisch karakter en de structuur. Ze heeft het gehad over de bijlagen en de slotakten. Ze heeft erop gewezen dat het een gemengd verdrag is in de Belgische context, in de zin van artikel 176, paragraaf 4 van onze Grondwet. Ze heeft gewezen op het feit dat dit parlement verdragsrecht heeft en we er dus onze instemming aan moeten hechten. Ze heeft ook gewezen op het belang van het verdrag, dat de grootste en meest complexe uitbreiding realiseert die de EU ooit heeft gekend. Zo wordt resoluut gekozen voor

Platteau

meer vrede, meer stabiliteit en meer democratie in Europa, aldus de minister.

Verschillende sprekers zijn aan bod gekomen bij de algemene bespreking in de commissie. De commissievoorzitter, de heer Van den Brande, had een algemene voorafgaande opmerking. Hij betreurde dat dit ontwerp laattijdig werd ingediend bij het parlement. De minister antwoordde dat het ontwerp sowieso tijdig werd ingediend, daar de termijn voor de ratificatie afloopt op 30 april 2004. Er zijn diverse toespraken geweest, onder meer van de heer Sarens, die zich aansloot bij het betoog van de voorzitter. Hij stelde dat we op deze wijze staan voor een regelrechte anticlimax. Dat werd weerlegd door de minister en door anderen. De heer Sarens wees ook op het historische belang van het verdrag, en op de grote aandacht die Vlaanderen besteedde aan de landen uit het voormalige Oostblok. Hij analyseerde de situatie van deze landen.

Zelf heb ik ook een betoog gehouden. Ik ben optimistisch gestemd : wat we hier zullen goedkeuren, is sowieso een onomkeerbaar feit. Dat dit alles vreedzaam is kunnen verlopen, is geen geringe verdienste, maar ik moet ook toegeven dat het eindresultaat noch volledig, noch optimaal is. De besprekingen over de Conventie en de ontwerpen terzake, en in verband met de besluitvaardigheid van Europa en de Europese Commissie, zijn daar het bewijs van.

Ook de heer Van Overmeire hield een betoog. Hij stelde eveneens de laattijdigheid aan de kaak. Daarnaast uitte hij een reeks bedenkingen bij dit verdrag. De heer Van Overmeire onderschrijft eveneens ten volle de stelling dat de toetreding van tien kandidaat-lidstaten tot de Europese Unie een historische gebeurtenis van het hoogste niveau is, maar voegt daar ook aan toe dat zijn partij de meest eurokritische is. Op Malta en Cyprus na hebben deze landen volgens hem eigenlijk een dictatuur voor een ander ingeruild. De heer Van Overmeire had nog andere bedenkingen. *(Opmerkingen van de heer Karim Van Overmeire)*

Mijnheer Van Overmeire, u weet dat ik voorstander ben van objectiviteit, en dat ik alle sprekers aan bod wil laten komen. *(Opmerkingen van de heer Karim Van Overmeire)*

Dank u. Nu ben ik gerust. *(Opmerkingen van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht)*

Dat denk ik niet. Gisteren heeft hij nog met het wierookvat gezwaaid, en dat was niet om met mijn voeten te spelen.

Om een hele reeks van redenen, waaronder de onvolledigheid, kondigde de heer Van Overmeire aan dat zijn partij zich bij de stemming over dit ontwerp van decreet zal onthouden, wat dan ook is gebeurd.

De heer Moreau onderschreef de uitleg van minister Ceysens. Hij zei dat de potentiële impact van de Europese Unie, en de uitbreiding daarvan, op de Vlaamse arbeidsmarkt belangrijk zal zijn, en in twee richtingen zal bestaan. Hij denkt dat dit per saldo positief zal zijn. Gezien de kritiek daarop, drukte de heer Moreau de hoop uit dat in de toekomst in onze commissie iedereen nog vrij zijn mening zal kunnen zeggen.

Ook de heer Van Vaerenbergh had het over een historische gebeurtenis. Volgens hem zijn de discussies op allerlei fora terug te brengen tot de keuze tussen uitbreiding of verdieping. Daarbij stelde hij de vraag of de Europese economische grootmacht geen reus op lemen voeten zal worden.

Daarnaast had hij het over de problemen bij de uitbreiding van de Europese Unie. In een eventuele toetreding van Turkije in de toekomst zag hij geen problemen, wat ik persoonlijk opmerkelijk vond. 'Tot voor een kleine honderd jaar', aldus de heer Van Vaerenbergh, 'behoorde dat land nog tot de club van de Europese grootmachten.' Een merkwaardige stelling.

De voorzitter, de heer Van den Brande, hield een lange uiteenzetting over het historisch perspectief van dit verdrag. Ook hij had het over de laattijdigheid. Bovendien wees hij op het vitaal belang van de aandacht die in de verruimde unie zal worden besteed aan het sociaal draagvlak ervan.

De heer Van den Brande is ook de mening toegedaan dat de landen van de huidige Europese Unie zich uitermate egocentrisch gedragen. 'Enerzijds wil men immers de migratie uit die landen aan zeer strikte regels onderwerpen, maar anderzijds wil men de Europese Unie budgettair ook aan een restrictief gesteld maximum bedrag onderwerpen,' aldus de heer Van den Brande, 'terwijl het eigenlijk onze opdracht zou moeten zijn om de nieuwe lidstaten maximaal te ondersteunen. Evidente resultaten van de Europese ondersteuning die landen als Griekenland, Spanje en Portugal hebben ontvangen, spreken daaromtrent boekdelen, dus pleiten voor deze uitbreiding.'

Platteau

Daarna repliceerde de minister op de kritiek en de vragen. Zo vertelde ze dat er volgens haar een jobcreatie mag worden verwacht door de toename van de export. Ze voegde daar echter aan toe dat er tegelijkertijd ook jobdestructie zal zijn tengevolge van de toegenomen concurrentie. Dat thema werd verder besproken.

Uiteindelijk werd het ontwerp van decreet door de commissie goedgekeurd met negen stemmen voor bij drie onthoudingen. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik wil in de eerste plaats de heer Platteau heel gemeend bedanken. Ik bevestig dat hij op een neutrale en objectieve manier verslag heeft uitgebracht van onze commissiewerkzaamheden. Het was een goed idee om hem als rapporteur aan te stellen. Alle fracties hebben trouwens hun waardering uitgesproken.

Ik wil twee punten behandelen. Het eerste lijkt misschien een technisch debat of een procedure te betreffen. Ik sta erop om het betoog te herhalen dat ik als commissievoorzitter hield bij de aanvang van het debat. Ik zal me beleefd uitdrukken. We spraken onze ontgoocheling en bijna onze consternatie uit over de lichtzinnigheid waarmee de minister en bij uitbreiding de hele Vlaamse regering, omgaat met dergelijke belangrijke ontwerpen. Ik hoef de data niet te herhalen, want ze worden duidelijk in het rapport vermeld – waarvoor ik de heer Platteau nogmaals dank. Het gebeurde is gewoon en ongehoord. Dankzij de Sint-Michielsakkoorden hebben we een belangrijke Europese, buitenlandse bevoegdheid in handen gekregen. Toch slaagt de Vlaamse regering erin om pas als laatste het initiatief te nemen van alle lidstaten en gefedereerde entiteiten die een uitspraak moeten doen. Ik betreur ten zeerste dat zo lichtzinnig werd omgegaan met deze bevoegdheid van het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering.

Mijnheer de voorzitter, ik was heel blij met uw reactie, want het risico bestond natuurlijk dat de buitenlandse beweren dat alles de fout is van het Vlaams Parlement. Sommigen hadden kunnen beweren dat het parlement niet werkt of niet op tijd doet wat het moet doen. De procedure bij verdragen is echter heel bijzonder. Het verschil met gewone ontwerpen van decreet is dat alleen de regering kan beslissen om iets op de agenda te plaat-

sen. Het is zelfs zo dat wanneer het stuk al is gedrukt, de bevoegde minister het fiat moet geven voor de behandeling in de commissie en nadien in de plenaire vergadering.

Mevrouw de minister, ik u hoor u al zeggen : ‘much ado about nothing, want we zullen klaar zijn tegen 1 mei 2004’. Dat is een heel zwak, en zelfs een ietwat onfatsoenlijk argument. Wij die in de kern van Europa wonen, wij die overtuigde Europeanen zijn, met nuances naargelang de partij, moeten niet de slechtste leerling van de klas zijn, maar de beste. We moeten het voortouw nemen. We mogen ons niet profileren in negatieve zin. Vlaanderen wordt op de kaart gezet, maar op een totaal negatieve manier. U zegt daarop : nu weet iedereen tenminste dat Vlaanderen op een aantal domeinen bevoegd is voor het Buitenlands Beleid. Wat is dat nu voor een argument ?

Stel u voor, mevrouw de minister, dat we de hoogste werkloosheidscijfers van heel Europa zouden hebben. Dan zou de buitenwereld ons ook kennen en naar ons verwijzen als de regio met de slechtste economie en werkgelegenheid. Het is schabouwe-lijk om op die manier om te gaan met – ik ben voorzichtig met dure woorden – dit historisch moment in de opbouw van de EU. De heer Platteau zei het al, en alle fracties zijn het erover eens, dit is een historisch moment. Ik betreur dat we die weg opgaan.

Dit is echter slechts het topje van de ijsberg. Ondanks het aandringen van de commissie en van het parlement gedurende máanden doet de regering haar werk niet. In een eerste lezing heeft de regering het ontwerp van decreet goedgekeurd op 12 december 2003. Het heeft dan 2 maanden geduurd vooraleer het kon worden behandeld in de commissie. Ik heb dan de lijst van de ontwerpverdragen opgevraagd die absoluut prioritair zijn. Het gaat om maar liefst twintig ontwerpen waar de Vlaamse regering niets mee gedaan heeft.

Ik haal er enkele uit. Er is het Verdrag tussen de EU en Chili dat zeer dringend moet worden goedgekeurd. We hebben sinds een tiental jaar een samenwerkingsakkoord met Chili. De Chileense ambassadeur stalkt ons bijna met de vraag om het verdrag te behandelen ! Er is de belangrijke grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen en lokale openbare lichamen. Dat is een verdrag tussen Vlaanderen, België en Frankrijk om internationale afspraken over economie en handel waar te maken. Het ontwerp is in de Kamer al goedgekeurd. Dit is een bevoegdheid van minister Van Grembergen, dat weet ik. Ik stel de

Van den Brande

hele Vlaamse regering collectief verantwoordelijk voor het totaal gebrek aan interesse voor het buitenlands beleid ! Natuurlijk draagt vooral de minister van Buitenlands Beleid de verantwoordelijkheid.

Er is de overeenkomst met Libanon. Er is ook het inhoudelijk belangrijk protocol met betrekking tot de preventie, bestrijding en bestraffing van mensenhandel, in het bijzonder de vrouwen- en kinderhandel bij het VN-verdrag tegen transnationaal georganiseerde misdaad. Vindt deze regering dat misschien onbelangrijk ? In een aantal van deze gevallen werd er wel een stuk ingediend, waarop het máánden bij de kabinetten bleef liggen vóór het kon worden gedrukt en verspreid.

Er is de belangrijke wijziging van artikel 43 van het Verdrag voor de Rechten van het Kind. Niemand kan beweren dat dit een theoretische aangelegenheid betreft. Het is een wezenlijk element waarvoor we onze interesse moeten tonen. Van het belangrijke Maasverdrag kunnen we op dit ogenblik geen enkel stuk behandelen. Voor het Scheldeverdrag is dat ook het geval. Dan is er ook de wijziging van het BLEU-basisprotocol. Als de regering Flanders Creativity wil promoten en Vlaanderen op de kaart zetten, dan zou het wel eens kunnen uitdraaien op Flanders Destructivity. Dat maak je niet goed met een grote happening.

Er is ook het aanvullend protocol kaderovereenkomst grensoverschrijdende samenwerking. Er is het verdrag met Nederland inzake de accreditatie van opleidingen in het Nederlands en Vlaams hoger onderwijs. Dat is een absolute prioriteit omdat het ten laatste op 1 september 2004 in werking moet treden. Er is ook het belangrijke verdrag over de uitbreiding van de Europese economische ruimte, dat in orde moet zijn voor 1 mei 2004.

Minister Ceysens toont geen enkele interesse voor de wezenlijke zaken. Het gaat niet alleen over het uitbreidingsverdrag, maar over een hele reeks van belangrijke ontwerpen. We hebben in 4 jaar 4 ministers van Buitenlands Beleid gekend. Hun houdbaarheidsdatum is dus ongeveer 1 jaar. Het doet denken aan kaas waar een stempel met houdbaarheidsdatum op staat. Het buitenlands beleid lijkt op een wegwerpproduct.

Deze regering is bevoegd voor ontwikkelingssamenwerking. Ik begrijp de discretie die leden van de meerderheid aan de dag leggen tegenover ministers van een andere partij die hun werk niet

doen. Dat heeft niets te maken met mantelzorg, het is een politieke mantel der liefde die erover wordt gelegd. Het is vandaag 3 maart. Pas op 9 maart zal er welgeteld één ontwerp van decreet over ontwikkelingssamenwerking in de commissie het daglicht zien. De leden van de meerderheid vragen me nu om extra bijeenkomsten te plannen op maandag en vrijdag – waarom niet ook op zaterdag ? – omdat de regering gedurende 4 jaar heeft nagelaten om enige inhoud te geven aan dit beleid. Daarom zijn we toe aan de vierde minister van Ontwikkelingssamenwerking.

Het is betreurenswaardig dat we niet op een ernstige manier omgaan met dit beleidsdomein. Zo kan de minister in kwestie gemakkelijk de schuld afschuiven op een voorganger of een opvolger die te weinig tijd heeft gehad. Het moet meer dan een wenk zijn aan deze regering om serieus werk te maken van deze zaak. Het is absurd dat ik op nauwelijks 7 weken voor het einde van onze werkzaamheden vraag dat de regering op dit vlak iets doet.

Het tweede deel van mijn betoog betreft dit heel belangrijke ontwerp van decreet. De wil van het parlement en van de regering moet groot zijn om die politieke unie inhoud en consistentie te geven. Ik sluit me aan bij de heer Platteau als hij zegt dat we hier niet voor zomaar een uitbreiding staan. Het gaat immers om een uitbreiding van 15 naar 25 leden. In Athene, de bakermat van de democratie, is dit verdrag getekend, een verdrag dat steunt op een bredere politieke unie.

Ik herinner me nog levendig een gesprek met de toenmalige premier van Tsjechië, Václav Klaus die een toetreding tot de unie best zag zitten omdat hij dat buitengewoon interessant vond als economische en handelsruimte. Dat is natuurlijk ook zo, en zelfs in twee richtingen. Het is echter in de eerste plaats een politieke unie van burgers en gemeenschappen die we tot stand willen brengen.

Vlaanderen, dat in de kern ligt van dat Europees gebied en dat altijd heeft gelooft dat Vlaanderen en Europa in elkaars verlengde liggen als twee kernpeilers voor het toekomstig beleid in het belang van de mens, moet veel belang hechten aan die gemeenschappelijke en politieke ruimte die de Europese Unie nu reeds is en nog meer zal worden.

Het was natuurlijk ideaal geweest indien die verbreding tegelijkertijd had plaatsgevonden met de hervormingen die nodig zijn in het besluitvormingsproces binnen de uitgebreide unie. De Euro-

Van den Brande

pese Top in Brussel was een ehec en daar zijn veel redenen voor. Mijn fractie is ervan overtuigd dat het ideaal was geweest om de verbreding en de verdieping van de unie gelijktijdig te laten verlopen. Zo kan de unie ook aangeven dat ze daadkrachtig kan optreden.

Ik ben ervan overtuigd dat de sociale cohesie in Europa van heel groot belang is. We hebben vandaag nog de kans gehad om een rapport in te dienen over Turkije bij de Raad van Europa. In een Europa, gesteund op waarden, is het zeer belangrijk dat mensen het beter zouden hebben in een gemeenschappelijke ruimte en er dus niet op achteruitgaan. De christen-democraten zijn van mening dat alleen via de communautaire methode, waarbij we afstappen van het systeem dat iedere regering voor zich optreedt, vooruitgang kan worden geboekt, samen met de Commissie. In elke fase van verdieping en verbreding van de Europese Unie, was het mede de Commissie die het communautair belang heeft ingezien om voortgang te kunnen maken.

Ik ben resoluut tegen de idee van de Europese avant-garde. De federale premier en een aantal liberale verantwoordelijken zijn daarvan voorstander. Het gaat hier trouwens in wezen om een communistisch begrip. De avant-garde van twee of drie landen in Europa zal precies leiden tot de verbroekeling en afbouw van die Europese ruimte omdat een dergelijke groep dingen alleen in beweging kan brengen. Er moet natuurlijk rekening worden gehouden met de zaken die samen kunnen gebeuren. Dit belet evenwel niet dat men op bepaalde domeinen wat sneller kan gaan. Als de unie niet samen met gelijke tred vooruitgang kan boeken, dan zal dit ten koste gaan van de unie die we voorstaan.

Mijn volgende bedenking heeft te maken met de democratie in het nieuwe Europa. Laten we daarover eerlijk zijn : we zijn nogal eens hypocriet als het gaat over het opleggen van voorwaarden aan de nieuwe kandidaat-lidstaten. Er is een lijst met 39 voorwaarden inzake de toetreding. Het zou nuttig zijn eens na te gaan wat het democratisch gehalte is in een aantal huidige lidstaten. Ik noem dat het proces van ijking van de democratie.

Af en toe zouden we wat minder egocentrisch moeten zijn. We vrezen dat we overspoeld zullen worden door nieuwe werknemers, door de emigratie uit de nieuwe lidstaten. Dat is een reëel probleem. Men kan echter niet tegelijkertijd zeggen dat niemand ons land mag binnenkomen en er ook

nog eens voorstander van zijn om alle subsidies van Europa verder te laten stromen naar de oorspronkelijke lidstaten en achtergestelde regio's.

Mijnheer de voorzitter, een van de belangrijke debatten die we de volgende maanden moeten voeren, zal voor wat België betreft daarover gaan. Na de publicatie vorige week van het derde cohesierapport van de Europese Commissie, weten we dat Henegouwen opnieuw uitdrukkelijk vraagt om een derde periode van steun te krijgen. De eerste periode liep van 1994 tot 2000, de tweede loopt van 2000 tot 2006. De derde zou betrekking hebben op de periode van 2007 tot 2013. Opnieuw zal worden gesteld dat het absoluut nodig is om te kunnen rekenen op de mechanismen van steunverlening om de regio toe te laten bij te benen. Ik neem aan dat iedereen in het parlement gewonnen is voor een redelijke solidariteit. Een solidariteit die niet steunt op eigen verantwoordelijkheid is echter een verkeerd begrepen solidariteit.

De ruimere politieke unie heeft een opdracht om aanmoedigen en ondersteuning te geven aan de tien nieuwe lidstaten. Hetzelfde is gebeurd bij de tussentijdse uitbreiding met Spanje, Portugal en Griekenland of een aantal noordelijke landen. Dat moet nu ook gebeuren.

Mijnheer de voorzitter, in de preambule van het ontwerp van Europese Grondwet dat door de Conventie werd besproken maar helaas nog niet werd goedgekeurd, staat dat de wedervereniging van Europa – voor mij een betere term dan verbreding – ertoe zal bijdragen om de internationale positie van de Europese Unie te versterken. De internationale versterking is van groot belang.

Mevrouw de minister, als we in het hele proces van wedervereniging binnen de grote politieke unie sterk geloven in de intellectuele en morele kracht van een aantal van deze landen, die helaas over een onvoldoende economisch draagvlak beschikken, dan was het van wezenlijk belang dat we anticipeerden op de verbreding naar Centraal- en Oost-Europa. We hebben van meet af die kritiek gegeven op uw voorgangers. Dat is de reden waarom we anticyclisch, tegen de normale verwachting in, vanaf 1993 een belangrijk programma hebben opgezet voor Centraal- en Oost-Europa. In 1998-1999 was Vlaanderen, en niet België, de zevende belangrijkste partner geworden van die landen.

Het was een kapitale vergissing van de Vlaamse regering om deze programma's af te bouwen en ze alleen te richten op economische samenwerking. Het blijft mijn overtuiging dat projecten inzake de

Van den Brande

versterking van de democratie, sociale en economische dialoog en versterking van het burgerschap in een uitgebreide unie, noodzakelijk zijn. Er is een kapitale vergissing gebeurd. Er was een netwerk ontstaan, er was vertrouwen gegroeid en er waren concrete inspanningen geleverd. Wie vorig jaar mee naar Polen is gereisd, heeft kunnen vaststellen dat het niet alleen gaat om tijdelijke projecten. Er moesten en moeten dingen gebeuren die verder lopen over de jaren heen. Ik geef twee voorbeelden. Door Vlaamse knowhow is er medische begeleiding, een nieuwe ziekenhuisbenadering en is de toegang tot geneesmiddelen fel verbeterd. We zijn ook naar Silesië gegaan waar we vastgesteld hebben dat er meer is gebeurd dan enkel een project opzetten. We hebben de methode van reconversie gesteund. De Vlaamse knowhow probeert structurele veranderingen te brengen. Er is een kapitale vergissing gebeurd door deze Vlaamse regering door het beleid niet door te zetten. We hebben daarvoor gewaarschuwd, maar onze raad is in de wind geslagen. We hadden niet alleen verder moeten doen met wat we al deden, maar we hadden het nog moeten versterken.

Mijnheer de voorzitter, de christen-democraten behoren niet tot de eurocritici of -sceptici, maar we zijn ook geen eurañaëvelingen. We beseffen dat Europa een proces is van vallen en opstaan, van stap voor stap. We staan kritisch tegenover zaken die we graag anders zouden zien. We hechten veel belang aan sociale cohesie en het versterken en verbeteren van de positie van mensen. We geloven in een partnership waarbij regionale en lokale gehelen, samen met staten en de unie een perspectief bieden. Het antwoord voor de Walen en Vlamingen kan alleen zijn dat onze toekomst in Europa ligt. *(Applaus bij CD&V en de N-VA)*

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, met het brio dat we van hem gewoon zijn in deze materie, heeft de heer Van den Brande zijn mening geuit en commentaar gegeven op de uitbreiding van Europa. Hij heeft zijn betoog opgesplitst in twee delen : in een eerste geeft hij kritiek op de formaliteiten en in het tweede gaat hij in op de zaak ten gronde. Mijnheer Van den Brande, ik heb uw tweede gedeelte meer geapprecieerd dan uw eerste, maar ik wil toch iets zeggen over uw kritiek.

U bent een diplomaat en zwaait ons eerst wat lof toe. U zegt daarna dat de meerderheid tot discretie is genoopt in verband met de activiteiten van de ministers. Ik moet dat tegenspreken. Ik ben mijn betoog begonnen met de stelling dat u uw uiteenzetting met brio hebt gehouden. Ik vind het toch jammer dat een man als u op dergelijke wijze een minister in functie te lijf gaat. Ik neem aan dat wij laat zijn, maar toch zijn wij op tijd. Wij zijn op tijd en bovendien moet toch iemand de laatste zijn. *(Gelach)*

Ik vond de uitlatingen nogal scherp tegenover een minister die nog maar enkele maanden in functie is en niet verantwoordelijk kan worden gesteld voor administratieve laattijdigheden. Ik zeg zelfs meer. De heer Van den Brande zal mij niet tegenspreken.

De heer Luc Van den Brande : U hebt zeker duidelijk gemerkt dat ik mij heb gericht tot de hele Vlaamse regering. Toevallig of niet zijn 3 van de 4 mensen die verantwoordelijkheid hebben gedragen voor het buitenlands beleid, mensen van uw fractie. Uiteraard heeft mevrouw Ceysens niet alle tijd gekregen, maar men kan nooit ontslagen worden van de verantwoordelijkheid en de plicht die men op een bepaald ogenblik draagt. Het is mijn plicht als voorzitter van een commissie om vast te stellen wat wij hebben vastgesteld.

De heer Stefaan Platteau : Dat is best mogelijk, maar mijn fractie zat ooit ook een tijd in de oppositie en ik zetelde toen ook in die commissie. U herinnert zich zeker nog dat u als destijds bevoegd minister mijn opmerkingen ook moest ondergaan. Het was bijna legio geworden. Als dergelijke verdragen moesten worden goedgekeurd, begon ik mijn betoog steevast met de opmerking dat het erg was dat het 3, 4 of 5 jaar had geduurd vooraleer de zaak naar de commissie kwam. U herinnert zich dat zeker nog wel. Ik zal kort zijn.

Toen wij in de oppositie zaten, hebben wij dat in de commissies wel aangestipt, maar nooit in de plenaire vergadering. Ik ben het in ieder geval met u eens als u het hebt over de verbreding, de wedervereniging van Europa en het inhoudelijke aspect van het verdrag. Dat was schitterend. Het is alleen jammer dat het werd voorafgegaan door deze kritiek, en ik vond dat het mijn plicht was om daarop te reageren. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, colle-

Van Overmeire

ga's, ik dank eens te meer de verslaggever voor zijn uitmuntend verslag. Ik sluit mij volledig aan bij de opmerkingen van de heer Van den Brande.

Wat de laattijdigheid betreft, wil ik stellen dat zij alleen maar kan worden begrepen in het licht van een gebrek aan interesse van de Vlaamse regering voor alles wat met buitenlands beleid te maken heeft. De regering heeft de bevoegdheid, maar kijkt er verwonderd naar en weet niet echt wat ermee te doen. De materie wordt aanzien als de zandbak van de heer Louis Michel. Telkens stellen we vast dat de minister er weinig interesse voor toont. Wij betreuren dat. Wij waren op de goede weg en zetten nu stappen terug. Van het mooie idee dat de heer Van Grembergen ooit lanceerde over het buitenlands beleid, namelijk dat het een beleid van alle componenten van de federatie moest zijn en niet alleen van het federale niveau, staan wij heel ver af. Dat vinden wij natuurlijk heel jammer.

Wat de kern van de zaak betreft, sluiten wij ons aan bij de andere sprekers, die zeggen dat dit een uitermate historische gebeurtenis is. We trekken zo een streep onder een minder fraai hoofdstuk van de Europese geschiedenis. Bij de tien landen die toetreden, zijn er acht die na de oorlog niet zijn bevrijd, maar de ene bezetter hebben ingeruild voor een andere. Ze kregen een systeem opgelegd dat verantwoordelijk is voor tientallen miljoenen doden. We gaan te licht heen over de gevolgen van het communistisch systeem. Dat leidde tot een economische en ecologische puinhoop. Tien jaar geleden was Finland al bij al vrij welvarend, maar de Baltische staten niet. Dat is het gevolg van één factor : in het eerste land was er geen communistisch systeem ingevoerd. De vergelijking gaat bijvoorbeeld ook op voor Griekenland en het aangrenzende Bulgarije. We hopen dat de nieuwe generaties Oost-Europeanen zeer snel aansluiting vinden bij onze denkwijzen, onze politieke stelsels en zeker ook ons economisch model.

De Vlaams-Blokfractie is de meest eurokritische van alle fracties in dit parlement. Vlaanderen heeft nood aan zo'n fractie. Telkens staan we verwonderd over de eurofilie. Men is bereid om zonder bezwaar bevoegdheden aan Europa af te staan zonder zich af te vragen of meer Europa ook een efficiënter bestuur betekent. Dat heeft misschien te maken met het feit dat België een artificiële staat is, en men dus geen nationaliteit heeft die men zou kunnen verliezen. En dan is er die bijzondere psychologie van de Vlamingen, die wel de meerderheid uitmaken maar geen visie of ambitie hebben

op een staatsuitbouw. Europa is voor hen een oplossing om van België af te geraken zonder België te moeten opblazen. Dat is naïef, maar toch de sfeer die hier heerst.

De sfeer is bij de tien kandidaat-lidstaten helemaal anders. Daar vindt men weinig voorstanders van een doorgedreven, federaal en centralistisch Europa. Die landen zijn in de eerste plaats geïnteresseerd in de economische voordelen, en ze zijn niet bereid om hun nationale identiteit op te lossen in een groter Europees geheel. Ik citeer de president van Letland, mevrouw Vike-Freiberga. Ze stelde enkele jaren geleden het volgende : 'The European Union is and remains an organisation of and between states. We've had to fight far too hard for a nation-state to want to dispense with it now.' Die landen willen de Sovjetbezetting niet inruilen voor Brussel. We verwelkomen die nieuwe lidstaten als verdedigers van die nationale identiteit. Dat staat niet haaks op het Europese concept. Beide zijn waardevol. Europa moet worden uitgebouwd, maar tegelijkertijd moeten nationale staten op een gezonde manier kunnen samenwerken op terreinen die in hun beider voordeel zijn.

Er zijn zeker argumenten ten voordele van de uitbreiding. Er is een principiële, bijna emotionele reden : we hebben een ereschuld te vereffenen. In 1945 is een lijn door Europa getrokken. Wie aan de verkeerde kant van die lijn is terechtgekomen, heeft de pech gehad gedurende 50 jaar in een communistisch systeem te moeten leven of overleven. Vandaag hebben we de kans om hier definitief een einde aan te stellen en om West- en Oost-Europa te herenigen.

Een tweede reden is het onmiskenbaar signaal dat van het lidmaatschap van de EU uitgaat. Op deze manier maken we Rusland duidelijk dat al deze landen, die vroeger onder de Russische invloedssfeer vielen, nu definitief tot Europa behoren. Momenteel heeft dit waarschuwingssignaal misschien niet veel betekenis. Niemand kan evenwel voorspellen hoe de situatie in het Kremlin zal evolueren, wie binnen tien, twintig of dertig jaar de macht in handen zal hebben en hoe die mensen zich ten opzichte van Europa zullen opstellen. Het lijkt me dan ook een goede zaak om nu reeds duidelijk te stellen dat die landen integraal deel van de EU uitmaken.

Een derde reden is de onmiskenbare toename van het gewicht van de EU. Een unie die namens 25 landen spreekt, heeft nu eenmaal meer gezag dan een unie die namens 15 landen spreekt. De discussie over uitbreiding en verdieping is natuurlijk nog

Van Overmeire

niet afgerond. De vraag blijft of een unie met 25 lidstaten nog dezelfde slagkracht en besluitvaardigheid als een unie met 15 lidstaten zal hebben.

Op economisch vlak gaat haast iedereen ervan uit dat de toetreding, minstens op lange termijn, voor Oost- en West-Europa in een win-winsituatie zal resulteren. De landbouwers van Centraal- en Oost-Europa zullen allicht de grote verliezers worden. In de Europese landbouw die momenteel wordt uitgetekend, zal voor hen geen plaats zijn. Ik vrees dan ook dat deze mensen massaal in de werkloosheid zullen belanden of toch zeker een andere job zullen moeten zoeken.

Een vierde reden is de steun die we de kandidaat-lidstaten moeten bieden. Indien we deze landen niet verwelkomen, zullen ze andere bondgenoten zoeken. De kans is groot dat ze dan de steun van Rusland of van de VS zullen zoeken. Tijdens de Irak-crisis hebben heel wat van deze landen de Amerikaanse kaart getrokken. De VS hebben deze landen op een aantal terreinen veel meer steun verstrekt dan de EU. Indien we, als West-Europeanen, een rol in de wereld wil spelen, hebben we er alle belang bij de landen van Centraal- en Oost-Europa de hand te reiken.

Een vijfde reden is het feit dat de toetredende landen onmiskenbaar deel van de Europese beschaving en cultuur uitmaken. Ze delen onze geschiedenis. Van een kandidaat-lidstaat als Turkije kan dit niet worden gezegd. In onze ogen is Turkije geen Europees land en is een lidmaatschap van de EU totaal onbespreekbaar.

Ik zal even overlopen wat de uitbreiding van de EU in concrete cijfers betekent. De oppervlakte van de EU zal met 23 percent toenemen. Het totaal inwonersaantal zal met 20 percent toenemen. Het economisch gewicht van de nieuwe landen ligt uiteraard een heel stuk lager. Hiervoor gelden heel andere cijfers. Afhankelijk van de uitgevoerde berekeningen, zou het economisch potentieel van de EU met om en bij de 10 percent stijgen.

Dit betekent evenwel niet dat het hier enkel om arme landen gaat. We hebben vaak de neiging om alle nieuwe lidstaten over dezelfde kam te scheren. Een aantal nieuwe lidstaten, met name Slovenië, Malta en Cyprus, zouden op zeer korte termijn netto-betalers in plaats van netto-ontvangers kunnen worden.

Ik zou hier nog even willen opmerken dat, met uitzondering van Polen, geen enkele kandidaat-lidstaat meer inwoners dan België telt. Zeven van de tien kandidaat-lidstaten tellen zelfs minder inwoners dan Vlaanderen. De uitgebreide EU zal 25 lidstaten tellen. Denemarken, Ierland, Luxemburg, Finland, Estland, Letland, Litouwen, Cyprus, Malta, Slovenië en Slowakije tellen minder inwoners en wegen economisch minder dan Vlaanderen.

Al deze landen zitten als volwaardige lidstaten aan de Europese tafel. Aangezien wij geen afscheid van de Belgische constructie willen nemen, blijft Vlaanderen gebonden aan het Comité van de Regio's en moet het een tweederangsrol blijven spelen.

Indien Vlaanderen een rol in de EU wil spelen, moeten we afscheid nemen van België en moeten we bereid zijn om onafhankelijk te worden. De uitbreiding van de EU is geen argument tegen, maar voor de Vlaamse onafhankelijkheid.

Collega's, we zullen ons uiteindelijk onthouden en niet voor stemmen, omdat we vinden dat het dossier wat geforceerd is. We zijn toch een beetje bedrogen. In 1993 werd afgesproken dat de toetreding zou gebeuren op basis van twee principes: conditionaliteit en differentiatie. Conditionaliteit betekent dat een kandidaat-lidstaat alleen kan toetreden als aan alle voorwaarden is voldaan. Differentiatie betekent dat elke kandidaat-lidstaat apart op zijn eigen merites wordt beoordeeld.

Vandaag stellen we vast dat we in één stemming moeten beslissen over de toetreding van 10 kandidaat-lidstaten. Het principe van de differentiatie, elke lidstaat op zijn eigen merites beoordelen, is weggefallen. We stemmen voor alle 10 of we stemmen voor geen enkele.

Zelfs de heer Delors heeft toegegeven dat een aantal kandidaat-lidstaten absoluut niet klaar zijn om volwaardig mee te spelen in de Europese Unie. Ze worden zelfs onder een soort curatele geplaatst, waarbij een begeleidingssysteem wordt georganiseerd om ervoor te zorgen dat de kandidaat-lidstaten een beetje meekunnen.

Voor de kostprijs inzake landbouw en regionale steun, toch de grote dossiers, zijn aanvaardbare compromissen gesloten. De berekening is moeilijk, want ze hangt af van de termijn en de terugverdieneffecten. De berekeningen schommelen tussen 11 euro per inwoner per jaar en 25 euro per inwoner per jaar. Dit valt enorm mee, zeker als we weten dat de Vlaamse transfers richting Wallonië

Van Overmeire

veel groter zijn. Het lidmaatschap van de Belgische federatie kost ons veel meer dan het lidmaatschap van de Europese Unie.

Het grote zorgenkind is de kwaliteit van het bestuur in de kandidaat-lidstaten. Zijn al die landen klaar om mee te spelen in de Europese Unie? Het is een organisatie die zeer ingrijpende beslissingen neemt voor ons dagelijks en ons politiek leven, en veel vraagt van de leden. De vraag is of alle kandidaat-lidstaten, die 15 jaar geleden nog een administratie hadden die vol zat met communistische 'apparatijs', op korte termijn kunnen functioneren in de Europese Unie. Als we het verhaal van de DDR bekijken, en zien hoe moeilijk de 'neue Länder' het hebben om mee te draaien in de Bondsrepubliek, kunnen we ons terecht vragen stellen over de capaciteiten van de kandidaat-lidstaten.

Een ander probleem is de bescherming van de buitengrens. De grenzen van de Europese Unie zijn nu al zo lek als een zeef. Wat zal dit worden als die grens zich niet langer bevindt tussen Duitsland en Polen, maar ligt tussen Polen en Oekraïne, tussen Letland en Rusland en tussen Slowakije en Oekraïne? Zal er nog sprake zijn van een echte grens? Zullen we de grens nog op een effectieve manier kunnen afsluiten tegen immigranten die de Europese Unie willen binnenkomen?

Het is positief dat er bij de kandidaat-lidstaten landen zijn waar democratie en vrije meningsuiting geen holle begrippen zijn. We slaan onszelf graag op de borst en denken dat de landen van West-Europa de meest democratische zijn ter wereld. In 9 van de 10 kandidaat-lidstaten werd het laatste woord aan het volk gegeven. In die landen is met een referendum beslist over de toetreding tot de Europese Unie. In West-Europa heeft men schrik van het volk en is die oefening niet gemaakt. In geen enkele oude lidstaat is een referendum georganiseerd over een zo ingrijpende onderneming als de uitbreiding van de Europese Unie met 10 lidstaten. Zowel inzake democratie als inzake vrije meningsuiting is de mentaliteit in Midden- en Oost-Europa, misschien ten gevolge van 50 jaar communisme, een stuk gezonder dan in West-Europa, waar we die mooie principes stilaan verlaten.

De Vlaams Blok-fractie verwelkomt de 10 kandidaat-lidstaten in de Europese Unie. We zijn blij dat we als Europese familie herenigd zijn, maar we hadden het liever op een meer eerlijke manier gezien. We hadden liever gezien dat met de principes van conditionalisme en differentiatie men toch pas

kan toetreden als men er echt klaar voor is. Elk land op zich op zijn eigen merites beoordelen, was een veel beter principe geweest. Nu wordt dit dossier op een geforceerde manier aan ons voorgelegd.

Alle fracties, op onze fractie na, zullen het ontwerp goedkeuren, maar dat is niet de mentaliteit die bij de bevolking leeft. Onze mensen zijn ongerust, men stelt zich vragen over de uitbreiding, men weet niet wat er op hen afkomt. Daarom denk ik dat het een bijzonder goed signaal is dat minstens één fractie, namelijk die van het Vlaams Blok, zich laat opmerken door een onthouding. Dit geeft beter weer wat er bij de bevolking leeft. (*Applaus bij het Vlaams Blok*)

De voorzitter : Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, het is duidelijk geworden in de plenaire vergadering dat niemand van de commissieleden echt tegen het verdrag heeft geageerd of dat er opmerkingen zijn geweest in de commissie tegen het verdrag. Het verdrag is niet technisch besproken, maar er zijn heel wat beschouwingen omtrent het verdrag geuit, beschouwingen die naar de toekomst peilen en aanleiding gaven tot vragen, zoals bij het Vlaams Blok het geval is. In de commissie hebben we er resoluut op gewezen dat dezelfde vragen zijn gerezen toen Spanje, Portugal en Griekenland lid moesten worden. Als we zien waar deze landen vandaag staan binnen de unie, mogen we deze uitbreiding vol vertrouwen doorvoeren. Deze mening wordt in ruime mate in het halfroond gedragen.

Naar het einde toe is er erg gefocust op de timing. Zelf vond ik dit merkwaardig. Begin januari kenden we de deadline om dit verdrag goed te keuren. Toen had nog niemand in de gaten dat er zich aan het einde misschien een soort ratrace zou aftekenen. Er was, zeker onder impuls van de commissievoorzitter, zelfs sprake van om hoorzittingen te organiseren. Er was nog tijd genoeg voor. Pas op het einde, toen men klaar begon te zien, kreeg dit verdrag de volle aandacht. De vraag was wie als laatste het verdrag zou goedkeuren.

Mijnheer Van den Brande, ik vind het vreemd dat u van de twintig ontwerpen van verdragen die moeten worden goedgekeurd, als eerste het verdrag van Chili hebt genoemd. Op de regeling van de werkzaamheden van de commissie van 13 januari stelde u voor om eerst het verdrag tussen de Europese Unie en Chili te behandelen en daarna het toetredingsverdrag. Toen was het nog niet duidelijk

Ceysens

dat Vlaanderen het toetredingsverdrag als laatste zou goedkeuren. Opeens, wellicht door de brief van federaal minister Michel, werd het wat leuk om het geweer van schouder te veranderen en kwam er de fameuze ratrace. Ik heb inderdaad gezegd dat we binnen de termijn zaten en dat hadden we meermaals tijdens de regeling van de werkzaamheden in de commissie zo besproken.

Die twintig ontwerpen moeten we behandelen, maar het eerste voorbeeld dat u gaf, is ingediend door ons en kan worden behandeld. De meeste andere verdragen die u hebt opgesomd, zijn verdragen die door de functionele ministers moeten worden ingediend. Als minister van Buitenlands Beleid wil ik mijn collega's daartoe aansporen. Dat doe ik ook : we schrijven en bellen naar hun kabinetten. Dat blijven we doen, maar ik kan die verdragen niet in hun plaats indienen. Het is aan hen om dat te doen en er voor te zorgen dat ze in de commissie worden behandeld. We kunnen dit gerust eens overlopen en dan zult u met mij vaststellen dat de verdragen die uitsluitend tot mijn bevoegdheid behoren hier voorliggen en kunnen worden behandeld.

Die ratrace wordt blijkbaar een amusant gegeven. Dan kunnen we die oefening ook uitbreiden. We kunnen kijken wie de beste leerling van de klas is en vergelijken hoe lang men in welke parlementen hiermee bezig is geweest, hoeveel toespraken er zijn geweest en welke fracties een bijdrage hebben geleverd. We kunnen daar een nieuwe wedstrijd organiseren. Dat is een andere manier om te scoren dan de wijze die nu naar voren werd gebracht, berustend op de vraag wie dit uiteindelijk als laatste heeft goedgekeurd.

Een thema dat, wellicht meer dan een aantal andere beschouwingen, nauw aansluit bij het uitbreidingsverdrag, is dat van de algemene politiek van de Vlaamse regering ten aanzien van Centraal- en Oost-Europa. Ook dat is een oefening voor de commissie. Wij kunnen statistisch aantonen dat we precies in deze politiek een grote verruiming hebben gerealiseerd naar andere bevoegdheidsdomeinen, zoals milieu. Het is dus volstrekt onjuist te beweren dat we ons compleet hebben gericht op de economische inzet. Er is net een enorme verschuiving geweest naar milieuprojecten, omdat dit een van de belangrijke prioriteiten van de Vlaamse regering was.

Precies met de toetreding van deze nieuwe lidstaten kan men geen politiek meer voeren tegenover

hen alsof ze geen lidstaat zijn. Ze worden lidstaten en dus heroriënteren we ook ons buitenlands beleid naar de nieuwe buitengordel. Die gordel heeft zich met deze nieuwe landen immers verlegd. We zullen hen in ons beleid behandelen als lidstaat. Dat is een cruciaal gegeven voor 2004. We zullen hen niet meer behandelen zoals we dat vroeger hebben gedaan. Deze heroriëntering zal niet alleen economisch van aard zijn. Gisteren hadden we het daar nog over in de commissie. Mijnheer Van Vaeckenbergh, samen met u heb ik benadrukt hoe belangrijk ik het zelf vind dat we Vlaanderen als een geheel van creativiteit in verschillende domeinen, in cultuur, in sport, aan de wereld tonen. Wie zou nu durven beweren dat we qua sport de wereld niet kunnen tonen wat we in huis hebben ? Er is ook cultuur en gezondheidszorg ; er is, bijvoorbeeld, ook het culinaire aspect. Een organisatie als de VLAM werkt daar momenteel ook aan.

Iedereen voelt dat dit veel ruimer moet worden opgevat dan de economie. Ik ben er ook tegen te doen uitschijnen dat het economische invullen van ons buitenlandse beleid vies is. Dat mogen we onszelf niet aandoen. Als mensen uit verschillende regio's of landen in de loop van de geschiedenis toenadering tot elkaar zochten, dan deden ze dat heel vaak om handel te drijven. Dat waren de spontane eerste contacten.

Er is inderdaad veel meer dan handel, en we moeten die dingen dan ook doen, maar we willen ook een inhaalbeweging maken om onze export te promoten en om het internationaal ondernemen voor Vlaanderen veilig te stellen. Daar is nood aan, willen we onze welvaart en ons welzijn hier veilig stellen. Dat is dan ook een belangrijk aandachtspunt, onverminderd de andere elementen die in de korf zitten, en die we allemaal aan de wereld tonen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben blij dat we straks dan toch die historische stemming zullen houden. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : Mevrouw de minister, collega's, ons buitenlands beleid moet passen in ons confederaal systeem. Daar wijzen ook verschillende professoren staatsrecht op.

Daarom zouden we beleidsmatig voldoende aandacht moeten besteden aan buitenlands beleid.

We hebben dit ontwerp ontvangen van de minister op vrijdag 19 januari. Maandag 21 januari werd het voor proefdruk naar de drukkerij gezonden. De drukproeven zijn op 22 januari naar het kabinet gezonden. Op 30 januari heeft het parlement de

Voorzitter

persklare drukproeven teruggekregen. Ze werden vervolgens nagekeken en op 9 februari opnieuw aan de drukkerij bezorgd. Op 10 februari werd de tekst rondgedeeld, en op 17 februari in de commissie behandeld. Vandaag doen we dat in de plenaire vergadering. Het parlement heeft het ontwerp van decreet dus met de nodige snelheid behandeld.

Mevrouw de minister, ik kan erin komen dat u zich in een oncomfortabele situatie bevindt, gezien het aantal ontwerpen van decreet dat u nog moet afhandelen. Ik stel voor dat er overleg wordt gehouden tussen uw diensten en onze diensten om uit te maken wat de belangrijkste decreten zijn die nog voor het reces moeten worden behandeld. Ik heb u daarover een brief gestuurd. Ik verwacht dat u mij een voorstel van oplossing doet, dat we desgevallend dan op dat overleg bespreken.

Mevrouw de minister, indien u in tijdnood raakt om administratieve redenen, dan ben ik bereid de commissie en het parlement in de periode waarin we het parlement ontbonden achten – hoewel het dat eigenlijk niet is -, voor een vergadering samen te roepen voor de behandeling van al deze ontwerpen. We mogen immers niet het risico lopen dat een van de ontwerpen die nog voor het einde van deze zittingsperiode moeten worden goedgekeurd, niet meer kan worden behandeld. Ik wens niet dat dit het parlement ten laste kan worden gelegd. We kunnen in dit geval dus een uitzondering maken, zodat we zeker in orde zijn met al onze internationale verplichtingen.

Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens : Mijnheer de voorzitter, ik heb uw brief ontvangen, en wil graag samen met u nagaan wat er nog moet gebeuren. In mijn antwoord heb ik echter ook duidelijk gesteld dat ik geen verdragen kan indienen in de plaats van mijn collega-ministers, al kan ik hen wel aansporen.

De voorzitter : U bent wel de coördinator voor het buitenlands beleid in de regering, ook als het bijvoorbeeld om onderwijs gaat. Zo is er een bijzonder belangrijk ontwerp dat voor 1 september goedgekeurd moet zijn. We kunnen ons niet veroorloven daar niet voor het reces over te stemmen. Er moet dus een afspraak worden gemaakt tussen u en de minister van Onderwijs, zodat het decreet op de juiste manier wordt ingediend. Ik wil niet dat het parlement hierdoor in de problemen komt.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, Ierland, de Italiaanse Republiek, het Groot-hertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Portugese Republiek, de Republiek Finland, het Koninkrijk Zweden, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (lidstaten van de Europese Unie) en de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek betreffende de toetreding van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek tot de Europese Unie, en de slotakte, ondertekend in Athene op 16 april 2003.

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Het verdrag tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, Ierland, de Italiaanse Republiek, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Portugese Republiek, de Republiek Finland, het Koninkrijk Zweden, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (lidstaten van de Europese Unie) en de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek betreffende de toetreding van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek

Voorzitter

Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek tot de Europese Unie, en de slotakte, ondertekend in Athene op 16 april 2003, zullen volkomen gevolg hebben.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

PROTOCOLLEN

De voorzitter : Dames en heren, met het oog op de verkiezingen van 13 juni 2004 hebben de voorzitters van de zeven parlementaire assemblees van België hun goedkeuring gehecht aan :

1. het protocol betreffende de controle van officiële mededelingen van de parlementsvoorzitters en de leden van de diverse regeringen tijdens de verkiezingsperiode voorafgaand aan de verkiezingen van 13 juni 2004 ;
2. het protocol betreffende de uniforme interpretatie van de wet van 19 mei 1994 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van de Vlaamse Raad, de Waalse Gewestraad, de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en de Raad van de Duitstalige Gemeenschap en van de wet van 19 mei 1994 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van het Europees Parlement.

De ontwerpen werden op de banken rondgedeeld. Het gaat over twee voorstellen die uitgaan van ons eigen parlement en waarmee de andere voorzitters zich akkoord hebben verklaard.

Vraagt iemand hieromtrent het woord ? (*Neen*)

De ondertekening van de protocollen volgt eerst-daags.

ROUWHULDE

De voorzitter : Dames en heren, op 21 februari 2004 overleed onze gewezen collega John Taylor.

John Taylor werd geboren in Wetteren op 11 maart 1949. Hij studeerde consulaire wetenschappen en handels- en financiële wetenschappen aan de Administratieve en Economische Hogeschool in Brussel. Hij startte zijn loopbaan als kaderlid bij de Kredietbank en nadien als auditeur bij het Rekenhof.

Al vrij jong werd hij in 1976 voor de CVP verkozen tot gemeenteraadslid van Wichelen, waar hij zes jaar later de burgemeesterssjerp omgordde. Na enkele jaren actief te zijn geweest als kabinetschef en adjunct-kabinetschef werd John Taylor op 24 november 1991 verkozen tot volksvertegenwoordiger voor het kiesarrondissement Dendermonde. Bij de afschaffing van het dubbelmandaat opteerde hij voor het Vlaams Parlement. Eind 2000 nam hij om gezondheidsredenen ontslag als Vlaams volksvertegenwoordiger.

Hij bleef wel burgemeester van Wichelen en genoot er een bijzonder grote populariteit. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2000 stemden meer dan 3.000 van de nog geen 9.000 kiezers op hun burgemeester. Recent was hij echter een burgemeester die niet meer tot de meerderheid in zijn gemeenteraad behoorde.

In het Vlaams Parlement gingen zijn interesses vooral uit naar begroting, staatshervorming, openbaar ambt en binnenlandse aangelegenheden. In de commissies maakte hij zich verdienstelijk als secretaris van de commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

Namens u allen en mezelf bied ik zijn familie onze oprechte deelneming aan.

Dames en heren, mag ik u om een minuut stilte vragen voor onze overleden collega ?

– *De staande vergadering neemt enkele ogenblikken stilte in acht.*

ONTWERP VAN DECREET betreffende het lokaal sociaal beleid
– 1777 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 7

Aangehouden stemmingen

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen over de amendementen op artikel 2, tot invoeging van een nieuw artikel 3bis, op de artikelen 4 en 6, tot invoeging van nieuwe artikelen 11bis, 11ter, 11quater en 11quinquies, op het opschrift van hoofdstuk VI en op de artikelen 13 en 14 en over de artikelen 2, 4, 6, 13 en 14 van het ontwerp van decreet betreffende het lokaal sociaal beleid.

De hoofdelijke stemming wordt gevraagd.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement 34 van de heren Glorieux en Gatz, mevrouw Gatz, mevrouw Idrissi, de heer Roegiers en mevrouw Grouwels op artikel 2.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 110 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 114 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Bex Jos
 Boutsen Mathieu
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Caluwé Ludwig
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gryze Niki

De Lobel Hilde
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Schepper Claudine
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Demol Johan
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Dua Vera
 Gabriels Jaak
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Gatz Sven
 Geraerts Jean
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Grouwels Brigitte
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Idrissi Yamila
 Lachaert Patrick
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Librecht Julien
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Penris Jan
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis
 Sols Guy

Voorzitter

Stassen Jos
Stevaert Steve
Strackx Felix
Suykens Lucien
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
Van Brusselen Johan
Van Cleuvenbergen Riet
van den Abeelen Marc
Van den Brande Luc
Van den Eynde Marleen
Van Den Heuvel Ria
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Duppen Jan
Van Eetvelde Ilse
Van Eyken Christian
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
van Kessel Ingrid
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Nieuwerkerke André
Van Overmeire Karim
Van Rompuy Eric
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wauwe Erna
Vandenbossche Dany
Vandenbroeke Chris
Vanleenhove Gilbert
Vercammen Josée
Verfaillie Jan
Vermeiren Francis
Vermeulen Jo
Verougstraete Christian
Verstraete Bob
Voorhamme Robert
Weyts Johan
Wille Paul
Wymeersch Frans

Het amendement is eenparig aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement 44 van mevrouw Grouwels, mevrouw Van Hecke en mevrouw Becq op artikel 2.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
48 leden hebben ja geantwoord ;
62 leden hebben neen geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
50 leden hebben ja geantwoord ;
64 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Boutsen Mathieu
Caluwé Ludwig
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Schepper Claudine
De Smet Bart
Decaluwe Carl
Demeester-De Meyer Wivina
Demol Johan
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Gardeyn-Debever Gisèle
Geraerts Jean
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Huybrechts Pieter
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Librecht Julien
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Penris Jan
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Strackx Felix
Van Brusselen Johan
Van Cleuvenbergen Riet
Van den Brande Luc
Van den Eynde Marleen
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Eetvelde Ilse
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris

Voorzitter

Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Verougstraete Christian
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans
 NEEN hebben geantwoord :
 Bex Jos
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Ridder Peter
 Declercq Veerle
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dua Vera
 Gabriels Jaak
 Gatz Sven
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Idrissi Yamila
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Moreau André
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Sannen Ludo
 Schepens Cis
 Sols Guy

Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 van den Abeelen Marc
 Van Den Heuvel Ria
 Van Duppen Jan
 Van Eyken Christian
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vercammen Josée
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Wille Paul

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement 35 van mevrouw Grouwels, Becq, mevrouw Merckx, de heer De Smet, mevrouw Van Eetvelde en mevrouw Van Cleuvenbergen op artikel 2.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Geen opmerkingen ? (*Neen*)

Dan is het aldus geamendeerde artikel 2 aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement 36 van mevrouw Becq, mevrouw Merckx, de heer De Smet, mevrouw Van Eetvelde, mevrouw Van Cleuvenbergen en mevrouw Grouwels tot invoeging van een nieuw artikel 3bis.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement tot invoeging van een nieuw hoofdstuk 3bis is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement 37 van mevrouw Becq, mevrouw Merckx, de heer De Smet, mevrouw Van Eetvelde, mevrouw Van Cleuvenbergen en mevrouw Grouwels op artikel 4.

Voorzitter

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Geen opmerkingen ? (*Neen*)

Dan is artikel 4 aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement 38 van mevrouw Becq, mevrouw Merckx, de heer De Smet, mevrouw Van Eetvelde, mevrouw Van Cleuvenbergen en mevrouw Grouwels op artikel 6.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Geen opmerkingen ? (*Neen*)

Dan is artikel 6 aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement 39 van mevrouw Grouwels, Becq, mevrouw Merckx, de heer De Smet, mevrouw Van Eetvelde en mevrouw Van Cleuvenbergen tot invoeging de nieuwe artikelen 11bis, 11ter, 11quater en 11quinquies.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement tot invoeging van de nieuwe artikelen 11bis, 11ter, 11quater en 11quinquies is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement 40 van mevrouw Becq, mevrouw Merckx, de heer De Smet, mevrouw Van Eetvelde, mevrouw Van Cleuvenbergen en mevrouw Grouwels op het opschrift van hoofdstuk VI.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Geen opmerkingen ? (*Neen*)

Dan is het opschrift van hoofdstuk VI aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement 41 van mevrouw Becq, mevrouw Merckx, de heer De Smet, mevrouw Van Eetvelde,

mevrouw Van Cleuvenbergen en mevrouw Grouwels op artikel 13.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement 42 van mevrouw Becq, mevrouw Merckx, de heer De Smet, mevrouw Van Eetvelde, mevrouw Van Cleuvenbergen en mevrouw Grouwels op artikel 13.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Geen opmerkingen ? (*Neen*)

Dan is artikel 13 aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement 43 van mevrouw Becq, mevrouw Merckx, de heer De Smet, mevrouw Van Eetvelde, mevrouw Van Cleuvenbergen en mevrouw Grouwels op artikel 14.

Zelfde stemming ? (*Instemming*)

Het amendement is niet aangenomen.

Geen opmerkingen ? (*Neen*)

Dan is artikel 14 aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het aldus geamendeerde ontwerp van decreet betreffende het lokaal sociaal beleid.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
61 leden hebben ja geantwoord ;
49 leden hebben zich onthouden.

Voorzitter

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
63 leden hebben ja geantwoord ;
51 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Bex Jos
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Callens Karlos
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Ridder Peter
Declercq Veerle
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Dua Vera
Gabriels Jaak
Gatz Sven
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Idrissi Yamila
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Logist Marcel
Maes Jacky
Malcorps Johan
Moreau André
Peuskens Jean-Paul
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Roegiers Jan
Sannen Ludo
Schepens Cis
Sols Guy
Stassen Jos
Stevaert Steve
Suykens Lucien
Timmermans Jacques

Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
van den Abeelen Marc
Van Den Heuvel Ria
Van Duppen Jan
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwkerke André
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wauwe Erna
Vandenbossche Dany
Vercammen Josée
Vermeiren Francis
Vermeulen Jo
Verstraete Bob
Voorhamme Robert
Wille Paul

Zich ONTHOUDEN hebben :

Becq Sonja
Boutsen Mathieu
Caluwé Ludwig
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Schepper Claudine
De Smet Bart
Decaluwe Carl
Demeester-De Meyer Wivina
Demol Johan
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Gardeyn-Debever Gisèle
Geraerts Jean
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Huybrechts Pieter
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Librecht Julien
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Penris Jan
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Strackx Felix
Van Brusselen Johan
Van Cleuvenbergen Riet
Van den Brande Luc
Van den Eynde Marleen
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Eetvelde Ilse
Van Eyken Christian
Van Goethem Roland

Voorzitter

Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Verougstraete Christian
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het aldus gemendeerde ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag nr. 142 betreffende de rol van beroepskeuzevoorlichting en beroepsopleiding bij de ontwikkeling van menselijke hulpbronnen, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar zestigste zitting in Genève op 23 juni 1975

– 1805 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag nr. 142 betreffende de rol van beroepskeuzevoorlichting en beroepsopleiding bij de ontwikkeling van menselijke hulpbronnen, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar zestigste zitting in Genève op 23 juni 1975.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 109 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 113 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Bex Jos
 Boutsen Mathieu
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Caluwé Ludwig
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Schepper Claudine
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Demol Johan
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Dua Vera
 Gabriels Jaak
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Gatz Sven
 Geraerts Jean
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Grouwels Brigitte
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Idrissi Yamila
 Lachaert Patrick

Voorzitter

Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Librecht Julien
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Penris Jan
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Strackx Felix
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Brusselen Johan
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert

Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag nr. 150 betreffende de bestuurstaak op het gebied van de arbeid : taak, functies en organisatie, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar vierenzestigste zitting in Genève op 26 juni 1978 – 1806 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag nr. 150 betreffende de bestuurstaak op het gebied van de arbeid : taak, functies en organisatie, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar vierenzestigste zitting in Genève op 26 juni 1978.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 109 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 113 leden hebben ja geantwoord.

Voorzitter

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Bex Jos
 Boutsen Mathieu
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Caluwé Ludwig
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Schepper Claudine
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Demol Johan
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Dua Vera
 Gabriels Jaak
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Gatz Sven
 Geraerts Jean
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Grouwels Brigitte
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Idrissi Yamila
 Lachaert Patrick
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Librecht Julien
 Logist Marcel

Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Penris Jan
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Strackx Felix
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Brusselen Johan
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen José
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert

Voorzitter

Weyts Johan
Wille Paul
Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag nr. 160 betreffende arbeidsstatistieken, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar eenenzeventigste zitting in Genève op 25 juni 1985 – 1807 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag nr. 160 betreffende arbeidsstatistieken, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar eenenzeventigste zitting in Genève op 25 juni 1985.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
109 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
113 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Bex Jos
Boutsen Mathieu
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Callens Karlos

Caluwé Ludwig
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Schepper Claudine
De Smet Bart
Decaluwe Carl
Declercq Veerle
Demeester-De Meyer Wivina
Demeulenaere Julien
Demol Johan
Denys André
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Gabriels Jaak
Gardeyn-Debever Gisèle
Gatz Sven
Geraerts Jean
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Grouwels Brigitte
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Idrissi Yamila
Lachaert Patrick
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Lauwers Herman
Librecht Julien
Logist Marcel
Maes Jacky
Malcorps Johan
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Moreau André
Penris Jan
Peuskens Jean-Paul
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier

Voorzitter

Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Strackx Felix
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Brusselen Johan
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag nr. 168 betreffende de bevordering van werkgelegenheid en de bescherming tegen werkloosheid, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar vijfenzeventigste zitting in Genève op 21 juni 1988 – 1808 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag nr. 168 betreffende de bevordering van werkgelegenheid en de bescherming tegen werkloosheid, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar vijfenzeventigste zitting in Genève op 21 juni 1988.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 109 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 113 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Bex Jos
 Boutsen Mathieu
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Caluwé Ludwig
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos

Voorzitter

De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Schepper Claudine
De Smet Bart
Decaluwe Carl
Declercq Veerle
Demeester-De Meyer Wivina
Demeulenaere Julien
Demol Johan
Denys André
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Gabriels Jaak
Gardeyn-Debever Gisèle
Gatz Sven
Geraerts Jean
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Grouwels Brigitte
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Idrissi Yamila
Lachaert Patrick
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Lauwers Herman
Librecht Julien
Logist Marcel
Maes Jacky
Malcorps Johan
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Moreau André
Penris Jan
Peuskens Jean-Paul
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Schepens Cis

Sols Guy
Stassen Jos
Stevaert Steve
Strackx Felix
Suykens Lucien
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
Van Brusselen Johan
Van Cleuvenbergen Riet
van den Abeelen Marc
Van den Brande Luc
Van den Eynde Marleen
Van Den Heuvel Ria
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Duppen Jan
Van Eetvelde Ilse
Van Eyken Christian
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
van Kessel Ingrid
Van Looy Jef
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Nieuwerkerke André
Van Overmeire Karim
Van Rompuy Eric
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wauwe Erna
Vandenbossche Dany
Vandenbroeke Chris
Vanleenhove Gilbert
Vercammen Josée
Verfaillie Jan
Vermeiren Francis
Vermeulen Jo
Verougstraete Christian
Verstraete Bob
Voorhamme Robert
Weyts Johan
Wille Paul
Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag nr. 175 betreffende deeltijdwerk, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar eenentachtigste zitting in Genève op 24 juni 1994 – 1809 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag nr. 175 betreffende deeltijdwerk, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar eenentachtigste zitting in Genève op 24 juni 1994.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
109 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
113 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Bex Jos
Boutsen Mathieu
Bril Louis
Browaays Jozef
Callens Karlos
Caluwé Ludwig
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Schepper Claudine

De Smet Bart
Decaluwe Carl
Declercq Veerle
Demeester-De Meyer Wivina
Demeulenaere Julien
Demol Johan
Denys André
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Gabriels Jaak
Gardeyn-Debever Gisèle
Gatz Sven
Geraerts Jean
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Grouwels Brigitte
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Idrissi Yamila
Lachaert Patrick
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Lauwers Herman
Librecht Julien
Logist Marcel
Maes Jacky
Malcorps Johan
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Moreau André
Penris Jan
Peuskens Jean-Paul
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Schepens Cis
Sols Guy
Stassen Jos
Stevaert Steve
Strackx Felix
Suykens Lucien
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert

Voorzitter

Van Brusselen Johan
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag nr. 177 betreffende thuiswerk, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar drieëntachtigste zitting in Genève op 20 juni 1996 – 1810 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag nr. 177 betreffende thuiswerk, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar drieëntachtigste zitting in Genève op 20 juni 1996.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
109 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
113 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Bex Jos
 Boutsen Mathieu
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Caluwé Ludwig
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk

Voorzitter

De Cock Frans	Sauwens Johan
De Gryze Niki	Schepens Cis
De Lobel Hilde	Sols Guy
De Maght-Aelbrecht Anny	Stassen Jos
De Martelaer Ann	Stevaert Steve
De Meyer Jos	Strackx Felix
De Reuse Herman	Suykens Lucien
De Ridder Peter	Timmermans Jacques
De Schepper Claudine	Tobback Bruno
De Smet Bart	Van Aperen Jul
Decaluwe Carl	Van Baelen Gilbert
Declercq Veerle	Van Brusselen Johan
Demeester-De Meyer Wivina	Van Cleuvenbergen Riet
Demeulenaere Julien	van den Abeelen Marc
Demol Johan	Van den Brande Luc
Denys André	Van den Eynde Marleen
Devolder Jacques	Van Den Heuvel Ria
Dewinter Filip	Van der Poorten Mark
Dillen Marijke	Van Dijk Kris
Dua Vera	Van Duppen Jan
Gabriels Jaak	Van Eetvelde Ilse
Gardeyn-Debever Gisèle	Van Eyken Christian
Gatz Sven	Van Goethem Roland
Geraerts Jean	Van Hauthem Joris
Geysels Jos	Van Hecke Mieke
Glorieux Eloi	van Kessel Ingrid
Grouwels Brigitte	Van Looy Jef
Guns Dominique	Van Nieuwenborgh Gracienne
Gysbrechts Peter	Van Nieuwenhuysen Luk
Heeren Veerle	Van Nieuwerkerke André
Helsen Koen	Van Overmeire Karim
Hermans Margriet	Van Rompuy Eric
Holemans Dirk	Van Vaerenbergh Etienne
Hostekint Patrick	Van Wauwe Erna
Huybrechts Pieter	Vandenbossche Dany
Idrissi Yamila	Vandenbroeke Chris
Lachaert Patrick	Vanleenhove Gilbert
Laloo Boudewijn	Vercammen José
Laurys Jan	Verfaillie Jan
Lauwers Herman	Vermeiren Francis
Librecht Julien	Vermeulen Jo
Logist Marcel	Verougstraete Christian
Maes Jacky	Verstraete Bob
Malcorps Johan	Voorhamme Robert
Martens Luc	Weyts Johan
Matthijs Erik	Wille Paul
Merckx-Van Goey Trees	Wymeersch Frans
Moreau André	
Penris Jan	
Peuskens Jean-Paul	
Platteau Stefaan	
Ramon Frans	
Ramoudt Didier	
Sannen Ludo	
Sarens Freddy	

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag nr. 179 betreffende de werving van en arbeidsbemiddeling voor zeevarenden, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar vierentachtigste zitting in Genève op 22 oktober 1996 – 1811 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag nr. 179 betreffende de werving van en arbeidsbemiddeling voor zeevarenden, aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie tijdens haar vierentachtigste zitting in Genève op 22 oktober 1996.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
109 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
113 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Bex Jos
Boutsen Mathieu
Bril Louis
Browaeyns Jozef
Callens Karlos
Caluwé Ludwig
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Meyer Jos

De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Schepper Claudine
De Smet Bart
Decaluwe Carl
Declercq Veerle
Demeester-De Meyer Wivina
Demeulenaere Julien
Demol Johan
Denys André
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Gabriels Jaak
Gardeyn-Debever Gisèle
Gatz Sven
Geraerts Jean
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Grouwels Brigitte
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Idrissi Yamila
Lachaert Patrick
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Lauwers Herman
Librecht Julien
Logist Marcel
Maes Jacky
Malcorps Johan
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Moreau André
Penris Jan
Peuskens Jean-Paul
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Sannen Ludo
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Schepens Cis
Sols Guy
Stassen Jos
Stevaert Steve
Strackx Felix
Suykens Lucien

Voorzitter

Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Brusselen Johan
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met :

1° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen

de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Tsjechië, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 24 juni en 29 november 1999 ;

- 2° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Polen, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 25 juni 1999 ;
- 3° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Slowakije, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 25 juni 1999 ;
- 4° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Hongarije, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 28 juni 1999 ;
- 5° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en Roemenië, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 28 juni 1999, en met
- 6° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Bulgarije, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, onderte-

kend in Brussel op 30 juni 1999– 1828 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met :

- 1° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Tsjechië, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 24 juni en 29 november 1999 ;
- 2° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Polen, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 25 juni 1999 ;
- 3° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Slowakije, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 25 juni 1999 ;
- 4° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Hongarije, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 28 juni 1999 ;
- 5° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen

de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en Roemenië, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 28 juni 1999, en met

- 6° het protocol tot aanpassing van de institutionele aspecten van de Europa-overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Bulgarije, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de republiek Oostenrijk, de republiek Finland en het koninkrijk Zweden tot de Europese Unie, en met de bijlagen, ondertekend in Brussel op 30 juni 1999.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
109 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
113 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Bex Jos
Boutsen Mathieu
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Callens Karlos
Caluwé Ludwig
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Meyer Jos

Voorzitter

De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Schepper Claudine
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Demol Johan
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Dua Vera
 Gabriëls Jaak
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Gatz Sven
 Geraerts Jean
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Grouwels Brigitte
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Idrissi Yamila
 Lachaert Patrick
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Librecht Julien
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Penris Jan
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis

Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Strackx Felix
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Brusselen Johan
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijk Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening – 1854 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 6

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
114 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Bex Jos
Boutsen Mathieu
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Callens Karlos
Caluwé Ludwig
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Schepper Claudine
De Smet Bart
Decaluwe Carl
Declercq Veerle
Demeester-De Meyer Wivina
Demeulenaere Julien
Demol Johan
Denys André
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera

Gabriels Jaak
Gardeyn-Debever Gisèle
Gatz Sven
Geraerts Jean
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Grouwels Brigitte
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Idrissi Yamila
Lachaert Patrick
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Lauwers Herman
Librecht Julien
Logist Marcel
Maes Jacky
Malcorps Johan
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Moreau André
Penris Jan
Peuskens Jean-Paul
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Roegiers Jan
Sannen Ludo
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Schepens Cis
Sols Guy
Stassen Jos
Stevaert Steve
Strackx Felix
Suykens Lucien
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
Van Brusselen Johan
Van Cleuvenbergen Riet
van den Abeelen Marc
Van den Brande Luc
Van den Eynde Marleen
Van Den Heuvel Ria
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Duppen Jan
Van Eetvelde Ilse

Voorzitter

Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de republiek Belarus, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 9 april 2002 – 1867 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de republiek Belarus, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 9 april 2002.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 89 leden hebben ja geantwoord ;
 20 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Bex Jos
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Caluwé Ludwig
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dua Vera
 Gabriels Jaak
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Lachaert Patrick
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees

Voorzitter

Moreau André
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul

Zich ONTHOUDEN hebben :

Boutsen Mathieu
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Reuse Herman
 De Schepper Claudine
 Dewinter Filip

Dillen Marijke
 Geraerts Jean
 Huybrechts Pieter
 Librecht Julien
 Penris Jan
 Strackx Felix
 Van Brusselen Johan
 Van den Eynde Marleen
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Verougstraete Christian
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het zetelakkoord tussen het koninkrijk België en het Internationaal Comité van het Rode Kruis, ondertekend in Brussel op 19 april 1999 – 1943 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met het zetelakkoord tussen het koninkrijk België en het Internationaal Comité van het Rode Kruis, ondertekend in Brussel op 19 april 1999.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 109 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 113 leden hebben ja geantwoord.

Voorzitter

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Bex Jos
 Boutsen Mathieu
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Caluwé Ludwig
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Schepper Claudine
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Demol Johan
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Dua Vera
 Gabriels Jaak
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Gatz Sven
 Geraerts Jean
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Grouwels Brigitte
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Idrissi Yamila
 Lachaert Patrick
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Librecht Julien
 Logist Marcel

Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Penris Jan
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Strackx Felix
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Brusselen Johan
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen José
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert

Voorzitter

Weyts Johan
Wille Paul
Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het aanvullend protocol tussen het koninkrijk België en de Toezichhoudende Autoriteit van de Europese Vrijhandelsassociatie, ondertekend in Brussel op 6 juli 2001 – 1944 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met het aanvullend protocol tussen het koninkrijk België en de Toezichhoudende Autoriteit van de Europese Vrijhandelsassociatie, ondertekend in Brussel op 6 juli 2001.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
109 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
113 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Bex Jos
Boutsen Mathieu
Bril Louis

Browaeyts Jozef
Callens Karlos
Caluwé Ludwig
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Schepper Claudine
De Smet Bart
Decaluwe Carl
Declercq Veerle
Demeester-De Meyer Wivina
Demeulenaere Julien
Demol Johan
Denys André
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Gabriels Jaak
Gardeyn-Debever Gisèle
Gatz Sven
Geraerts Jean
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Grouwels Brigitte
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Idrissi Yamila
Lachaert Patrick
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Lauwers Herman
Librecht Julien
Logist Marcel
Maes Jacky
Malcorps Johan
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Moreau André
Penris Jan
Peuskens Jean-Paul

Voorzitter

Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Strackx Felix
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Brusselen Johan
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen José
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het zetelakkoord tussen het koninkrijk België en de West-Afrikaanse Economische en Monetaire Unie, ondertekend in Brussel op 26 maart 2002

– 1945 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met het zetelakkoord tussen het koninkrijk België en de West-Afrikaanse Economische en Monetaire Unie, ondertekend in Brussel op 26 maart 2002.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
109 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
113 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Bex Jos
 Boutsen Mathieu
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Caluwé Ludwig
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk

Voorzitter

De Cock Frans
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Schepper Claudine
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Demol Johan
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Dua Vera
 Gabriels Jaak
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Gatz Sven
 Geraerts Jean
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Grouwels Brigitte
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Idrissi Yamila
 Lachaert Patrick
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Librecht Julien
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Penris Jan
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Sannen Ludo

Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Strackx Felix
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Brusselen Johan
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijk Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen

– 1960 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 8

Aangehouden stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de aangehouden stemming over het amendement tot invoeging van een nieuw artikel V.4bis bij het ontwerp van decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

De hoofdelijke stemming wordt gevraagd.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement 104 van de heer Martens en mevrouw Grouwels tot invoeging van een nieuw artikel V.4bis.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
50 leden hebben ja geantwoord ;
64 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Boutsen Mathieu
Caluwé Ludwig
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Schepper Claudine
De Smet Bart
Decaluwe Carl
Demeester-De Meyer Wivina
Demol Johan
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Gardeyn-Debever Gisèle

Geraerts Jean
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Huybrechts Pieter
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Librecht Julien
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Penris Jan
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Strackx Felix
Van Brusselen Johan
Van Cleuvenbergen Riet
Van den Brande Luc
Van den Eynde Marleen
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Eetvelde Ilse
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
van Kessel Ingrid
Van Looy Jef
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Van Rompuy Eric
Vandenbroeke Chris
Vanleenhove Gilbert
Verfaillie Jan
Verougstraete Christian
Weyts Johan
Wymeersch Frans
NEEN hebben geantwoord :
Bex Jos
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Callens Karlos
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Ridder Peter
Declercq Veerle
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Dua Vera
Gabriels Jaak
Gatz Sven
Geysels Jos
Glorieux Eloi

Voorzitter

Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Idrissi Yamila
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Moreau André
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Sannen Ludo
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 van den Abeelen Marc
 Van Den Heuvel Ria
 Van Duppen Jan
 Van Eyken Christian
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vercammen José
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Wille Paul

Het amendement tot invoeging van een nieuw artikel V.4bis is niet aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen

en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 109 leden hebben ja geantwoord ;
 1 lid heeft zich onthouden.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 112 leden hebben ja geantwoord ;
 2 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Bex Jos
 Boutsen Mathieu
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Caluwé Ludwig
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Schepper Claudine
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Demol Johan
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Dua Vera
 Gabriels Jaak

Voorzitter

Gardeyn-Debever Gisèle
 Gatz Sven
 Geraerts Jean
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Idrissi Yamila
 Lachaert Patrick
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Librecht Julien
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Penris Jan
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Strackx Felix
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Brusselen Johan
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria

Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Veroustraete Christian
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Becq Sonja
 Grouwels Brigitte

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

Reden voor onthouding ?

Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer de voorzitter, we onthouden ons omdat er een onrechtvaardigheid bestaat ten aanzien van de KU Brussel, die niet dezelfde kansen krijgt als andere onderwijsinstellingen.

ONTWERP VAN BIJZONDER DECREET betreffende de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen, de coördinatie van de hogeronderwijsregelgeving en de modernisering van de regelgeving op de Vlaamse autonome hogescholen – 1961 (2003-2004) – Nrs. 1 tot 6

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van bijzonder decreet betreffende de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen, de coördinatie van de hogeronderwijsregelgeving en de modernisering van de regelgeving op de Vlaamse autonome hogescholen.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
113 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Bex Jos
Boutsen Mathieu
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Callens Karlos
Caluwé Ludwig
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Ridder Peter
De Schepper Claudine
De Smet Bart
Decaluwe Carl
Declercq Veerle
Demeester-De Meyer Wivina
Demeulenaere Julien
Demol Johan

Denys André
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Gabriels Jaak
Gardeyn-Debever Gisèle
Gatz Sven
Geraerts Jean
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Idrissi Yamila
Lachaert Patrick
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Lauwers Herman
Librecht Julien
Logist Marcel
Maes Jacky
Malcorps Johan
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Moreau André
Penris Jan
Peuskens Jean-Paul
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Roegiers Jan
Sannen Ludo
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Schepens Cis
Sols Guy
Stassen Jos
Stevaert Steve
Strackx Felix
Suykens Lucien
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
Van Brusselen Johan
Van Cleuvenbergen Riet
van den Abeelen Marc
Van den Brande Luc
Van den Eynde Marleen
Van Den Heuvel Ria

Voorzitter

Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, Ierland, de Italiaanse Republiek, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Portugese Republiek, de Republiek Finland, het Koninkrijk Zweden, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (lidstaten van de Europese Unie) en de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek betreffende de toetreding

van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek tot de Europese Unie, en de slotakte, ondertekend in Athene op 16 april 2003

– 2040 (2003-2004) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, de Helleense Republiek, het Koninkrijk Spanje, de Franse Republiek, Ierland, de Italiaanse Republiek, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden, de Republiek Oostenrijk, de Portugese Republiek, de Republiek Finland, het Koninkrijk Zweden, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (lidstaten van de Europese Unie) en de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek betreffende de toetreding van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek tot de Europese Unie, en de slotakte, ondertekend in Athene op 16 april 2003.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 90 leden hebben ja geantwoord ;
 20 leden hebben zich onthouden.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 93 leden hebben ja geantwoord ;
 21 leden hebben zich onthouden.

Voorzitter

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Bex Jos
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Caluwé Ludwig
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dua Vera
 Gabriels Jaak
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Gatz Sven
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Grouwels Brigitte
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Idrissi Yamila
 Lachaert Patrick
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan

Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwkerke André
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul

Zich ONTHOUDEN hebben :

Boutsen Mathieu
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Reuse Herman
 De Schepper Claudine
 Demol Johan
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Geraerts Jean
 Huybrechts Pieter
 Librecht Julien
 Penris Jan
 Strackx Felix
 Van Brusselen Johan

Voorzitter

Van den Eynde Marleen
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Verougstraete Christian
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Trees Merckx-Van Goey en de heren Robert Voorhamme, Dirk Holemans, Cis Schepens, Kris Van Dijck en Gilbert Vanleenhove betreffende genetisch gewijzigd voedsel en het geven van nieuwe impulsen aan het debat over genetisch gewijzigd voedsel

– 1799 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie van mevrouw Merckx en de heren Voorhamme, Holemans, Schepens, Van Dijck en Vanleenhove betreffende genetisch gewijzigd voedsel en het geven van nieuwe impulsen aan het debat over genetisch gewijzigd voedsel.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 110 leden hebben ja geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 114 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Bex Jos
 Boutsen Mathieu
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Caluwé Ludwig
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Schepper Claudine
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Demol Johan
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Dua Vera
 Gabriels Jaak
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Gatz Sven
 Geraerts Jean
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Grouwels Brigitte
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Idrissi Yamila
 Lachaert Patrick
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Libreht Julien
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Malcorps Johan

Voorzitter

Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Penris Jan
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Strackx Felix
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Brusselen Johan
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verstraete Bob

Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement het voorstel van resolutie eenparig aan. De resolutie zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Julien Librecht en Dominiek Lootens-Stael tot besluit van de op 10 februari 2004 door de heer Julien Librecht in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over geweld op school

– 2115 (2003-2004) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Librecht en Lootens-Stael tot besluit van de op 10 februari 2004 door de heer Librecht in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over geweld op school.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 21 leden hebben ja geantwoord ;
 2 leden hebben zich onthouden ;
 91 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Boutsen Mathieu
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Reuse Herman
 De Schepper Claudine
 Demol Johan
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Geraerts Jean

Voorzitter

Huybrechts Pieter
 Librecht Julien
 Penris Jan
 Strackx Felix
 Van Brusselen Johan
 Van den Eynde Marleen
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Verougstraete Christian
 Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Bex Jos
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Caluwé Ludwig
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dua Vera
 Gabriels Jaak
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Gatz Sven
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Grouwels Brigitte
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Idrissi Yamila
 Lachaert Patrick
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan

Lauwers Herman
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwkerke André
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen Josée
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul

Zich ONTHOUDEN hebben :

Van Dijck Kris
 Vandenbroeke Chris

Voorzitter

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Frans Ramon, Dirk De Cock en Julien Demeulenaere tot besluit van de op 10 februari 2004 door de heer Julien Librecht in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over geweld op school – 2120 (2003-2004) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer Van Baelen, mevrouw Van Nieuwenborgh en de heren Ramon, De Cock en Demeulenaere tot besluit van de op 10 februari 2004 door de heer Librecht in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over geweld op school.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
64 leden hebben ja geantwoord ;
29 leden hebben zich onthouden ;
21 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Bex Jos
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Callens Karlos
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans

De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Ridder Peter
Decaluwe Carl
Declercq Veerle
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Dua Vera
Gabriels Jaak
Gatz Sven
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Idrissi Yamila
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Logist Marcel
Maes Jacky
Malcorps Johan
Moreau André
Peuskens Jean-Paul
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Roegiers Jan
Sannen Ludo
Schepens Cis
Sols Guy
Stassen Jos
Stevaert Steve
Suykens Lucien
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
van den Abeelen Marc
Van Den Heuvel Ria
Van Duppen Jan
Van Nieuwenborgh Gracienne
Van Nieuwkerke André
Van Vaerenbergh Etienne
Van Wauwe Erna
Vandenbossche Dany
Vercammen Josée
Vermeiren Francis
Vermeulen Jo
Verstraete Bob
Voorhamme Robert
Wille Paul

Voorzitter

NEEN hebben geantwoord :

Boutsen Mathieu
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Reuse Herman
De Schepper Claudine
Demol Johan
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Geraerts Jean
Huybrechts Pieter
Librecht Julien
Penris Jan
Strackx Felix
Van Brusselen Johan
Van den Eynde Marleen
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Verougstraete Christian
Wymeersch Frans

Zich ONTHOUDEN hebben :

Becq Sonja
Caluwé Ludwig
De Meyer Jos
De Smet Bart
Demeester-De Meyer Wivina
Gardeyn-Debever Gisèle
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Van Cleuvenbergen Riet
Van den Brande Luc
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Eetvelde Ilse
Van Eyken Christian
Van Hecke Mieke
van Kessel Ingrid
Van Looy Jef
Van Rompuy Eric
Vandenbroeke Chris
Vanleenhove Gilbert
Verfaillie Jan
Weyts Johan

Dientengevolge neemt het parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Veerle Heeren, mevrouw Dominique Guns, de heer Dirk De Cock, mevrouw Ann De Martelaer en de heer Carlo Daelman tot besluit van de op 10 februari 2004 door mevrouw Veerle Heeren in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de controle op onbewoonbaarheid van woningen en de mogelijkheden terzake van de wooninspectie
– 2118 (2003-2004) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van mevrouw Heeren, mevrouw Guns, de heer De Cock, mevrouw De Martelaer en de heer Daelman tot besluit van de op 10 februari 2004 door mevrouw Heeren in commissie gehouden interpellatie tot de heer Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de controle op onbewoonbaarheid van woningen en de mogelijkheden terzake van de wooninspectie.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
110 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Bex Jos
Boutsen Mathieu
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Callens Karlos
Caluwé Ludwig
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert

Voorzitter

De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Ridder Peter
 De Schepper Claudine
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Dua Vera
 Gabriels Jaak
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Geraerts Jean
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Lachaert Patrick
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Librecht Julien
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Moreau André
 Penris Jan
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Schepens Cis

Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Strackx Felix
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Brusselen Johan
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Nieuwerkerke André
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Vercammen José
 Verfaillie Jan
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Weyts Johan
 Wille Paul
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement de motie eenparig aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Johan Sauwens tot besluit van de op 10 februari 2004 :

1° door de heer Jos Stassen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, en tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de recente uitspraken van de minister-president en de minister vice-president betreffende het Vlaamse deel van de fiscale amnestie ;

2° door de heer Johan Sauwens in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de recente uitspraken van de minister-president en de minister vice-president betreffende het Vlaamse deel van de fiscale amnestie

– 2125 (2003-2004) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer Sauwens tot besluit van de op 10 februari 2004 :

1° door de heer Stassen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Somers, minister-president van de Vlaamse regering, en tot de heer Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de recente uitspraken van de minister-president en de minister vice-president betreffende het Vlaamse deel van de fiscale amnestie ;

2° door de heer Sauwens in commissie gehouden interpellatie tot de heer Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de recente uitspraken van de minister-president en de minister vice-president betreffende het Vlaamse deel van de fiscale amnestie.

De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, wat de fiscale amnestie betreft, hebben de minister-president en minister Landuyt verklaard dat ze niet zouden meewerken maar ook niet zouden tegenwerken.

De minister-president zei dat hij niet zou aandringen om de dossiers waarin sprake is van successierechten op te vragen en te controleren. Volgens minister Landuyt is er de facto een gedoogbeleid. Zolang we er bij de federale overheid niet op aandringen om de dossiers over de successierechten eruit

te halen, is er geen probleem en kan de operatie van start gaan.

Minister Sannen heeft daar destijds hevig op gereageerd. Een interpellatie heeft ook duidelijk gemaakt dat er op dit ogenblik geen meerderheid is binnen dit Vlaams Parlement om het decreet terzake te behandelen. In onze motie vragen we dat heel duidelijk aan de bevolking wordt meegedeeld dat de fiscale amnestie eventueel federaal geregeld kan zijn, maar niet geldt voor de successierechten die een Vlaamse bevoegdheid zijn.

CD&V zal ook in de toekomst niet meewerken aan het decreet om deze fiscale amnestie te laten gelden voor de successierechten. De fiscale amnestie zoals die nu voorligt, is onrechtvaardig ten opzichte van het merendeel van de Vlaamse bevolking dat altijd braaf zijn belastingen heeft betaald. We zullen deze onbillijke regeling dan ook blijven bevechten. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
59 leden hebben ja geantwoord ;
50 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Boutsen Mathieu
Caluwé Ludwig
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Martelaer Ann
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Schepper Claudine
De Smet Bart
Decaluwe Carl
Declercq Veerle
Demeester-De Meyer Wivina
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Dua Vera
Gardeyn-Debever Gisèle
Geraerts Jean

Voorzitter

Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Heeren Veerle
 Holemans Dirk
 Huybrechts Pieter
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Librecht Julien
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Penris Jan
 Ramon Frans
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Stassen Jos
 Strackx Felix
 Van Brusselen Johan
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Eetvelde Ilse
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Vermeulen Jo
 Verougstraete Christian
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Bex Jos
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert

De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Ridder Peter
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Gabriels Jaak
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Hostekint Patrick
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Moreau André
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stevaert Steve
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobbacq Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 van den Abeelen Marc
 Van Duppen Jan
 Van Eyken Christian
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vercammen Josée
 Vermeiren Francis
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Wille Paul

Dientengevolge neemt het parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Mathieu Boutsen en Roland Van Goethem tot besluit van de op 10 februari 2004 :

1° door de heer Jos Stassen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, en tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de recente uitspraken van de minister-president en de minister vice-president betreffende het Vlaamse deel van de fiscale amnestie ;

2° door de heer Johan Sauwens in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de recente uitspraken van de minister-president en de minister vice-president betreffende het Vlaamse deel van de fiscale amnestie

– 2117 (2003-2004) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Boutsen en Van Goethem tot besluit van de op 10 februari 2004 :

1° door de heer Stassen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Somers, minister-president van de Vlaamse regering, en tot de heer Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de recente uitspraken van de minister-president en de minister vice-president betreffende het Vlaamse deel van de fiscale amnestie ;

2° door de heer Sauwens in commissie gehouden interpellatie tot de heer Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de recente uitspraken van de minister-president en de minister vice-president betreffende het Vlaamse deel van de fiscale amnestie.

De heer Boutsen heeft het woord.

De heer Mathieu Boutsen : Mijnheer de voorzitter, we hebben deze motie ingediend om aan te tonen dat onze bevoegdheden beperkt zijn. Voor het EBA-dossier is er volgens minister-president Somers geen Vlaams decreet nodig. Een van de redenen is dat de inning van de erfenisrechten gebeurt door de federale ambtenaren. De Vlaamse overheid kan hen er niet toe aanzetten strenger of minder streng te controleren. Om hieraan soelaas te bieden, wensen we de inning van de erfenisrechten te regionaliseren.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
20 leden hebben ja geantwoord ;
27 leden hebben zich onthouden ;
62 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Boutsen Mathieu
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Reuse Herman
De Schepper Claudine
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Geraerts Jean
Huybrechts Pieter
Librecht Julien
Penris Jan
Strackx Felix
Van Brusselen Johan
Van den Eynde Marleen
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Verougstraete Christian
Wymeersch Frans

NEEN hebben geantwoord :

Bex Jos
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Callens Karlos
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Ridder Peter
Declercq Veerle
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques

Voorzitter

Dua Vera
 Gabriels Jaak
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Moreau André
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Sannen Ludo
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 van den Abeelen Marc
 Van Den Heuvel Ria
 Van Duppen Jan
 Van Eyken Christian
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwerkerke André
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vercammen Josée
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Wille Paul

Zich ONTHOUDEN hebben :

Becq Sonja
 Caluwé Ludwig
 De Meyer Jos
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Demeester-De Meyer Wivina

Gardeyn-Debever Gisèle
 Heeren Veerle
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van den Brande Luc
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Rompuy Eric
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Weyts Johan

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Luc Martens, Gilbert Vanleenhove en Jos De Meyer, mevrouw Brigitte Grouwels en mevrouw Veerle Heeren tot besluit van de op 10 februari 2004 door de heer Luc Martens in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het leerlingenvervoer – 2126 (2003-2004) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Martens, Vanleenhove en De Meyer, mevrouw Grouwels en mevrouw Heeren tot besluit van de op 10 februari 2004 door de heer Martens in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het leerlingenvervoer.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Voorzitter

Verougstraete Christian
Weyts Johan
Wymeersch Frans

Ziehier het resultaat :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
50 leden hebben ja geantwoord ;
64 leden hebben neen geantwoord.

NEEN hebben geantwoord :

JA hebben geantwoord :

Becq Sonja
Boutsen Mathieu
Caluwé Ludwig
De Gryze Niki
De Lobel Hilde
De Meyer Jos
De Reuse Herman
De Schepper Claudine
De Smet Bart
Decaluwe Carl
Demeester-De Meyer Wivina
Demol Johan
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Gardeyn-Debever Gisèle
Geraerts Jean
Grouwels Brigitte
Heeren Veerle
Huybrechts Pieter
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Librecht Julien
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Penris Jan
Sarens Freddy
Sauwens Johan
Strackx Felix
Van Brusselen Johan
Van Cleuvenbergen Riet
Van den Brande Luc
Van den Eynde Marleen
Van der Poorten Mark
Van Dijck Kris
Van Eetvelde Ilse
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Van Hecke Mieke
van Kessel Ingrid
Van Looy Jef
Van Nieuwenhuysen Luk
Van Overmeire Karim
Van Rompuy Eric
Vandenbroeke Chris
Vanleenhove Gilbert
Verfaillie Jan

Bex Jos
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Callens Karlos
Cordeel Marc
Daelman Carlo
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Ridder Peter
Declercq Veerle
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Dua Vera
Gabriels Jaak
Gatz Sven
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Idrissi Yamila
Lachaert Patrick
Lauwers Herman
Logist Marcel
Maes Jacky
Malcorps Johan
Moreau André
Peuskens Jean-Paul
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Ramoudt Didier
Roegiers Jan
Sannen Ludo
Schepens Cis
Sols Guy
Stassen Jos
Stevaert Steve
Suykens Lucien
Timmermans Jacques
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
van den Abeelen Marc
Van Den Heuvel Ria

Voorzitter

Van Duppen Jan
 Van Eyken Christian
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwkerke André
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vercammen Josée
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Wille Paul

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Gilbert Van Baelen, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en de heren Frans Ramon, Dirk De Cock en Julien Demeulenaere tot besluit van de op 10 februari 2004 door de heer Luc Martens in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het leerlingenvervoer – 2119 (2003-2004) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer Van Baelen, mevrouw Van Nieuwenborgh en de heren Ramon, De Cock en Demeulenaere tot besluit van de op 10 februari 2004 door de heer Luc Martens in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het leerlingenvervoer.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 63 leden hebben ja geantwoord ;
 51 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Bex Jos
 Bril Louis
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Cordeel Marc
 Daelman Carlo
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Ridder Peter
 Declercq Veerle
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dua Vera
 Gabriels Jaak
 Gatz Sven
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Idrissi Yamila
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Logist Marcel
 Maes Jacky
 Malcorps Johan
 Moreau André
 Peuskens Jean-Paul
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Roegiers Jan
 Sannen Ludo
 Schepens Cis
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Stevaert Steve
 Suykens Lucien
 Timmermans Jacques
 Tobbacq Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 van den Abeelen Marc
 Van Den Heuvel Ria
 Van Duppen Jan
 Van Nieuwenborgh Gracienne
 Van Nieuwkerke André
 Van Vaerenbergh Etienne

Voorzitter

Van Wauwe Erna
 Vandenbossche Dany
 Vercammen Josée
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Verstraete Bob
 Voorhamme Robert
 Wille Paul

NEEN hebben geantwoord :

Becq Sonja
 Boutsen Mathieu
 Caluwé Ludwig
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Schepper Claudine
 De Smet Bart
 Decaluwe Carl
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demol Johan
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Geraerts Jean
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Huybrechts Pieter
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Librecht Julien
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Penris Jan
 Sarens Freddy
 Sauwens Johan
 Strackx Felix
 Van Brusselen Johan
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen

Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Eetvelde Ilse
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert
 Verfaillie Jan
 Verougstraete Christian
 Weys Johan
 Wymeersch Frans

Dientengevolge neemt het parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op woensdag 10 maart 2004 om 10 uur en 14 uur.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.10 uur.*
